

**T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI**

**“GELECEK İÇİN EĞİTİM” HİZMETİÇİ EĞİTİM KURSUNUN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Murat ÇATMALI

Balıkesir, Ocak-2006

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BİLGİSAYAR VE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİ EĞİTİMİ
ANA BİLİM DALI

“GELECEK İÇİN EĞİTİM” HİZMETİÇİ EĞİTİM KURSUNUN
DEĞERLENDİRİLMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Murat ÇATMALI

Tez Danışmanı : Yrd. Doç. Dr. Ayşen KARAMETE

Sınav Tarihi: 08.02.2006

Jüri Üyeleri : Yrd. Doç. Dr. Ayşen KARAMETE (Danışman-BAÜ)
Yrd. Doç. Dr. Hülya GÜR (BAÜ)
Yrd. Doç. Dr. Gülcan ÇETİN (BAÜ)

A. K. Mete
H. Gür
Gülcan

Balıkesir, Şubat-2006

ÖZET

“GELECEK İÇİN EĞİTİM” HİZMETİÇİ EĞİTİM KURSUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ

Murat ÇATMALI

Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü,

Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı

(Yüksek Lisans Tezi / Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Ayşen KARAMETE)

Balıkesir, 2006

Bu çalışma, Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel işbirliği ile düzenlenen proje tabanlı öğrenmeye dayalı olarak yapılan, öğretmenlerin bilgisayar ve teknoloji kullanımına yönelik “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarının etkililiğinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evreni, Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Daire Başkanlığı tarafından düzenlenen “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarının kurs formatör öğretmenleri ve bu kurslara katılan kursiyer öğretmenlerden oluşmaktadır. Çalışmanın örnekleme ise, 2005–2006 Eğitim Öğretim yılında Bursa ve Balıkesir illerinde bu kurslara katılan 6 formatör öğretmen ve 61 kursiyer öğretmenden oluşmaktadır.

Formatör öğretmenlerin kurs hakkındaki genel görüşlerini almak amacıyla yarı-yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır ve elde edilen veriler, doküman analizi ile analiz edilmiştir. Ayrıca kurs formatör öğretmenlerine ve kursiyer öğretmenlere, araştırmacı tarafından geliştirilen iki likert tipi ölçek uygulanmıştır. Formatör öğretmenlere uygulanan ölçekle, kursun amacı, içeriği, süresi, formatör öğretmen seçimi ve eğitimi hakkında bilgiler alınmıştır. Kursiyer öğretmen ölçeğiyle, kurs süresi, kurs formatör öğretmeni, araç-gereç ve laboratuvar hakkındaki görüş ve öneriler toplanmıştır.

Araştırmalardan elde edilen veriler, betimsel ve yordamalı olarak t testi ve tek yönlü varyans analizi (one-way ANOVA) kullanılarak analiz edilmiştir. Kursiyer öğretmen görüşleri ile cinsiyet, yaş, kıdem, kişisel bilgisayarı olup olmama ve görev yaptığı okulun laboratuvar koşulları arasında, $\alpha=0,05$ düzeyde ilişki bulunmuştur. Ayrıca, formatör öğretmen yeterliliği, öğretim yöntemleri, araç-gereç açısından olumlu bir kurs olduğu ve kursiyerlerin öğrendiklerini kendi derslerinde de uygulayabilecekleri tespit edilmiştir. Öte yandan, kursla ilgili bazı problemlerde saptanmıştır. Bunlar, kurslardan önce ihtiyaç analizinin yapılmaması, kursun verilmiş zamanı, kursiyer öğretmen kitabının üst düzeyde hazırlanmış olmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Gelecek İçin Eğitim, Hizmetiçi Eğitim, Bilgisayar ve Teknoloji, Proje Tabanlı Öğrenme, Değerlendirme.

ABSTRACT

EVALUATION OF INSERVICE EDUCATION PROGRAM “TEACH TO THE FUTURE”

Murat ÇATMALI

Balıkesir University, Institute of Science,

Department of Computer Education and Instructional Technology

(M.Sc. Thesis / Supervisor: Assist. Prof. Dr. Ayşen KARAMETE)

Balıkesir, 2006

This study was conducted to determine of the effectiveness of inservice education program “Teach to the Future” based on project based learning, organized by a cooperation of Ministry of Education and Intel. This program was aimed to use computer and technology for participant teachers. The population of the study was master teachers and participant teachers who participated in the inservice education program “Teach to the Future” organized by Ministry of Education Inservice Presidency Office. The sample of the study was six master teachers and 61 participant teachers in these programs in Bursa and Balıkesir in 2005–2006.

Semi-structured interview forms have prepared to get the master teachers’ opinion about the program and the data were analyzed by using of the method of document analysis. In addition, two likert scales developed by the researcher have applied to master teachers and participant teachers. The first scale was applied to the master teachers to get information about the purpose, content, and time of the program, selection and education of master teachers. The second scale was applied to the participant teachers to get their opinions and suggestions about the time, the master teachers, materials, and conditions of laboratuar of the program.

The data were analyzed using SPSS by t-test and one-way analysis of variance (one-way ANOVA). There was found that there was a significant difference among the participant teachers’ opinons, sex, age, seniority, computer ownership, and conditions of laboratuar in their schools on level of $\alpha=0,05$. While the master teachers were found sufficient, teaching methods and materials were found effective in the program. Additionally, the participant teachers stated that they could apply what they have learned in this course to their claseses. However, it was determined that they were not carried out requirement analysis for the program, program time were not suitable, and participant teachers’ book was complex.

Key Words: Teach to the Future, Inservice Education, Computer and Technology, Project Based Learning, Evaluation.

İÇİNDEKİLER

ÖZET	ii
ABSTRACT	iii
İÇİNDEKİLER	iv
ŞEKİL LİSTESİ	vi
TABLO LİSTESİ	vii
ÖNSÖZ	viii
1. GİRİŞ	1
2. LİTERATÜR	5
2.1 Hizmetiçi Eğitim	5
2.1.1 Hizmetiçi Eğitim Kanunu	5
2.1.2 Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı	5
2.1.3 Hizmetiçi Eğitim Türleri	6
2.1.4 Hizmetiçi Eğitim Hedefleri	6
2.1.5 Hizmetiçi Eğitim İlkeleri	7
2.1.6 Hizmetiçi Eğitim Zorunluluğunu Gösteren Belirtiler	8
2.1.7 Kurumlarda Düzenlenen Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri Aşamaları	9
2.2 Gelecek İçin Eğitim Kursu	9
2.2.1 Modüller	13
2.2.1.1 Modül 1. Başlangıç	13
2.2.1.2 Modül 2. Ünite Planı İçin Kaynak Bulmak	15
2.2.1.3 Modül 3. Öğrenci Çoklu Ortam Sunumunu Yaratmak	16
2.2.1.4 Modül 4. Öğrenci Yayınları Oluşturmak	16
2.2.1.5 Modül 5. Öğrenci Destek Materyali Hazırlamak	17
2.2.1.6 Modül 6. Öğrenci Web Siteleri Yaratmak	18
2.2.1.7 Modül 7. Öğretmen Destek Materyalleri	19
2.2.1.8 Modül 8. Uygulama Planı Oluşturmak	20
2.2.1.9 Modül 9. Ünite Planını Bir Araya Getirmek	21
2.2.1.10 Modül 10. Ünite Planının Paylaşılması ve Değerlendirilmesi	21
2.3 Proje Tabanlı Öğrenme	22
2.4.1 Türkiye’ de Yapılan Araştırmalar	24
2.4.2 Yurtdışında Yapılan Araştırmalar	32
3. YÖNTEM	36
3.1 Araştırmanın Önemi	36
3.2 Tanımlar	37
3.3 Araştırmanın Amacı	37
3.4 Araştırma Problemi	38
3.5 Araştırma Yöntemi	39
3.5.1 Evren ve Örneklem	39
3.5.2 Araştırma Modeli	39
3.5.3 Veri Toplama Araçları	39
3.5.3.1 Görüşme	39
3.5.3.2 Anket	40
3.5.4 Verilerin Analizi	41
3.5.4.1 Yarı Yapılandırılmış Görüşmelerin Analizi	41
3.5.4.2 Anket Analizi	41
3.5.5 Sınırlılıklar ve Sayıtlılar	41
3.5.5.1 Sınırlılıklar	41
3.5.5.2 Sayıtlılar	42

4. BULGULAR	43
4.1 I. Alt Problem (Yönetici Görüşmeleri) İle İlgili Bulgular	43
4.2 II. Alt Problem (Formatör Öğretmen Görüşmeleri) İle İlgili Bulgular	43
4.2.1 Kurs Hakkında Görüşleri	44
4.2.2 Kursiyerlerle İlgili Görüşleri	45
4.2.3 Kurs Kitabı Hakkındaki Görüşleri	48
4.2.4 Değerlendirme ve Kursiyer Başarısı Hakkındaki Görüşleri	49
4.3 III. Alt Problem (Formatör Öğretmen Anketi) İle İlgili Bulgular	51
4.3.1 Formatör Öğretmen Kişisel Bilgileri	51
4.3.2 Formatör Öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” Kursunun Etkililiği Hakkındaki Düşünceleri	52
4.3.2.1 Formatör Öğretmenlerin Ders Yeterlilikleri Hakkındaki Düşünceler	52
4.3.2.2 Yöntem	55
4.3.2.3 Öğretim Araç Ve Gereçleri	57
4.3.2.4 Kurs Süresi	59
4.3.2.5 Kurstan Yararlanma	59
4.3.2.6 Yöneticiler	60
4.3.2.7 Değerlendirme	61
4.3.2.8 Kurs Organizasyonu	62
4.4 IV. Alt Problem (Kursiyer Öğretmen Anketi) İle İlgili Bulgular	63
4.4.1 Kursiyer Öğretmen Kişisel Bilgileri	64
4.4.2 Kursiyer Öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” Kursunun Etkililiği Hakkındaki Düşünceleri	65
4.4.2.1 Formatör Öğretmenler Hakkındaki Düşünceler	65
4.4.2.2 Yöntem	68
4.4.2.3 Öğretim Araç Ve Gereçleri	70
4.4.2.4 Kurs Süresi	72
4.4.2.5 Kurstan Yararlanma	72
4.4.2.6 Değerlendirme	73
4.4.2.7 Kurs Organizasyonu	74
4.5 V. Alt Problem İle İlgili Bulgular	76
4.6 VI. Alt Problemlerle İlgili Bulgular	84
5. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER	86
5.1 TARTIŞMA	86
5.2 SONUÇLAR	88
5.3 ÖNERİLER	89
EKLER	91
EK A. Ünite Planı Şablonu	91
EK B. Portfolyo Değerlendirme Cetveli	93
EK C. Çoklu Ortam Projesi Puanlama Cetveli: Puanlama Kılavuzu	95
EK D. Öğrenci Sunumlarını Değerlendirme Cetveli	97
EK E. İnternet Kaynaklarını Değerlendirme Cetveli	98
EK F. Öğrenciler Web Sitesi Örneği Planlama	99
EK G. Web Sitesi Senaryosu Hazırlama	101
EK H. Yönetici Görüşme Formu	102
EK I. Formatör Öğretmen Görüşme Formu	104
EK J. Formatör Öğretmen Anketi	106
EK K. Kursiyer Öğretmen Anketi	108
EK L. İzin Belgesi	110
KAYNAKLAR	111

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil Numarası	Adı	Sayfa
Şekil 4.1	Bay ve Bayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursun Veriliş Zamanı Uygundu” Madde Cevapları	76
Şekil 4.2	Kendilerine Ait Bilgisayarı Olan ve Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursta Öğrendiklerimi Kendi Derslerimde de Uygulayabiliyorum” Madde Cevapları	77
Şekil 4.3	Laboratuar Koşulları Uygun ve Uygun Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kurs Öğrenci Merkezli Olarak Düzenlendi” Madde Cevapları	79
Şekil 4.4	Laboratuar Koşulları Uygun ve Uygun Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursun Düzenlendiği Eğitim Ortamı İhtiyaç Doğrultusunda Düzenlenmişti” Madde Cevapları	79
Şekil 4.5	Laboratuar Koşulları Uygun ve Uygun Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursun Yapılması İçin Gerekli Olan Araç-Gereç Sağlanmıştı” Madde Cevapları	80
Şekil 4.6	Yaşa Göre Kursiyer Öğretmenlerin “Eğitici Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yararlandı” Madde Cevapları	81
Şekil 4.7	Kursiyer Öğretmenlerin Yaşlarına Göre “Kursun Düzenlendiği Ortam İhtiyaçlar Doğrultusunda Düzenlenmişti” Madde Cevapları	82
Şekil 4.8	Kıdem Açısından Kursiyer Öğretmenlerin “Eğitici, Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yararlandı” Madde Cevapları	83

TABLO LİSTESİ

Tablo Numarası	Adı	Sayfa
Tablo 4.1	Formatör Öğretmen Kişisel Bilgileri	52
Tablo 4.2	Formatör Öğretmenlerin Ders Yeterlilikleri Hakkındaki Düşünceleri	54
Tablo 4.3	Formatör Öğretmenlerin Öğretim Yöntem Ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri	56
Tablo 4.4	Formatör Öğretmenlerin Araç-Gereçlere Yönelik Düşünceleri	58
Tablo 4.5	Formatör Öğretmenlerin Kurs Süresi ve Veriliş Zamanıyla İlgili Düşünceleri	59
Tablo 4.6	Formatör Öğretmenlerin Kurs Uygulamalarıyla İlgili Düşünceleri	60
Tablo 4.7	Formatör Öğretmenlerin Yöneticilerle İlgili Düşünceleri	61
Tablo 4.8	Formatör Öğretmenlerin Değerlendirme Faaliyetleriyle İlgili Düşünceleri	62
Tablo 4.9	Formatör Öğretmenlerin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri	63
Tablo 4.10	Kursiyer Öğretmen Kişisel Bilgileri	64
Tablo 4.11	Kursiyerlerin Formatör Öğretmen Hakkındaki Düşünceleri	67
Tablo 4.12	Kursiyer Öğretmenlerin Öğretim Yöntem Ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri	69
Tablo 4.13	Kursiyer Öğretmenlerin Araç-Gereçlere Yönelik Görüşleri	71
Tablo 4.14	Kursiyer Öğretmenlerin Kurs Süresi ve Veriliş Zamanıyla İlgili Düşünceleri	72
Tablo 4.15	Kursiyer Öğretmenlerin Kurs Uygulamalarıyla İlgili Düşünceleri	73
Tablo 4.16	Kursiyer Öğretmenlerin Değerlendirme Faaliyetleriyle İlgili Düşünceleri	74
Tablo 4.17	Kursiyer Öğretmenlerin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri	75
Tablo 4.18	Kursiyer Öğretmenlerin “Cinsiyet” Açısından Görüşleriyle İlgili t-test Analizi	77
Tablo 4.19	Kursiyer Öğretmenlerin “Kendilerine Ait Bilgisayarları Olup Olmaması” İle İlgili t-test Analizi	78
Tablo 4.20	Kursiyer Öğretmenlerin “Laboratuar Koşulları Uygunluğu” İle İlgili t-test Analizi	80
Tablo 4.21	Kursiyer Öğretmenlerin Eğiticinin Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yararlanmasına İlişkin Bilgilerle İlgili ANOVA Analizi	82
Tablo 4.22	Kursiyer Öğretmenlerin Kursun Düzenlendiği Ortamın İhtiyaçları Doğrultusunda Düzenlenmesine İlişkin Bilgilerle İlgili ANOVA Analizi	83
Tablo 4.23	Kursiyer Öğretmenlerin Eğiticinin Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yaralanmasına İlişkin Bilgilerle İlgili ANOVA Analizi	84

ÖNSÖZ

Zorlu ve uzun bir yolun ama daha ilk basamağın sonunda, kendimi ifade etmem açısından önemli ve bir güzel bir çalışma olduğuna inanıyorum.

Tezimi hazırlamamda, ilk günden son güne kadar, bana her türlü desteği veren, çok değerli danışman hocam, sayın Yrd. Doç Dr. Ayşen KARAMETE' ye çok teşekkür ediyorum.

Eleştirileriyle çalışmama ışık tutan sevgili hocam, Yrd. Doç Dr. Gülcan ÇETİN'e çok teşekkür ediyorum.

Tezimin verilerinin analizinde çok yardımcı olan, sayın Yrd. Doç Dr. M. Sabri KOCAKÜLAH' a çok teşekkür ediyorum.

Çalışmamın başından sonuna her aşamada; verilerin toplanmasında ve kodlanmasında yardımlarını esirgemeyen, yorulduğum anlarda moral ve destek veren sevgili eşime ve mutluluk kaynağım biricik kızıma çok teşekkür ediyorum.

Benim de bir parçası olduğum eğitim sistemine ve eğitimcilere yararlı olması dileğiyle...

Murat ÇATMALI

1. GİRİŞ

Günümüzde ülkelerin ayakta kalabilmesi için gelişen bilim ve teknolojiye ayak uydurması gerekmektedir, aksi durumda yok olmaya mahkumdurlar. Bu gelişmelerden uzak kalmamak için, sürekli ve planlı bir eğitim sistemine ihtiyaç vardır. Burada karşımıza çıkan sürekli eğitim, yaşam boyu eğitim zorunluluğunu ortaya çıkarmaktadır.

Ertürk (1972)' e göre "Eğitim, bireyin davranışlarında (kendi yaşantısı yoluyla) istenilen değişiklikleri meydana getirme veya yeni davranışlar kazandırma sürecidir" [1, s.12].

Sönmez (1999)' e göre "Eğitim, fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyokimyasal değişiklikler oluşturma sürecidir". Bu tanımda önemli olan kavramlar istendik ve süreçtir. İstendik kelimesi ile hangi davranışların istendiği ve oluşmasının planlandığı anlatılmaktadır. Süreç, birbirini izleyen olaylar ve olgulardır. Eğitim bu özelliğinde dolayı açık bir sistemdir; çünkü sistem; en az bir hedefi gerçekleştirmek üzere uygun ve değişik öğelerden oluşmaktadır [2,s.2].

Eğitim, ekonomi, siyaset, töre, gelenek, görenek, spor, felsefe, din ve inanç, iletişim, moda, güzel sanatlar, bilim ve teknik, nüfus ve yerleşim vb. gibi diğer alt sistemleri karşılıklı olarak etkiler ve değiştirir. Açık bir sistem olan eğitimin öğeleri şunlardır: girdiler, işlemler, çıktılar ve dönütler. Öğretmen eğitimde hedeflenen davranışlara rehberlik yapan, eğitim durumunu düzenleyen ve uygulayanlardan biridir. Bu nedenle öğretmenin konu alanını çok iyi bilmesi, eğitim ve öğretimle ilgili bilgi, beceri ve tutumlara sahip olması beklenir. Öğretmen ve öğretmen eğitimi, bu anlamda daha da önem kazanmaktadır. Mesleğine devam eden bir öğretmenin alan bilgisi ve diğer konulardaki eksiklikleri gidermekteki en önemli yollardan birisi de hizmetiçi eğitim faaliyetleridir [2].

Bireyler, mesleki ve bireysel ihtiyaçlarını karşılamak için eğitime ihtiyaç duymaktadırlar. Eğitimdeki bu sürekli gelişme de, "yaşam boyu eğitim" anlayışını ortaya çıkarmıştır. Yaşam boyu eğitim, bireyin her yaşta eğitimine devam etmesidir.

Bireyin mesleğine başlamasından sonra sürekli eğitimleri “*hizmetiçi eğitim*” kapsamına girmektedir.

Demirel (2000)’ e göre öğretmen, mesleki kültürü ve kişiliği ile topluma örnek olmalıdır. Öğretmen, sınıflarda rasgele toplanan öğrenciler arasındaki duygu düşünce ve davranış ayrılıklarını kaldırarak ve rehberlik yaparak, başlangıçta tek tek öğrencilerden oluşmuş bir kalabalık olan sınıfı, bir süre sonra meraklı bir topluluk haline getirebilmelidir. Bir kişinin öğretmen olabilmesi için özel alan bilgisinin yanında genel kültür, ve öğretmenlik meslek bilgisine sahip olması gerekir. Alan hakimiyeti, öğretmenin öğretim programları konusunda bilgi sahibi olmasıyla sağlanır. Aynı zamanda öğretmenin öğrenme ve öğretme sürecini yönetebilmesi için, öğrenmeyi değerlendirebilmesi gerekmektedir. Bunun yanında, öğretmen, rehberlik hizmetlerini sürdürebilmek için öğrencilerle yakın ilişkiler kurabilmelidir. Öğretmenin kişilik ve mesleki özellikleri arasında hizmetiçi eğitim faaliyetlerine duyarlı olması da belirtilmiştir [3].

Öğretmenlerin mesleklerindeki gelişmeleri takip edebilmeleri, gelişen teknoloji ve araçlara uyum sağlayabilmeleri yani gerekli olan mesleki bilgi ve becerileri kazanmaları hizmetiçi eğitim faaliyetleriyle sağlanacaktır.

Taymaz (1997)’ a göre, “Hizmetiçi eğitim, kişilerin hizmette verim ve etkinliklerinin artırılmasını, gelişmeye yol açan bilgi, beceri ve tutumların zenginleştirilmesini amaç edinen ve kurumların genel çalışma düzenini sürekli olarak etkileyen eğitimidir” [4, s. 4].

Milli Eğitim Bakanlığı da personeline yönelik olarak Hizmetiçi Eğitim Daire Başkanlığını görevlendirmiştir. Düzenlenecek her türlü faaliyetin planlaması, organizasyonu ve uygulanmasından bu birim sorumludur.

Eğitim sisteminin en önemli öğelerinden olan öğretmenin, kendi branşındaki yeni bilgi ve becerileri kazanması, toplumdaki gelişmelere ayak uydurabilmesi, öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitim gerekliliğini doğurmuştur. Bu nedenle, Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim dairesi tarafından, her yıl 600.000’ den fazla personele yönelik 400’ ün üzerinde etkinlik planlanıp gerçekleştirilmektedir. Hizmetiçi eğitim etkinlikleri, sisteme girecek eğitim yöneticilerinin hazırlanmasına,

eğitim sisteminde uygulanan programların ifade edilmesine, teknolojidaki gelişmelerin sisteme aktarılmasına, eğitim araç ve gereçlerinin tanıtılmasına öncelik vermektedir.

Milli Eğitim Bakanlığı 1993-2003 yılları arasında 7.751 merkezi ve 43.024 mahalli hizmetiçi eğitim faaliyeti düzenlemiştir [5]. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından personeline yönelik olarak, 2004 yılında 9.184 adet faaliyet düzenlenmiş ve bu faaliyetlere 359.847 personel katılmıştır. Düzenlenen bu faaliyetlerden bir kısmı da bilgisayar ve internet teknolojileri konularını içermektedir [6].

MEB' in 08/09/2003 tarihli Bilgisayar Eğitim Projesi genelgesi ile bütün öğretmen, yönetici ve diğer personelden daha önce herhangi bir bilgisayar kursuna katılmayanlar için, Bilgisayar ve İnternet Kullanım Kursuna katılma zorunluluğu getirilmiştir. Bilgisayar ve İnternet Kullanım Kursu, bilgisayar hakkında temel bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla düzenlenmiştir [7].

Kurs 3 hafta süreli toplam 75 saat olarak uygulanmıştır. 2003-2004 eğitim öğretim yılında 81 ilde 4.912 kurs düzenlenmiş ve bu kurslara 97.109 kişi katılmıştır. 2004-2005 eğitim öğretim yılında da bu kursa devam edilmiştir [8].

Bilgisayar ve İnternet kullanım kursuna katılmış olmak şartıyla, 26.02.2004 tarihli 2004/18 no' lu genelgeye bağlı olarak, Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel firması işbirliğiyle bakanlık personeline yönelik olarak "Gelecek İçin Eğitim" hizmetiçi eğitim kursu düzenlenmeye başlanmıştır [9]. 2003 Aralık ayı itibariyle 281 bilgisayar formatör öğretmeni, bu kursu vermek amacıyla yetiştirilmiştir. Formatör öğretmenler görevli oldukları illerde Bilgisayar ve Teknoloji laboratuvarı bulunan okullarda, öğretmenleri kursa almaya başlamıştır. Milli Eğitim Bakanlığı 2004-2005 eğitim öğretim yılında 20.000 öğretmenin "Gelecek İçin Eğitim" kursu almasını planlanmıştır [8].

Kurumlarda düzenlenen hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin planlanması ve uygulanmasında karşılaşılan problemleri saptamak ve düzeltmek amacıyla, her eğitim faaliyetinde olduğu gibi hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin de değerlendirilmesi gerekmektedir.

Hizmetiçi eğitimde, amaçlara ulaşma derecesi, eğitilen insanların öğrenim yaşantıları yoluyla davranışlarındaki değişimin yönünde ve miktarında olabilir [4, s.161].

Öğretmenlerin bilgisayar teknolojileri ve bilgisayar laboratuvarlarını kullanmasını amaçlayan “Gelecek İçin Eğitim” kurslarının günümüz koşullarına ve kursiyerlerin ihtiyaçlarına ne derece cevap verdiğinin araştırılması amacıyla değerlendirme yapılması gerekmektedir.

2. LİTERATÜR

2.1 Hizmetiçi Eğitim

2.1.1 Hizmetiçi Eğitim Kanunu

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun amir hükümleri gereğince Milli Eğitim Bakanlığına bağlı yönetici, öğretmen ve hizmetlilerin işte verimliliklerini artırmak, bilgi ve görgülerini yenilemek yeni durumlara uyumlarını ve ileri görevlere intibaklarını sağlamak amacıyla Öğretmeni İşbaşında Yetiştirme Bürosu kurulmuştur. 30.11.1960 ve 17891 sayılı emriyle Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğüne bağlı Öğretmeni İşbaşında Yetiştirme Bürosu Hizmetiçi eğitim faaliyetlerini düzenlemek, yürütmek ve değerlendirmek görevlerini üstlenmiştir. Çeşitli isimler altında Hizmetiçi Eğitim faaliyetlerine devam eden Milli Eğitim Bakanlığı en son olarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 214. maddesi, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile 3797 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun hükümlerine dayanarak Hizmetiçi Eğitim Daire Başkanlığını görevlendirmiştir [10, s. 15].

2.1.2 Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı

Milli Eğitim Bakanlığında Hizmetiçi Eğitimi faaliyetlerini düzenlemek amacıyla Hizmetiçi Eğitim Daire Başkanlığı kurulmuştur. Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Yönetmeliğinde Hizmetiçi Eğitim Daire Başkanlığı görev ve yetkileri şu şekilde tanımlanmıştır.

Madde 10 - Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, Bakanlık personelinin yurt içinde veya yurt dışında hizmetiçi eğitim yoluyla ve diğer usullerle yetiştirilmeleri ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütür. Hizmetiçi Eğitim Dairesi Başkanlığı, Devlet Memurları Eğitim Genel Planı, Kalkınma ve İcra Planlarının ilke ve amaçlarına uygun olarak Bakanlık Merkez ve Taşra Teşkilatı personelinin eğitim ihtiyacı çerçevesinde hizmetiçi eğitim plan ve programları hazırlar ve uygular [5].

2.1.3 Hizmetiçi Eğitim Türleri

Kurumlarda çalışan personelin düzenlenen hizmetiçi faaliyetleri Taymaz (1997) tarafından aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- **“Oryantasyon eğitimi:** Kuruma yeni başlayan personelin kurumun amaç ve politikasını, yapısını, kendi görev, yetki ve sorumluluklarını tanımları için yapılan eğitimidir.
- **Temel eğitim:** Bir kurumda işe başlayacak olan personele yapacağı işin temel bilgi, beceri ve tutumlarını kazandırmak üzere yapılan eğitimidir.
- **Geliştirme eğitimi:** Kurumda çalışmakta olan personelin kendi alanı ile ilgili gelişmeler ve yenilikler hakkında yetiştirilmesi ve yeteneklerini geliştirmesi için uygulanan eğitimidir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan bilgisayar kursları da bu hizmetiçi eğitim türüne girmektedir.
- **Tamamlama eğitimi:** Görev değişikliği yapması gereken personel için yeni görevinin gerektirdiği yeterlilikleri kazanması için uygulanan programlardır.
- **Yükseltme eğitimi:** Kurum yapısındaki kadrolaşma ve personelin yükseltme ihtiyacını karşılamak üzere hazırlanan programdır.
- **Özel alan eğitimi:** Personelin özel hizmetler için çeşitli alanlarda yetiştirmek üzere uygulanan programlardır” [4, s.8,9].

2.1.4 Hizmetiçi Eğitim Hedefleri

Milli Eğitim Bakanlığı 765 no’ lu Tebliğler Dergisi (1994) Hizmetiçi Eğitim yönetmeliğinde Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı ve Kalkınma Planlarının eğitimi hedefleri doğrultusunda, bakanlığın her kademesinde görevli personelin eğitimi amacıyla yapılan hizmetiçi eğitimin hedefleri aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- a. Hizmet öncesi eğitimden gelen personelin kuruma intibakını sağlamak,
- b. Personele Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkelerini bir bütünlük içinde kavrama ve yorumlamada ortak görüş sağlamak ve uygulamada birlik kazandırmak,
- c. Mesleki yeterlilik açısından hizmet öncesi eğitimin eksikliklerini tamamlamak,
- d. Eğitim alanındaki yeniliklerin, gelişmelerin gerektirdiği bilgi, beceri ve

- davranışları kazandırmak,
- e. Personelin mesleki yeterlik ve anlayışlarını geliştirmek,
 - f. İstekli ve yetenekli personelin, mesleklerinin üst kademelerine geçişlerini sağlamak,
 - g. Farklı eğitim görenler için, yan geçişleri sağlayacak tamamlama eğitimi yapmak,
 - h. Türk Milli Eğitim politikasını yorumlamada bütünlük kazandırmak ,
 - i. Eğitime ait temel prensip ve teknikleri uygulamada birlik sağlamak,
 - j. Eğitim sisteminin geliştirilmesine destek olmak [5].

2.1.5 Hizmetiçi Eğitim İlkeleri

Milli Eğitim Bakanlığı 765 no' lu Tebliğler Dergisi (1994) Hizmetiçi Eğitim yönetmeliğinde Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı ve Kalkınma Planlarının eğitimi hedefleri doğrultusunda, Bakanlığın her kademesinde görevli personelin eğitimi amacıyla yapılan hizmetiçi eğitimin hedeflerine ulaşmak için uyulacak ilkeler aşağıdaki şekilde sıralanmıştır:

- a. Eğitimin sürekli olması,
- b. Personelin eğitim ihtiyacına uygun programlarını düzenlenmesi,
- c. Her amirin, maiyetinde çalışan personelin eğitime gönderilmesinden ve yetiştirilmesinden sorumlu olması,
- d. Personelin işbaşı eğitimine önem ve ağırlık verilmesi,
- e. Hizmetiçi eğitimden yararlanmada öncelikler esas alınarak bütün personele fırsat eşitliği sağlanması,
- f. Eğitim faaliyetlerinin yapılacağı. yerlerin eğitim şartlarına uygun olması, eğitimin gereklerine göre düzenlenmesi ve donatılması,
- g. Hizmetiçi eğitim programlarının sürekli değerlendirilmesi ve geliştirilmesi,
- h. Kamu kurum ve kuruluşlar ile özel kuruluşlarla işbirliği yapılması,
- i. Hizmetiçi eğitime katılan personelin başarısının izlenmesi [11].

2.1.6 Hizmetiçi Eğitim Zorunluluğunu Gösteren Belirtiler

MEB' in kendisine verilen görevleri yerine getirebilmesi için aranan yeterliliğe sahip olup olmadığı; yani kurumda Hizmetiçi Eğitim gerekliliği, Taymaz (1997) tarafından aşağıdaki gibi sıralanmıştır:

1. Kurumda üretilen mal veya hizmetin saptanan ya da beklenen kalitenin niteliğinin altında olması.
2. Üretilen mal veya hizmetin gerekli niceliğin, miktarın altına düşmesi, kalitenin azalması.
3. Üretimin zamanında alınmaması, gecikmesi, süre standartlarına uygun olmaması ve verimliliğin azalması.
4. Üretim için gereğinden fazla malzeme kullanılması malzeme zayıtatının artması.
5. Kurumda bakım ve onarım giderlerinin amortisman sınırlarını aşarak artış göstermesi.
6. Mal veya hizmetin üretiminde kusur, iş kazalarının artması, iş düzeninin bozulması.
7. Kuruma yeni alınan personelin ortama ve işe uyum sağlamada bazı sorunlarla karşılaşması.
8. İşin kabul edilmesinde ve yapımında beklenen algılama, benimseme ve istekle çalışmaların azalması.
9. Kurumda iletişim, işbirliği ve koordinasyonda aksaklıkların meydana gelmesi.
10. Personel moralinin bozulduğunun görülmesi ve güdülenmesi gereğinin üzerinde durulması, zorunlu bir hale gelmesi
11. Kurumda çalışan personel arasında uyuşmazlık ve disiplin olaylarının artması.
12. Kurumda personel hareketliliğinin, yer değiştirme ve ayrılmaların artış göstermesi.
13. Kurumun etkinlik alanı ile ilgili değişiklik ve yenilikleri yürütecek eleman sağlamada güçlük çekmesi.
14. Rakip olan diğer kurumların rekabet prensiplerine karşı personelin uyanık olması gerekliliği.

15. Kurum içinde ve dışında kazanılan, beklenen saygınlığın azalması [4, s.10].

2.1.7 Kurumlarda Düzenlenen Hizmetiçi Eğitim Faaliyetleri Aşamaları

Efe (2001), araştırmasında kurumlarda yapılan eğitim faaliyetlerinin planlanmasını ve düzenlenmesinden için gerekli olan sistem yaklaşımı ve sistem öğelerini incelemiştir. Araştırmada kurumlarda etkin eğitim için sistemli yaklaşım öğelerinin, kurumun amaçlarına yönelik olarak çalışanların iş performansı ve çalışma koşulları analiz edilmesi, yeterli bir performans için ihtiyaç duyulan bilgi ve becerileri esas alan bir eğitim programı tasarlanması, eğitim programı doğrultusunda yetişkinlere uygun, kurs ve seminer materyalleri hazırlanması, kurs ve seminerlerin yetişkinlere uygun eğitim yöntemleri ile uygulanması, eğitim programının sonucu yeterli bir şekilde değerlendirilmesi şeklinde sıralanmıştır. En son sistem ögesi olarak ta, yeni bir ihtiyaç analizinin yapılması gerektiğini belirtmiştir. Eğitim çalışmasının hazırlanması için, Eğitim İhtiyacının Analizi, Tasarım, Geliştirme, Uygulama ve Değerlendirme aşamalarının göz ardı edilmemesi gerektiğini belirtmiştir (Kaynak ve arkadaşları 2000, Aktaran:[12]).

2.2 Gelecek İçin Eğitim Kursu

Martin ve arkadaşları (2002), araştırmalarında Intel Gelecek İçin Eğitim kursunu, Intel firmasının yenilikçi eğitim anlayışını matematik, bilim, teknoloji ve mühendislik eğitimine dünya çapında adapte etmek amacıyla ortaya çıkmış bir program olarak nitelendirmişlerdir. Bu amaçla ilk olarak 2000 yılından itibaren, 3 yıl içerisinde Amerika Birleşik Devletleri çapında 100.000 öğretmenin bu kursu alması hedeflenmiş ve Ağustos 2002 itibariyle de 60.000 öğretmen bu kurstan sertifika almıştır [13].

Intel Şirketi resmi web sitesinde (2005), Intel Gelecek için Eğitim programı yedi kıtada ve 30 ülkede yürütülmektedir ve 2000 yılından bu yana 300.000' i Avrupa, Ortadoğu ve Afrika olmak üzere bir milyondan fazla öğretmen eğitildiği belirtilmiştir [14]. Intel firması, Türkiye dahil 30'dan fazla ülkede, seçilen ülkenin dil, kültür ve eğitim müfredatına göre yerleştirilmiş eğitim vermektedir. Intel'in 'Gelecek için Eğitim' başlığı altında küresel çapta yürüttüğü bu programla, 2003 yılı itibariyle 1 milyon 250 bin öğretmene bilgisayar eğitimi sağlanmıştır [15].

Mayıs 2003’ de Ankara’ da Intel Firması ve T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Intel Gelecek için Eğitim programının Türkiye’de de yürütülmesi amacıyla bir işbirliği yapmışlardır. Toplantıya katılan dönemin Milli Eğitim Bakanı ve Intel Türkiye Genel Müdürü, Intel Avrupa Eğitim Direktörü arasında resmi bir anlaşma imzalanmıştır [14]. 3 yıl sürecek olan bu kurslarla Türkiye çapında 50.000’ den fazla öğretmen bu programa katılmış olmanın sağlayacağı avantajlardan faydalanacaktır [16].

Bilgisayar ve İnternet kullanım kursuna katılmak şartıyla, MEB, 26.02.2004 tarihli 2004/18 no’ lu genelgeye bağlı olarak, Milli Eğitim ve Intel firması işbirliğiyle bakanlık personeline yönelik olarak “Intel Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu düzenlenmeye başlamıştır [9]. Bu kursun amacı daha önceden bilgisayarla ilgili temel bilgilere sahip olan Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerinin derslerinde bilgi ve iletişim teknolojilerini daha yoğun bir şekilde kullanmalarını sağlamaktır.

Türkiye 2. Bilişim Şurasında dönemin Milli Eğitim Bakanı, öğretmen olmak isteyenlerin bilgisayar okur-yazarı olması şartı getireceklerini, bilgisayar bilmeyenlerin öğretmen başvurularının kabul edilmeyeceğini belirterek bakanlık olarak bilgisayar ve teknolojilerinin kullanımına verdikleri önemi göstermiştir [17].

Intel Gelecek İçin Eğitim kursu diğer bilgisayar kurslarından farklı olarak, öğretmene bilgisayar kullanmayı değil; teknolojiyi kendi derslerinde etkin bir şekilde nasıl kullanacaklarını öğretmeyi amaçlamaktadır.

Programın temel amacı, öğretmen ve öğrencilerin daha iyi öğrenmeyi sağlamak üzere araştırma yapmak, iletişim becerileri kazandırmak, üretkenlik stratejisi ve aracı olarak teknolojiyi kullanmanın yollarını öğretmektir. Bu amaçla, müfredata ve teknoloji standartlarına uygun, uygulamaya dayanan üniteler hazırlanması, öğrencilerin sınıf içinde teknoloji kullanmasını teşvik edici, öğretmenlerin grup halinde çalışarak üniteleri değerlendirmeye yönelik problem çözme ve işbirliğine dayalı bir eğitim anlayışına sahip olması sağlanmaya çalışılmıştır [18].

Bu amaçla Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyelerinin de desteği alınarak, daha önceden başka ülkelerde düzenlenmiş olan Intel Gelecek İçin Eğitim kursu Türkiye'ye uyarlanmıştır.

MEB' in 26.2.2004 tarihli genelgesinde belirtildiği gibi, kursun düzenlenmesi amacıyla başlangıç aşamasında Boğaziçi ve Orta Doğu Teknik Üniversitelerinde düzenlenen eğitimlerle toplam 32 öğretmen kursun çekirdek kadrosunu oluşturmuş, bunlardan 17 si eğitici formatör öğretmen olarak görevlendirilmiştir.

Geriye kalan 15 öğretmen ve ayrıca Mersin, Yalova, Van ve Aksaray Hizmetiçi Eğitim Enstitülerinde düzenlenen hizmetiçi eğitim faaliyetleriyle toplam 221 öğretmen bilgisayar formatör öğretmeni olmaya hak kazanmıştır. Bu öğretmenler 2004 yılından itibaren görevli buldukları illerde, öncelikli olarak bilgi teknolojisi laboratuvarı bulunan okullarda kurs düzenlemeye başlamışlardır. Formatör öğretmenlere yönelik eğitimlerin devam ettirilmesi ve düzenlenmesi ise her ilin Eğitim Hizmetleri Müdürlüklerine bırakılmıştır.

Intel firması kursun düzenlenmeye başlamasından önce öğretmenlerle görüşmeler yaparak kursun düzenlemesiyle birlikte öğretmenlerden geri bildirim almaya yönelik çeşitli düzenlemeler yapmıştır. Bu görüşmelerin amacı kursun eksik yanlarını tamamlayıp, güncelliğini sağlamaktır [19].

Program çerçevesinde, Türkiye çapında 78 ilden formatör öğretmenlerin seçilmesinin ardından, bilgisayar laboratuvarlarında eğitime başlanmıştır. İlk Bilgisayar Eğitim Laboratuvarı Kasım 2003' de Yalova' da açılmıştır. Bu merkezlerde başlayan eğitimler daha sonra Van, Aksaray, Mersin ve Ankara' da açılan merkezlerde devam etmiştir. Toplam 579 eğitim kursunda, 10.538 öğretmen, 60 saatlik eğitimden geçmiştir. Intel, 2005 yıl sonuna kadar sertifikalı öğretmen sayısını 12.000' e, 2006 yılı sonunda ise 50.000'e çıkarmayı hedeflemektedir [15].

Intel tarafından düzenlenen bu kurslarda eğiticiyi eğit modeli kullanılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı öğretmenlerinin kendi derslerinde, müfredat programlarına bağlı olarak teknolojik araçları nasıl, ne zaman ve nerede kullanacaklarını öğrenmelerini hedeflemiştir. İlk ve ortaöğretim öğrencilerine yönelik hazırlanmış

uygulamalarla, öğretmenlerin ders planlarını ve değerlendirme araçlarını hazırlayabilecek seviye gelmeleri beklenmektedir [16].

Program on modül içeren, 40 saatlik yüz yüze verilen eğitimlerden oluşmaktadır. Konular uygulamalı Internet kullanımı, web sayfası tasarımı, çoklu ortam sunumları ve öğrenci yayınlarını içerir. Laboratuvar ortamında teknolojinin etkin biçimde kullanılmasına önem verilmiş, öğretmenlere, öğrencilerin sorgulama ve düşünme yetilerini geliştirmek için önemli soruları ders ve ünite planlarına nasıl dahil edecekleri gösterilmiştir. Program, öğrenci etkinliklerinde teknolojinin kullanılmasıyla, öğretmenlere, öğrencilere öğrendiklerini yaratıcı ve kendilerine has yollarla sunabilmelerini hedeflemiştir [16]. “Gelecek İçin Eğitim” kursu 40 saat planlanmasına rağmen, bu kursun düzenlendiği illerde 60 saat olarak yapıldığı görülmektedir. Kurs süresinin, Intel firması tarafından 40 saat olarak belirlenmesine rağmen, kursun düzenlendiği ülke öğretmenlerinin teknoloji kullanım seviyesi farklılıkları, araç – gereç azlığı vb. sebeplerden dolayı kurs süresinin yeterli olmadığından kurs 60 saat olarak düzenlenmektedir [50,51].

Intel Gelecek İçin Eğitim projesinin bir ileri adımı olarak, altyapı aşamasında olan web etkinliği projesi ile formatörlerin web sayfası üzerinden bilgi paylaşımlarını sağlaması planlanmaktadır. Önemli olanın okullarda bulunan 3000’ e yakın bilgi teknolojisi sınıfının kullanılabilir hale gelmesi olduğu belirtilmektedir. Program ile öğretmenlerin bilgi teknolojisi sınıflarında teknolojiyi kendi branşlarıyla bütünleştirerek, öğrencilere bilgisayar bilgisiyyle beraber kendi branş eğitimlerini vermeleri amaçlanmaktadır [19].

Programın hazırlanmasında Boğaziçi Üniversitesi işbirliğiyle, Intel Gelecek İçin Eğitim kitap ve CD’si Türk Milli Eğitim sistemine uyarlanmıştır. Intel Gelecek İçin Eğitim kitap ve CD’ si kurs başında her kursiyer öğretmene verilerek, yardımcı kaynak olarak yararlanılması sağlanılacaktır. Kitap ve CD on modülden oluşmaktadır. Her modül birbirinden bağımsız olarak tasarlanmış ve ayrı amaçlara yönelik olarak hazırlanmıştır.

Kurs Modülleri

- Modül 1: Başlangıç
- Modül 2: Ünite ürün dosyası kaynaklarını bulma
- Modül 3: Öğrenci çoklu ortam sunumları hazırlama
- Modül 4: Öğrenci yayımları hazırlama
- Modül 5: Öğrenci destek malzemesi hazırlama
- Modül 6: Öğrenci web sitesi hazırlama
- Modül 7: Öğretmen destek malzeme hazırlama
- Modül 8: Uygulama için plan geliştirme
- Modül 9: Ünite ürün dosyası (portfolyo) toplama
- Modül 10: Ünite ürün dosyası sergileme [5].

Program süresince yapılacak bütün uygulamalar ve çalışmalar kitap ve CD’ de ayrıntılı olarak belirtilmektedir. Bu bakımdan çok planlı, organizasyonu düzgün ve profesyonel bir eğitim olduğu ilk bakışta göze çarpmaktadır. Program bittiğinde öğretmenlerin ünite planı, değerlendirme araçları, öğretmen çoklu ortam sunumu, yayım ya da web sitesi, şablonlar, el notları, testler, uygulama planı, yönetim belgeleri, yararlanılan kaynaklar belgesi gibi dokümanları hazırlayacak seviyeye gelmesi beklenmektedir [18].

2.2.1 Modüller

2.2.1.1 Modül 1. Başlangıç

Modülün amacı, bir dersin müfredatında yer alan bir konuya ait ünite planını hazırlamaktır. Bu amaçla araştırma sorularının hazırlanması için kurs öğretmenleri arasında gruplar yapılır. Aynı branş ya da farklı branş öğretmenleri bir araya gelerek konuya ait araştırma soruları hazırlarlar. Bu sayede beyin fırtınası ve işbirliğine dayalı grup çalışması yapılır. Ünite planı hazırlanırken öğretmenlerin, bilgisayar teknolojileri yoluyla öğrencilerinin ilgisini çekmeleri, onları motive etmeleri ve

öğrencilerin daha iyi öğrenmelerini sağlamaya yönelik aktivitelerde bulunması istenilir [21].

Öğretmenler hazırladıkları çalışmalarını ürün dosyası adı verilen bilgisayar klasörlerinde saklarlar. Çalışmaların bitmiş ya da tamamlanmamış halleri burada tutularak, hem sistematik bir yapı sağlanmış olmakta hem de istenildiğinde kontrol edilmesi kolaylaşmaktadır.

Öğretmenler bir taraftan ünite soruları hazırlarken, bir taraftan da kaynak araştırması yaparlar. Kaynaklar yazılı bir materyal olabileceği gibi ses, görüntü vs. materyaller de olabilmektedir.

Bu modülde öğretmenlerin, ünite planında yer alacak müfredat soruları ve daha öncesinde temel soruları oluşturması beklenir. Çeşitli örneklerle temel sorular ve müfredat soruları arasındaki farklılıklar anlatılır. Mesela, Gelecek İçin Eğitim kursunun temel sorusu olarak “Teknoloji kendi başına bir hedef olarak değil de, bir öğrenme aracı olarak nasıl kullanılabilir” örnek verilmiştir [22].

Temel sorular bir çok konuyu içerebilen, beraberinde başka sorular getiren yalnız cevap almaktan ziyade araştırmaya yönlendiren sorulardır. Bir temel soru beraberinde başka temel soruları da getirebilir. Temel sorular çok geniş ve soyut olabileceği için, belli bir çalışma alanına yönlendirici sorulara ihtiyaç olacaktır. Belli bir içerik ve araştırma konusunu belirleyen sorulara ünite planı denir. Ünite soruları, belirli konular işlendikçe temel sorulara işaret edecek ve onları açığa çıkaracak biçimde tasarlanırlar. Ünite soruları bir tek cevabı olmayan, önemli araştırma ve tartışma zemini açan ve temel sorulara göre daha belirleyici araştırma sorularıdır. Ünite sorularının amacı, tartışma ortamı yaratarak, farklı bakış açılarını ortaya çıkarmak ve yaratıcı cevaplar bulmaktır [23].

Öğretmenler modül 1 tamamlandığında, Ek A’ de verilen “Ünite Şablonu” nu hazırlayacak duruma gelmesi gerekmektedir. Hazırlanan ünite planının, Ek B’ de verilen “Değerlendirme Cetveli” ne uygun olarak hazırlanması gerekmektedir. Programı hazırlayanlar, pek çok dersin bilgisayar olmadan öğretilebileceğinin farkında olduklarını, bu nedenle programın sınıfta öğretilen her türlü konunun içeriği ve tasarımına yol göstericilik yapabilecek güçlü değerlendirme araçları ile

donatıldığını belirtmişlerdir. Bu değerlendirme araçları yardımıyla, sınıf ortamında bilgisayarla araştırma, yayın, iletişim yaparak öğrenmenin geliştirilebileceğini vurgulamışlardır [24, Modül/s.1.02].

Değerlendirme cetvelinde belirtildiği gibi ünite planının, hedef öğrencinin yaşına uygun teknoloji kullanımını destekleyici, bilgisayarda araştırma yapmayı teşvik edici olması gerekmektedir. Bunun yanında öğrenme açısından ünite planının, öğrencileri yorumlama ve sentez yapmaya yönlendirici, öğrenme hedeflerinin teknoloji standartlarına uygun ve öğrenci farklılıkları göz önüne alacak şekilde hazırlanması gerekmektedir. Ünite planının uygulamaları destekleyici ve kılavuz niteliğinde olması gerekir. Ünite planının değişik sınıflarda uygulanacak şekilde hazırlanması da önemli bir özelliktir.

Ölçme araçlarının ünite planında belirtilmesi gerekmektedir. Ölçme araçları hedeflere özgü, öğrenmeyi sağlayıcı ana unsurları içermelidir.

2.2.1.2 Modül 2. Ünite Planı İçin Kaynak Bulmak

Bu modülde İnternet ve diğer kaynaklardan araştırma yapmak ve kaynakların kullanımında telif haklarının nasıl kullanılacağı anlatılmıştır. Modül 1 de gruplar tarafından hazırlanan ünite planlarının diğer grupların da görüşleri alınarak kaynak arama aşamaları anlatılmıştır.

Modülde, öğretmenlerin ve dolayısıyla öğrencilerin derslerde kaynak kullanırken telif yasaları ve makul kullanım ilkelerini, telif hakkı saklı bazı malzemelerin hangi şartlar altında başkaları tarafından kullanılacağını bilmeleri amaçlanmıştır [24, Modül/s.2.04].

Modül 1 de hazırlanan ünite planını hayata geçirmek için yararlanılan kaynakları nasıl kullanılacağı, hangi kaynağın ne süreyle, ne zaman, kim tarafından kullanılabilmesi gibi sorulara cevap verilmeye çalışılmıştır.

Bunun yanında internette kaynak aramak için kullanılan siteler ve arama yaparken dikkat edilmesi gereken noktalar anlatılmıştır. Örneğin “ve - veya”

mantıksal ifadelerinin kullanımı, anahtar sözcük ifadeleri gibi internette arama yaparken uyulması gereken kurallar açıklanmıştır.

2.2.1.3 Modül 3. Öğrenci Çoklu Ortam Sunumunu Yaratmak

Öğrencilerin çoklu ortam sunumları hazırlamaları, öğretmenlerin web sitesi değerlendirmesi ve öğrenci sunumları için değerlendirme araçlarının geliştirilebilmesi hedeflenmiştir.

Öğrencilerin okulda İnternet kullanabilme şansına sahip olduğu ve derslerinde bu rahatlıktan yararlanabilecekleri bilincine varmaları hedeflenmektedir. Öğrencilerin derslerinde Power Point sunularını kullanarak, internetten film, ses, animasyon vb. materyalleri ekleyebilmeleri ve öğretmenlerin ise öğrenci sunularını değerlendirme aracı geliştirme ve bunu kullanabilme konularından bahsedilmiştir [24, Modül/s.3.01-3.46].

Kursiyer CD' lerinde, modül 3 ün daha iyi anlaşılması için örnek sunumlar ve bu sunuları planlama ve senaryo yaratma gibi konularda örnek formlar verilmiştir. Ayrıca çeşitli web siteleri, çevrimiçi ve çevrimdışı uygulamalarla, kaynak gösterimi ve kullanımı açısından tanıtılmıştır. Hazırlanan sunumların nasıl değerlendirileceği konusunda da Ek C de gösterilen "Çoklu Ortam Projesi Puanlama Cetveli: Puanlama Kılavuzu" kullanılmıştır

Sunumun, etkin teknoloji kullanımı yoluyla daha iyi öğrenmeyi sağlayıp sağlamadığının değerlendirilmesi yapılmalıdır. Öğrenci sunumlarının temel soru ve ünite sorularına yönelik olup olmadığı kontrol edilmesi amacıyla "Öğrenci Sunumları Değerlendirme Cetveli" (Ek D) kullanılır [25].

2.2.1.4 Modül 4. Öğrenci Yayınları Oluşturmak

Öğrencilerin Publisher programıyla bülten, ilan, broşür gibi ders materyalleri hazırlamaları hedeflenmektedir.

Öğrenci sunumları ve diğer materyaller hazırlanırken en büyük sorunun, öğrenci seviyesinden ileri ya da yeterince zaman ayrılmadan gelişigüzel

uygulamaların yapılması olduğu belirtilmiş, bu yüzden öğretmenlerin ders planlarıyla öğrenmeye kılavuzluk etmesi gereği vurgulanmıştır.

Bu bölümde öğretmen açısından önemli olan öğrenci sunumlarını değerlendirme araçlarını hazırlaması ve uygulamasıdır [24, Modül/s.4.04].

Örneğin bir veya birden fazla gruptan, okul çevresinde kar amacı gütmeyen bir kuruluşla ilgili bülten, broşür veya web sayfası hazırlaması istenebilir. Öğrenciler kendi arasında görev paylaşımı yaparak kaynak araması yaparlar. Görev paylaşımı editör, muhabir, yazar ve tasarımcı şeklinde olabilir. Öğrenciler bir plan ve takvime göre çalışmalarını sürdürürler. Bu çalışmalardan ailelerin ve ilgililerin haberdar edilmesi önemli bir konudur. Yapılan çalışmalar web sayfası şeklinde hazırlanmışsa, öğrenci örneklerini değerlendirilmesi için “İnternet Kaynaklarını Değerlendirme Cetvel”’nden faydalanılır (Ek E).

2.2.1.5 Modül 5. Öğrenci Destek Materyali Hazırlamak

Bu modülde amaç, öğretmenlerin öğrenci destek malzemesi hazırlamalarıdır. Öğretmenler Microsoft Publisher, Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft Power Point ve Microsoft Internet Explorer programlarından yararlanarak web sayfası hazırlama ve yayınlamayı öğreneceklerdir. Öğretmenler ünite planlarını, yapılan etkinliklere göre yeniden düzenleyeceklerdir.

Bu modülde öğrenciler; bilgisayar dosyalarını idare etme, depolama ve dosya ya erişim sağlama yollarını öğrenirler. Öğrencilerin dosyalarını saklanması, erişimi ve yönetmesi incelenerek öğrenci yayımları ve değerlendirmeleri paylaşılır ve örnek öğrenci web siteleri planlanır.

Hazırlanan dosyaların sabit disk veya sunuculara kaydedilmesinden sonra, diğer bilgisayarlara taşınması, farklı formatlarda kaydedilmesi ve iş yerinden, evden ya da değişik mekanlardan ulaşılma yolları anlatılır. Yapılan çalışmaların Word programıyla bilgisayar ortamında yazılması, düzeltilmesi ve değiştirilmesi anlatılır. Yazma becerisi tüm müfredat derslerinde teşvik edilmektedir. Açık ve etkili yazım, öğrencilerin okuldan iş hayatına atılmaya hazırlanmalarında önemli bir beceridir.

Öğretmenler öğrencileri yönlendirmek amacıyla, öğrenme çerçevelerini belirlemeye ya da düzenlemeye yönelik araçları hazırlarlar. Başlangıçta, öğrenciler öğretmen tarafından verilen öğrenme çerçevelerini kullanırlar. Daha sonra, bu öğrenme çerçevelerini kendi ihtiyaçlarını karşılayacak biçimde yenilerler. Sonuçta, öğrenciler bağımsız olarak kendi öğrenme çerçevelerini çıkarmayı öğrenirler [22].

Öğretmenler bir taraftan Microsoft Word programıyla yazı biçimlendirme, grafik, tablo gibi özellikleri uygularken, diğer taraftan da öğrencilerin ünite planı doğrultusunda nasıl web sitesi hazırlayacağını öğrenirler. Öğretmenler, öğrenci web sitelerini içerik yönünden hangi öğelere sahip olması gerektiğini, öğrenme hedeflerine ulaşmak için web sitesi değerlendirme araçları, akış şemaları ve senaryolar geliştirmeyi öğrenirler.

Modül 5 konularını anlayan öğretmenlerin, kendi derslerinde öğrencilerden sunuları içeren, kaynak kullanımı doğru yapılmış, konu olarak iyi araştırılmış web siteleri hazırlamaları yönünde rehberlik yapması beklenmektedir [24, Modül 5].

Öğretmenler web sitesi senaryosunu kullanarak web sitesi hazırlarlar [26]. Web sitelerinin kaynakları internetten, basılı materyallerden olabilir. Önemli olan kaynakların kullanılmasında telif hakları konusunun göz önünde tutulmasıdır. Ek F de “Öğrenci Web sitesi Örneği Planlama Formu” ve Ek G’ de “Web Sitesi Senaryosu Hazırlama Formu” verilmiştir.

2.2.1.6 Modül 6. Öğrenci Web Siteleri Yaratmak

Bu bölümde öğretmenler Microsoft Publisher programıyla web sitesi tasarımı yaparlar. Web sitesinin hazırlama, bu sayfaların okul veya başka bir alanda yayımlanması öğrenilir. Öğrenci web sitesi değerlendirmesi de modülde önemli bir konu olarak işlenmektedir.

Modülde web sitesinin içerik olarak öğrenciye yönelik olup olmadığını anlamaya yönelik çeşitli çevrimiçi testler tanıtılmıştır [24, Modül/s.6.05].

Öğrenciler web sayfası hazırlarken dış dünya ile iletişime geçerek, güncel konuları takip edip, veri toplama, e-posta kullanma, takım halinde proje hazırlama, diğer sınıf ve gruplarla iletişim kurma becerisi kazanır [23].

2.2.1.7 Modül 7. Öğretmen Destek Materyalleri

Bu modülde, İnternet ve elektronik posta kullanırken dikkat edilmesi gereken güvenlik önlemleri anlatılmaktadır. Modülde öğrencilere ait bir web sitesi yayımlama ve öğrenciye ait elektronik posta almak için öğrenci velisinden alınacak, “İnternet ve Elektronik Posta İzin Formu” ile “Öğrencinin Elektronik Posta Hesabı İçin İzin Mektubu” yer almaktadır.

Modül uygulamalarını yaparken, internet ve e-mail ile dış dünya ile iletişim kurarak projeye katkı yapılması sağlanır.

Öğrenci ile iletişim ve öğretim amacıyla hazırlanan çoklu ortam sunumları;

- Derse katılamayan öğrenci ya da öğretmenler için dersleri arşivleme.
- Öğrencilerin tekrar etmesi için sunumları web sitelerine ekleme.
- Etkileşimli slayt dersleri hazırlama.
- Ders yılının başında kendini tanıtmak için otobiyografik bir sunum tasarlama.
- Laboratuvar raporlarını grafikler, tablolar, resimler ve köprülerle sunma.
- Ders hakkında genel, eklemeye açık bir sunum. Yeni üniteleri tanıtmak.
- Yapılacak projeleri özetleme.
- Günlük bir etkinlik ya da alıştırmayı sunma.
- Okuldaki bir gösteri ve veli toplantısı ile ilgili sunum geliştirme.
- Herhangi bir konuda resim, not ve web sitelerine bağlantılar verme.

etkinliklerini içermelidir.

Öğretmenler öğretimde web sitelerini iletişim aracı olarak kullanabilmek için aşağıdaki yöntemlerden faydalanabilirler:

- Öğrenci ve velilerin dersle ilgili kaynaklara ulaşmasını sağlama.
- Ders tanıtımı, sınıf kuralları ve prosedürler, özet ve dersle ilgili diğer bilgiler.

- Yıl boyunca dersle ilgili güncel bilgiler temin edin: ev ödevi, aylık etkinliklerin özeti, okul takvimi, ev ödevleri ve web sitesinden basılabilecek notlar.
- Güncel sınıf etkinliklerini sergileme.
- Alan gezileri, öğrenci projeleri ve çevre hizmeti etkinlikleri ile ilgili raporlar verin ve sergileme.
- Öğrenci çalışmalarını çevrimiçi bir dergide yayımlama.
- Ev ödevi danışmanlığı, araştırma bağlantıları ve yönlendirilmiş aramalarla ilgili kaynakları sağlama.
- Öğrenci araştırmaları üzerine yoğunlaşma: Özgün web siteleri ve çeşitli bağlantılarını bulmak için adım adım yönergeler hazırlama.
- Cevap formları ya da e-posta yoluyla verilen ders etkinlikleri hakkındaki görüşlerini internet yoluyla iletmeleri için olanaklar sağlama.
- Sınıfınızdaki gönüllü veli ya da gönüllü çalışma olanaklarını sağlama [27].

2.2.1.8 Modül 8. Uygulama Planı Oluşturmak

Bu modülde, farklı öğrenci ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yeni stratejiler geliştirme, ünite uygulamaları için zaman çizelgeleri ve planlar hazırlama anlatılmaktadır.

Öğrencilerin farklılıkları göz önünde tutularak öğrenmeni nasıl desteklenmesi gerektiği anlatılmaktadır. Örneğin engelli veya hızlı öğrenen öğrencilere yönelik sınıf etkinliklerinin düzenlenmesi için neler yapılması gerektiği tartışmaya açılmaktadır. Bu amaçla uygulama planları ve zaman çizelgeleri oluşturulur, değişik eğitim ihtiyaçlarına cevap verebilen stratejiler incelenir [24, Modül/s.8.04]. Modül Cd de, öğrenci farklılıklarına yönelik planlar hazırlamak için örnek web siteleri tanıtılmaktadır [28].

Değişik eğitim ihtiyaçlarına cevap verebilen stratejiler geliştirmek için aşağıda sorulara cevap aranmalıdır:

- Üniteyi uygulamadan önce hangi ek yazılım ve donanımlara ihtiyaç var?

- Gerekli teknoloji donanımı sınıfta ve bilgisayar laboratuvarında var mı? Yoksa bunların temini için neler yapılabilir?
- Üniteyi uygulamadan önce öğrencilerin hangi becerilere sahip olması gerekiyor?
- Üniteyi zamanında bitirebilmeleri için öğrenciler nasıl gruplara ayrılacak ve bilgisayarları nasıl paylaşacaklar?
- Gönüllü veli ya da öğretmen desteğinin olacak mı?
- Üniteye başlamadan önce gerekli izinlerin (Telif hakları, velilerin izinleri, alan gezisi için izinler vb.) alındı mı? [23].

2.2.1.9 Modül 9. Ünite Planını Bir Araya Getirmek

Öğretmenlerin kurs sırasında hazırladıkları dosyaları düzenlemeye yönelik uygulamaları içerir. Bunun yanında, ücretsiz eğitim kaynakları araştırma ve paylaşılması sağlanması için çeşitli etkinlikler yer almaktadır [24, Modül/s.9.01].

Örneğin dosyalarda yer alan resimlerin internete yüklenmesi sırasında karşılaşılabilecek problemleri azaltmak için, resim boyutlarının program yardımıyla küçültülmesi anlatılmaktadır [29].

Bu modülde, öğretmenlerin, sınıfta öğrencilerin bilgisayarları en ideal biçimde kullanmalarını sağlamak için gerekli tedbirleri almaları, ünite ürün dosyalarını gözden geçirmeleri ve mesleki gelişim, mali kaynak, indirim veya eğitim amaçlı ücretsiz yazılım kaynaklarının temin edilmesi gibi konular ele alınmaktadır [23].

2.2.1.10 Modül 10. Ünite Planının Paylaşılması ve Değerlendirilmesi

Hazırlanan dosyalar cd' lere yazılarak öğretmenler arasında paylaşılır. Bütün öğretmenler hazırladıkları dosyaları laboratuvar ortamında sergileyeceklerdir. Sergide izlenen sunumlar çeşitli geri bildirim formlarıyla değerlendirilerek, eksik noktalar tamamlanır [24, Modül/s.10.01].

Modülde ISTE (Ulusal Eğitim Teknolojisi Standartları)' ye göre öğrenci, öğretmen ve yöneticiler için eğitim teknolojileri standartları anlatılmıştır [30].

Sergi hazırlanarak sunu yapılması ve öğrencilerin yaptıklarını veliler ve diğer öğrencilerle paylaşımları, konuya daha çok önem verilmesini sağlamaktadır.

2.3 Proje Tabanlı Öğrenme

Proje tabanlı öğrenme, “Gelecek İçin Eğitim” kurslarında kullanılan öğretim yöntemlerinden biridir. Anlatım, soru – cevap, gösteri, gösterip – yaptırma gibi klasik öğretim yöntemlerinin yanında, proje tabanlı öğrenme yöntemiyle kursun etkililiği artırılmaya çalışılmıştır. 2005-2006 eğitim öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı, ilköğretim müfredat konularını yeniden düzenleyerek, proje tabanlı öğrenme uygulamaları içeren müfredatlar hazırlamıştır. Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel firması işbirliği ile düzenlenen kurslarda bu yöntemin kullanılması, kursların belli hedeflere yönelik, planlı ve programlı bir eğitim süreci olduğunu göstermektedir.

Proje, tasarı ya da tasarı geliştirme, hayal etme, planlama anlamına gelmektedir. Bu kavram, öğrenmenin projelendirilmesi yani yönlendirilmesi anlayışına işaret etmektedir. Projenin bir hedef olarak değil, süreç olarak kabul edilmesi gerekmektedir [31]. Proje tabanlı öğrenme süreci, öğrencilerin kendilerini topluluk önünde ifade edememeleri, kaynak kullanımını bilmemeleri, araştırma yapmayı bilmemeleri, bir konu hakkında yorum yapamamaları ve grup çalışmasını bilmemelerinden ortaya çıkmıştır. İşte bu nedenle öğrenciler kendi planladıkları ve aktif olarak yer aldıkları süreçlerle kalıcı öğrenmeyi sağlamaya çalışmaktadırlar. Değerlendirme safhasında ise yalnızca ürün değil süreç değerlendirilmektedir [32].

Projeye dayalı çalışma, çok ileri düzeydeki bilişsel becerileri ortaya çıkartır ve öğrencileri, kendi öğrenmelerinden sorumlu tutar. Proje çalışmalarının yapılandırılmasına ilişkin faktörler şunlardır.

- Öğrenciler, kendi ilgi alanlarıyla ilgili bir proje seçerler, kaynak materyallerini kendileri bulurlar, ortaya bir sonuç ürün koyarlar
- Projeler, belirli bir süre devam eder ve hedefler doğrultusunda düzenlenir.
- Öğretmenler, bir orkestra şefi gibi, yöneten ve kolaylaştırıcı rolü üstlenen bir rehber olurlar.

Projeyi yapan öğrenci olduğu için proje başarısında öğrenciye büyük rol düşmektedir. Öğretmen, sınırları çizen ve talep eden kişi durumundadır. Burada önemli olan öğrenciyi başı boş bırakmakla, öğrenciyi araştırma yapmaya sevk etmek arasındaki farkı kavrayabilmektir [33].

Proje tabanlı öğrenme sürecine ulaşabilmek için kişinin proje tabanlı öğrenme işlem basamaklarını yapabilmesi gerekmektedir.

Proje tabanlı öğrenmede temel adımlar şunlardır:

1. Hedeflerin belirlenmesi.
2. Yapılacak işin ya da ele alınacak konunun belirlenip, tanımlanması.
3. Takımların oluşturulması.
4. Sonuç raporunun özelliklerinin ve sunuş biçiminin belirlenmesi.
5. Çalışma takviminin oluşturulması.
6. Kontrol noktalarının belirlenmesi.
7. Değerlendirme ölçütlerinin ve yeterlik düzeylerinin belirlenmesi.
8. Bilgilerin toplanması.
9. Bilgilerin örgütlenip, raporlaştırılması.
10. Projenin sunulması (Moursund, D., 1999. Aktaran:[31]).

Proje tabanlı öğrenme işlem basamakları incelendiğinde, Gelecek İçin Eğitim kursunun uygulanmasıyla birebir örtüştüğü görülmektedir. Daha öncede bahsedildiği gibi, kurs süresince gruplar belirledikleri bir konu anlatımına ve öğrenimine yönelik bir projeyi teknoloji destekli olarak hazırlamaktadırlar. Kurs sonunda bu proje, bir bülten, web sayfası ya da power point sunusu şeklinde paylaşılmaktadır. Böylece proje hazırlamanın hedef değil, bir konunun öğreniminde araç olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır.

Intel Gelecek İçin Eğitim kitabı ve CD'si tanıtılırken belirtildiği gibi, süreç boyunca birçok değerlendirme formu kullanılmıştır. Bu formlar kişni kendini, grup arkadaşlarını, diğer grup üyelerini değerlendirmeye yönelik olabileceği gibi öğretmenin değerlendirmesine yönelikte olabilir. Buda gösteriyor ki, kursun daha önceden iyi planlanması ve organize edilmesi gerekmektedir.

2.4.1 Türkiye’ de Yapılan Araştırmalar

Bu bölümde Türkiye’ de hizmetiçi eğitimle ilgili yapılmış olan araştırmalar yer almaktadır. Araştırmaların seçiminde, öğretmenlere yönelik teknoloji konulu, hizmetiçi eğitimle ilgili araştırmalara ağırlık verilmiştir. Araştırmalar, hizmetiçi eğitim ve gerekliliği, öğretmen ve hizmetiçi eğitim, hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesi şeklinde sıralanarak incelenmiştir.

Erdem ve Akkoyunlu (2001), araştırmalarında bilgi çağının en temel özelliğinin bilgi miktar ve yayılma hızındaki artış olduğunu belirtmişler ve bu hıza ayak uydurmak içinde kişinin bazı becerilere sahip olması gerektiğini vurgulamışlardır. Bu beceriler üçe ayrılmaktadır: temel beceriler (okuma yazma, aritmetik, konuşma ve dinleme becerileri), düşünme becerileri (akıl yürütme, karar verme, problem çözme, yaratıcılık) ve kişisel özellikler (sorumluluk alabilme, diğer kişi ve gruplarla iletişim kurabilme, kendini yönetebilme vb.). Bu üç beceriye sahip kişinin, kaynak kullanımı, kişiler arası ilişkiler, bilgiyi işleme yeterliliği, teknoloji kullanımı, sistem tanıma ve tasarlama yeteneğine sahip olması gereklidir. Bu becerilere sahip kişinin bilgi okuryazarı olacağı ve bunu da bilgiyi tanıma, elde etme, örgütleme, değerlendirme ve paylaşma gibi süreçleri kullanmayla kazanabileceği belirtilmiştir. Bu aşamada karşımıza Proje tabanlı öğrenme kavramı çıkmaktadır. Bireyin bilgi okuryazarlığı becerilerini edinmiş olmasını zorunlu kılan günümüz yaşam koşulları proje tabanlı öğrenme anlayışını gündeme getirmiştir. Günümüzde bireylerden beklenen yeterliliklerin bilgiye ulaşabilen, bilgiyi değerlendirebilen ve bilgiyi etkili kullanabilen yani bilgi okuryazarı olan bireyler olduğu vurgulanmıştır. Proje tabanlı öğrenme yalnızca bilgiyi alan değil, bilgiyi sorgulayan tartışan ve bir süreç sonucunda bilgiyi kullanmayı hedef edinmektedir. Araştırmada İlköğretim 5. sınıf öğrencilerine, bilgisayar ve sınıf öğretmenleri liderliğinde ülkeler coğrafyası konusunu proje tabanlı öğrenme ile anlatmaları istenmiş ve sonuçta oluşan ürünlerin nitelikleri incelenmiştir. Öğrenciler oluşturdukları gruplarla ülkeleri teknoloji kullanımı, eğitim, yönetim ve günlük yaşam açısından incelemeleri istenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin işbirliği yapmasına olanak veren hizmetiçi eğitimlere katılması gerektiği ve bunu yanında öğretmenlerin ve öğrencilerin öğretim materyali hazırlama konusunda eğitime ihtiyacı olduğu vurgulanmıştır [44]. Araştırma proje tabanlı öğrenme hizmetiçi faaliyetlerinin ve dolayısıyla öğretmenler

arasında işbirliğine dayalı, grup çalışmalarının başarıyı arttırdığını tespit etmiştir. Buna göre, proje tabanlı öğrenmeye dayalı kursların artırılarak düzenlenmesi yararlı olacaktır.

Efe (2001), araştırmasında; “Hizmetiçi Eğitim yoluyla kurumlar kendilerini nasıl geliştirip, değiştirebilirler?” sorusuna cevap aramıştır. Kurumlarda eğitimin daha etkin, az maliyetle çalışmanın sağlanması amacıyla yapıldığı, kişilerin yeni bilgi ve beceri kazanmaları, çalışma performanslarında değişiklik ortaya çıkardığı ve bu değişimin kuruma olumlu olarak yansıdığı belirtilmiştir.

Kurumlarda yapılan eğitim faaliyetlerinde yeterli sonuç alınamamasının nedenleri;

1. Eğitim birimi sonuçlardan değil sadece eğitim faaliyetlerinden sorumludur,
2. Eğitim, ihtiyaç analizine dayandırılmamaktadır,
3. Yeni bilgi ve becerilerin işyerine aktarılma düzeyi bilinmemektedir,
4. Eğitim ile kurumsal ihtiyaçlar ve öncelikler arasında bağlantı kurulmamıştır,
5. Yönetimin sorumluluğu ve eğitime bağlılığı eksiktir

şeklinde belirtilmiştir [12].

Özdemir ve Yalın (1998), araştırmalarında hizmetiçi eğitim faaliyetinin hedeflere ulaşması ve verimli bir eğitim yapılmasının en önemli şartının programların ihtiyaca yönelik olarak düzenlenmesiyle sağlanacağını belirtmiştir. Bunun da ancak programın ilk basamağı olan ihtiyaç analizinin çok dikkatli bir şekilde yapılarak sağlanabileceği vurgulanmıştır. Bu araştırmada, sınıf öğretmenlerinin kendi alanlarıyla ilgili teknolojik gelişmelere ilgi ile karşıladıkları, görsel/işitsel materyallerin geliştirilmesiyle ilgili kurslara katılmaya istekli oldukları, bilgisayara dayalı öğretim materyallerinin geliştirilmesini önemli gördükleri saptanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin hizmetiçi eğitim programlarının işbaşında eğitim ilkelerine uygun olmasını istedikleri saptanmıştır [36].

Demiraslan ve Koçak (2005) araştırmalarında, İlköğretim okulu öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme öğretim sürecine entegrasyonundaki durumları belirlenmeye çalışılmışlardır. Araştırma grubu

ilköğretim okullarında görev yapmakta olan öğretmenlerden oluşmaktadır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin çoğunluğunun bilgisayar kullanabilmesine rağmen bilgi ve iletişim teknolojilerini öğrenme öğretim sürecine entegrasyonu ile ilgili herhangi bir etkinlikte bulunmadıkları ve alışageldikleri yöntemleri kullanmayı tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. ISTE (Ulusal Eğitim Teknoloji Standartı) 1998 yılında öğrenciler, öğretmenler ve daha sonra yöneticiler için “Ulusal Eğitim Teknolojileri Standartları”nı geliştirmiştir. Öğretmenler için geliştirilen standartlar da teknoloji ile ilgili temel işlem ve kavramları bilme, teknoloji destekli öğrenme ortamları planlama, tasarlama ve uygulama, öğrencinin öğrenmesini değerlendirmede teknoloji destekli farklı değerlendirme stratejilerini kullanma, mesleki gelişim için teknolojik değişimleri takip etme ve bu konuda kendini geliştirme, teknoloji kullanımı konusunda sosyal, etik, yasal ve insani konularla ilgili ilkeleri sınıfta uygulama olarak ifade edilmektedir. Bu çalışmada öğretmenlerin bilgisayar kullanma durumları, öğretmenlerin bilgisayar ve iletişim teknolojileri uygulamalarını kullanım düzey ve sıklıkları, bilgisayar ve iletişim teknolojilerini öğrenme öğretim sürecine entegrasyonu ile ilgili durumları konusunda öğretmenlerin görüşleri incelenmiştir (ISTE 2004, Aktaran:[38]). Araştırmaya katılan öğretmenlerin hemen hemen tamamı, bilgisayar kullandığını belirtmiştir. Bilgi ve iletişim teknolojileri uygulamaları kullanımının ileri düzeyde olduğunu belirttikleri uygulamaların; “kelime işlemci”, “www” ve “e-posta” olduğu; orta düzeyde kullandıklarını belirttikleri uygulamaların; “hesaplama tabloları”, “eğitim yazılım cd’leri” ve “sunum programları” olduğu; hemen hemen hiç kullanmadıklarını belirttikleri uygulamaların ise; “masaüstü yayıncılık programları”, “veritabanı programları”, “grafik ve çizim programları” olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin çoğunluğunun bilgisayar kullanabilmesine karşın bilgi ve iletişim teknolojileri uygulamalarını öğrenme öğretim sürecine entegrasyonu ile ilgili herhangi bir etkinlikte bulunmadıkları görülmüştür [38].

Akpınar (2003) araştırmasında, İlk ve ortaöğretim okullarında hizmet veren öğretmenlerin okul etkinliklerinde teknolojik olanaklardan ne derece yararlandıklarını ve bu konuda aldıkları yükseköğretimin ne derece etkili olduğunu açıklamayı hedeflemiştir. Öğretmenlerin teknoloji kullanımı ile ilgili bilgiyi alması öğretmen için sürekli bir teknoloji öğrenimi gerektirmektedir. Bu süreçte

hizmet öncesi eğitim ve hizmetiçi eğitimle sağlanabildiği vurgulanmıştır. Sürekli eğitimden sisteminden sadece öğretmenlere teknoloji kullanımını öğretmeyi değil aynı zamanda öğretim etkinliklerinde kullanmalarını sağlaması beklenmektedir. Öğretmenin yalnızca bilgisayar kullanabilen değil, aynı zamanda derslerinde ve diğer eğitim faaliyetlerinde bilgisayar ve teknolojiden yararlanabilen bir eğitimci olması sağlanmaktadır [35].

Akpınar (2003) araştırmasında, öğretmenlerin bilgi teknolojilerinden araç olarak, sınıf dışında yapılan eğitsel idari işlerde ve öğretim etkinliğinde yararlanması gerektiğini vurgulamıştır. Araştırmada, öğretmenlerin bilgisayarları sınıflarında kullanmaya hazır olmadıklarına ve okullarda görev yapmakta olan öğretmenlere verilen hizmetiçi eğitimlerin “teknoloji destekli öğretimi benimsetmede” yetersiz kaldığı vurgulanmıştır (Bliss ve arkadaşları 1986, Grunberg ve Summers 1992 , Aktaran:[35]). Öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitimle, genellikle teknik yanı ağır basan öğretmen eğitimlerinin başarılı olmadığı, bilgisayar yazılımlarının nasıl kullanılacağına ötesine geçilemediği vurgulanmıştır (Rhodes ve Cox 1990, Aktaran:[35]). Araştırmada sonuç olarak, farklı fakültelerden mezun öğretmenlerin sınıftaki öğretim etkinlikleri dışında kalan eğitim amacıyla yapmış oldukları işlerde bilgisayar kullanım dereceleri arasında, teknolojik olanakları doğrudan öğretim etkinliklerinde kullanım dereceleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu, farklı bölgelerde yüksek öğrenimi tamamlamış öğretmenlerin ders içi ve ders dışında internet kullanım düzeyleri arasında da fark olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin algılarının da teknoloji kullanım düzeylerini etkilediği görülmüştür [35].

İşman (2002) araştırmasında, eğitim teknolojileri okullarımızda bulunmasına rağmen, öğretmenler tarafından kullanımının istenilen düzeyde olmadığını belirtmiştir. Bu araştırma, bu sonucun gerçekten doğru olup olmadığını ortaya çıkarmak için yapılmıştır. Eğitim-öğretim faaliyetlerini gerçekleştiren öğretmenlerimizin eğitim teknolojilerini öğrenme-öğretme faaliyetlerinde kullanıp kullanmadıklarını ve cinsiyete, yaşa, deneyime, görev yaptığı yere ve eğitim durumlarına göre farklılığı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Buna ek olarak, öğretmenlerin hangi eğitim teknolojilerini sık olarak kullandıkları ortaya çıkarılmıştır. Araştırmanın ilgi çekici sonuçlarından bazıları; ankete katılan

öğretmenlerin %95' i Windows' u kullanamadığı, hemen hemen hepsinin DOS kullanmayı bilmediği ve Excel programını hiç kullanmadığı, %97' sinin PowerPoint programlarını etkili bir şekilde derslerde kullanmadığıdır. Bunun yanında öğretmenlerin hepsi, internet, www sayfalarını, modem, internet kamerası, internet sistemleri ve araştırma makinelerini eğitim-öğretim ortamlarında etkili olarak kullanmamaktadırlar. Ayrıca bilgisayar laboratuvarı, öğretmenlerin yaklaşık olarak %90'ından fazlası tarafından öğretim faaliyetlerinde kullanılmamaktadır. Windows, word, powerpoint, excel, yazıcı, laserdisc, video kamerası, ses kaseti, tepegöz ve arama makinelerini erkek öğretmenler bayan öğretmenlere göre daha fazla kullanmakta, şema, mac ya da IBM, tarayıcı, digital kamera, datashow, multimedya, video, radyo, tepegöz, internet, internet kamerası, modem, internet sistemleri ve yapısalıcı yaklaşımı 30 yaşın altındaki öğretmenler daha yoğun olarak kullanmaktadır [43].

Sinç (2005) araştırmasında, “öğretmenlerin hizmetiçi eğitimi için web teknolojileri kullanımının öğretmenlerin kendilerini geliştirebilmelerine katkısı olup olmayacağı”, öğretmenlerin gözünden uygulamalı olarak değerlendirilmeye çalışmıştır. Araştırmada, öğretmenlerin hizmet-içi eğitimini gerçekleştirmek üzere web üzerinde yayınlanan, öğretmenlerin “Eğitim Teknolojileri ve Sunum Becerileri”ni geliştirmek amacıyla hazırlanan eğitimin etkililiğini ölçmek üzere akademik başarı testi kullanılmıştır. Ayrıca, çalışma grubunun kişisel özelliklerini belirlemek üzere düzenlenen “Kullanıcı Özellikleri Analiz Anketi” ön test öncesinde çalışma grubuna uygulanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığının, daha çok öğretmene, daha fazla sayıda hizmetiçi eğitim verme yolunda çağdaş teknolojilerden olan internetten ve web tabanlı eğitimden etkin biçimde yararlanmak üzere kısa ve uzun vadeli objektif ve gerçekçi planlar yapması önerilmektedir [39].

Boydak ve arkadaşları (2005) , öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kullanmaya yönelik tutumları belirlenmeye çalışmışlardır. Öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kullanmalarına yönelik tutumları ile cinsiyetleri, hizmet yılları, ders saati dışında bilgisayar laboratuvarını kullanma konusundaki isteklilikleri arasında anlamlı fark olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın dikkat çekici sonuçlarından biri, öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kullanmaya yönelik tutumları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemesidir. Her iki cinsiyet de bilgi teknolojilerini

kullanım konusunda olumlu görüŖe sahip olduğu belirtilmiŖtir. Öğretmenlerin hizmet yıllarına göre bilgi teknolojilerini kullanımlarına iliŖkin görüŖleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmadığı, gruplar incelendiği zaman 1–5 yıl arasında hizmet yapan öğretmenlerin bilgi teknolojilerini kullanım konusunda diğer gruplardan daha olumlu görüŖe sahip oldukları ortaya çıktığı belirtilmiŖtir. Ders saatleri dıŖında bilgisayar laboratuvarını kullanma konusunda öğretmenlerin istekliliklerine göre anlamlı bir farklılık bulunmuŖtur. Bilgisayar laboratuvarını kullanma konusunda istekli olan öğretmenler, istekli olmayan öğretmenlere göre bilgi teknolojilerini kullanım konusunda daha olumlu görüŖe sahiptirler sonucuna varılmıŖtır. AraŖtırmanın en önemli sonuçlarında biri; eğitim teknolojilerinin daha etkin kullanılabilmesi için öğretmenlere hızla deĐiŖen bilgi teknolojilerine ayak uydurabilmelerini sağlayabilecek nitelikte hizmet içi eğitim programlarının daha sık aralıklarla düzenlenmesinin iyi olacağıdır [41].

Ŗahinler (2004) araŖtırmasında, Milli EĞitim Bakanlığı tarafından personeline yönelik düzenlenen “Bilgisayar ve Internet Kullanımı” adlı kursu deĐerlendirmiŖtir. AraŖtırmada, kursiyerlerin kurs içeriğinin öğrenci bilgi düzeyine göre ağır olduğu, kıdem, bilgisayara ulaŖım açısından, içerikle ilgili görüŖlerde bazı farklılıklar ortaya çıktığı görülmüŖtür. Kıdem ve bilgisayara ulaŖım olanağının kurs baŖarısını etkilediği belirtilmiŖtir. Bunun yanında, kurs süresinin az olması, görev yapılan yere göre araç-gereç ve donanım yetersizliği, kursiyer öğretmenlerin kursiyer bilgi seviye farklılıklarının göz önüne almaması, belirtilen diğer sorunlar olarak göze çarpmaktadır. AraŖtırmaya katılan öğretmenler, eğiticiyi ders anlatımı, araç-gereç kullanımı, öğretmenlere yaklaŖımı, uygulamalar açısından yeterli görmektedir. Buna karŖılık, kursiyerlerin öğrendiklerini kendi okullarında uygulama açısından bazı sorunlar yaŖadıĐı tespit edilmiŖtir [34]. AraŖtırma, bilgisayar konulu hizmetiçi faaliyetlerde yaŖanan olumlu ve olumsuz yanları ortaya çıkarması nedeniyle önem taŖımaktadır. Kursiyer farklılıklarının baŖarıyı etkilediğinin tespit edilmesi de önemli bir nokta olarak göze çarpmaktadır.

Bülbül ve arkadaşları (2004) araŖtırmalarında, Milli EĞitim Bakanlığı tarafından düzenlenen “Gelecek İçin EĞitim” kursu ve kursun düzenlenmesinde eğitici tarafından kullanılan Proje Tabanlı Öğrenme yöntemi incelenmiŖtir. Okullarda bulunan bilgisayar laboratuvarları bilgisayar dersleri haricinde diğer ders

öğretmenleri tarafından bilgisayar destekli eğitim amacı ile kullanılmadığı vurgulanmış, proje tabanlı bilgisayar destekli eğitim projesi yoluyla hem bu laboratuvarların optimum şekilde kullanılması hem de bütün derslerin işlenmesinde öğretmenlere ve öğrencilere bilgisayar teknolojilerinin kullanılması amaçlanmadığı belirtilmiştir. Proje tabanlı öğrenmede, öğrenciler öğrenim tecrübelerini aktif hale geçirirlerken, öğretmen sadece projeyi başlatan, gerektiğinde yardımcı olan ve değerlendirmeden sorumlu birisi olarak arka planda kalır. Alıştırmaları ve yaratıcı tasarımları direkt olarak öğrenci yapar. Bilişsel becerilerle, kişisel yaşantılar birleştiği anda öğrenme adına atılan adımlar daha büyük olur (Kayılı ve Çerçi 2001, Aktaran:[40])

Bülbül ve arkadaşları (2004) araştırmalarıyla, Bilgisayar Teknoloji Sınıfı olan ilköğretim okullarında öğretmenlerin bilgi iletişim teknolojilerini kullanarak proje tabanlı öğrenci merkezli eğitimi derslerinde etkin bir biçimde kullanmaları amaçlamaktadırlar. Araştırmada, “Gelecek İçin Eğitim” projesinin amacına ulaşabilmesi için okullarda bilgisayar laboratuvarlarının bulunması ve bu laboratuvarların hem yazılım hem de donanım olarak yeterli olması, sürekli ve hızlı bir internet erişiminin bulunması, ders saati haricinde öğrencilerin bu laboratuvarlardan ve internet erişimlerinden faydalanabilmeleri için gerekli planlamanın yapılması, proje ile ilgili öğrenci velilerinin bilgilendirilmesi ve ihtiyaç duyulduğunda projede görev almaları sağlanması, öğretmenlerin pedagojik yönden öğrenci merkezli eğitimin benimsemesi sağlanması gerektiği vurgulanmıştır [40].

Boydak ve Dikici (2001) çalışmalarında, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Hizmetiçi Eğitim kurslarını yürüten üniversitelerin ve TÜBİTAK'ın hazırlamış olduğu hizmetiçi eğitim programlarını değerlendirmeyi hedeflemiştir. Fırat Üniversitesi'nde Formatör Öğretmen Eğitimi ve Tekamül Öğretmen Eğitimi alanında Bilgisayar Destekli Eğitime devam eden hizmetiçi eğitim kursundaki öğretmenlerden bilgi toplanmıştır.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan önemli noktalar;

- Öğrenme-öğretme ilkeleri etkili bir şekilde planlanmakta, hazırlanmakta ve etkili bir şekilde yerine getirilmiştir.

- Hizmetiçi eğitim kursunda verilen dersler açık, anlaşılır ve düzenli şekilde planlanmıştır.
- Sınıf içinde planladıkları etkinlikler ile zevkli bir zaman geçirilmesini sağlamıştır.
- Hizmetiçi eğitim kursunda öğrenme-öğretme ilkeleri programın amaçları doğrultusunda yürütülmüştür.
- Hizmetiçi eğitim kurs programı sonunda elde edilecek bilgilerin nasıl kullanılacağı açık ve anlaşılır bir biçimde belirlenmiştir [37].

Yalın (2001) araştırmasında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından düzenlenen hizmetiçi eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesine çalışmıştır. Kursiyer öğretmenlerden toplanan veriler ışığında, kurs içeriğinin, eğitim ihtiyaçlarını tam karşılayamadığı, kurs süresinin yetersiz olduğu belirtilmiştir [45].

İşgören ve arkadaşları (2005), araştırmalarına konu olarak, İstanbul sınırları içerisinde bulunan örgü işletmeleri temel alınarak firmaları seçmişlerdir. Tekstil sektörünün bilişim teknolojilerine yatkınlığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Elde edilen veriler ışığında sektörün ihtiyacı olan hizmet içi eğitimlerin internet üzerinden verilebilirlik değerlendirmesi yapılmıştır. Araştırma kapsamında örme sektörünün eğitim düzeyleri ve bilgisayar kullanım oranları ve internet ilişkileri değerlendirilmiştir. Araştırmada tekstil sektörünün hizmetiçi eğitimlere yeterli önem ve değeri göstermemesinin nedenlerinin başında, bu eğitimler için yeterli zamanın olmaması ve bu eğitimlerin gerçekleştirileceği yeterli maddi, fiziki kaynaklardan yoksunluğu olarak gösterilmiştir. Ancak bu hizmetiçi eğitimlerin zaman ve mekandan bağımsız olarak yapılabildiği internet ortamına taşınması halinde, tekstil sektördeki işletmelerin bu eğitimlere daha sıcak bakmalarında etkili olacağı belirtilmiştir. Araştırmanın sonucunda internet destekli hizmetiçi eğitiminin avantajları arasında, bilgi aktarımında devamsızlık sorunlarının ortadan kalkması, hizmet içi eğitimde tekrar etme olanağı vermesi, daha esnek bir öğrenme ortamı sağlaması olarak sıralanmıştır. Ancak çalışanların bu eğitimden yararlanabilmeleri için yeterli düzeyde bilgisayar ve internet kullanımını bilgisine sahip olmaları gerektiği vurgulanmıştır [42].

2.4.2 Yurtdışında Yapılan Araştırmalar

Fincher ve Petre (1999), araştırmalarında, EPCoS (Bilgisayar biliminde etkili proje çalışmaları) adı altında, bilgisayar öğreniminde proje tabanlı öğrenme yönteminin etkisini incelemiştir. İngiltere yüksek eğitiminde proje tabanlı öğrenme çalışmaları ve bu yöntemin kullanılmasını ne kadar etkili olduğunu anlamak amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmada öğrencilerin aktif olarak öğrenme faaliyetlerine katılmasıyla bilgisayar öğreniminin nasıl etkileneceği araştırılmıştır. Araştırma sonucunda, bilgisayar sektöründeki gelişmelerin takip edilmesi açısından, çeşitli uygulamalar ve profesyonel dökümanlarla desteklenmiş proje tabanlı öğrenme faaliyetlerinin yararlı olacağı belirtilmiştir [53].

Leslie Haris çalışma grubu ve Eğitim Geliştirme Merkezi/Çocuk ve Teknoloji Merkezi (EDC)' nin Çocuk ve Teknoloji Merkezi raporlarında (2003), Geride Hiçbir Çocuk Kalmasın (NCLB) hareketinin, öğrenci başarılarını ve öğretmen kalitesini artırmak amacıyla 2001 yılında eğitim reformu olarak sunulduğunu belirtmişlerdir. NCLB hareketi, sınıfta teknoloji entegrasyonunu sağlamak amacıyla ortaya çıkmıştır. “Gelecek İçin Eğitim” (Teach to the Future) kursu da NCLB hareketini referans almıştır. “Gelecek İçin Eğitim” kursunun, müfredatı teknoloji entegrasyonuna odaklanan, etkili teknoloji kullanımı üzerinde duran, öğretmenlerin sınıflarında uygulayabileceği uygulamalarını içeren, Uluslararası teknoloji eğitimi kullanımını standartlarına (ISTE) uygun, güçlü öğrenme deneyimleri sağlayan bir eğitim olarak planlandığı belirtilmiştir. “Gelecek İçin Eğitim” kursu süresince yapılan uygulamalar, öğretmenlerin daha önce sınıfta karşılaştıkları problemleri çözmeye yönelik hazırlanmıştır. Bu problemlerin çözümünde teknoloji entegrasyonundan nasıl yararlanılacağı anlatılmıştır [46].

Culp ve arkadaşları (2003) çalışmalarında, “Gelecek İçin Eğitim” konulu araştırmayla ilgili bulguları ve önerileri içermektedir. Bu araştırmanın birinci önemli amacı, müfredat düzenlemesiyle ilgili olarak üniversite çalışanlarına yönelik düzenlenen Gelecek İçin Eğitim kursunun gelişiminin değerlendirilmesidir. İkinci önemli amacı ise, üniversiteden elde edilen bulguların eğitimin kalitesinin artırılması için kullanılmasıdır. Araştırma sırasında yapılan anketler ve görüşmeler sonucunda aşağıdaki bazı önemli sonuçlara ulaşılmıştır;

- Araştırmadan elde edilen veriler, kursa katılanların, kurstan sonra teknoloji kullanım sıklıkları %10–15 arasında arttığını göstermiştir. Kursa katılanların, %31,9’ u Microsoft Power Point kullanımına , %12,6’ sı Internet kullanımına, %9,4’ ü Kelime İşlemci kullanımına başlamıştır.
- Üniversite çalışanları, Gelecek İçin Eğitim kursuna katıldıktan sonra, kursta öğrendikleri bazı özel pedagojik yaklaşımları ve uygulamaları kendi derslerinde de uyguladıklarını belirtmişlerdir. Kursiyerlere kurs hakkında en çok hoşlarına giden şey sorulduğunda, ünite planları yapılırken konuların seçimi ve yerleşimi için tartışma imkanı verilmesi olduğunu belirtmişlerdir. Kursa katılan bir üniversite üyesi, daha öncede derslerinde teknoloji kullanımı konularının olduğunu fakat hangi pedagojik yaklaşımı kullanacağını bilemediğini belirtmiştir.
- Kursiyerlerin kurstan sonra, %30,1’ i öğretmen ürün dosyası, % 27,8’ i öğrenci ürün dosyası ve %14,7’ si ders planlarını kullanmaya başladıklarını belirtmişlerdir.
- Üniversite çalışanları kursa katıldıktan sonra kendi okullarında da müfredat düzenlemesi yapmak için işe başladıklarını rapor etmişlerdir.
- Üniversite çalışanlarının %90’ ı bu çalışmayı “büyük olasılıkla” ve “kesinlikle” kendi arkadaşlarına ve diğer üniversite çalışanlarına önermektedirler,
- Üniversite çalışanlarının %80 gibi büyük bir oranı, kursta öğrendikleri en az bir ya da daha fazla modülü kendi derslerinde kullandıklarını belirtmişlerdir [47].

Martin ve arkadaşları (2002), Eğitim Geliştirme Merkezi/Çocuk ve Teknoloji Merkezi (EDC/CCT) adına yaptıkları araştırmalarında, Amerika Birleşik Devletlerinde düzenlenen “Gelecek İçin Eğitim” kursunun ilk iki yılını değerlendirmişlerdir. Araştırmadan elde edilen verilere göre, katılımcı öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun sınıf teknoloji kullanım vizyonları ve teknoloji kullanımlarında önemli gelişmeler olduğunu göstermektedir. Gelecek İçin Eğitim kursu müfredatı Bilgisayar Teknoloji Enstitüsü (ICT) ve Intel şirketi tarafından hazırlanmıştır. Kurs müfredatı master formatör öğretmenler tarafından, Windows tabanlı Publisher ve Power Point programlarıyla öğrencilerin internet kaynaklı sunu,

bülten veya web sitesi hazırlamasını sağlamaktır. Pedagojik açıdan sınıf yönetimi, teknoloji destekli proje hazırlama, araştırma yapma gibi konuları içermektedir. Müfredatın asıl amacı örnek öğrenci uygulamalarını içeren ünite planları, destek materyalleri hazırlamak ve bu planları uygulamaktır. Bu sayede öğretmenler, teknik becerilerini artırırken, müfredat düzenlemeyi de öğrenmiş olurlar. Kursun 1.yılı sonunda, öğretmenleri %97' si kurstan kazandıkları becerileri, sınıfta kullanabileceklerini belirtmişlerdir. Öğretmenlerin %51 i ünite planlarını sınıf içi uygulamalarında kullanabildiklerini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin teknoloji kullanımları artmıştır. Öğretmenlerin %88' i “kısmen” ya da “tamamen” sınıflarında teknoloji kullanımını artırdıklarını ve müfredata uygun daha fazla teknoloji kullanım uygulamaları yaptıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %78' i, kursta ünite planlarını tamamını veya bir kısmını tamamladıklarını belirtmiş ve %60 ise, ünite planlarını tamamlayanların kendi derslerinde daha fazla teknoloji kullandıklarını belirtmişlerdir. Diğer önemli bir sonuçta, kursa katılan öğretmenlerin kendi derslerinde öğrencileri araştırma yapmaları ya da proje hazırlamaları için daha çok yönlendirdikleridir. Bunun yanında kursa katılmış olan öğretmenlerin kendi işlerinde ve derslerinde Power Point ve Publisher programını daha çok kullanmaya başladıkları ve dolayısıyla bilgisayar kullanımlarının arttığı belirtilmiştir. Öğretmenlerin kursa katıldıktan sonra teknoloji destekli öğrenci işlerini değerlendirmeyi öğrendikleri belirtilmiştir [13].

Martin ve arkadaşları (2004), araştırmalarında 2004 yılında A.B.D' de düzenlenen “Intel Gelecek İçin Eğitim” programına katılan kursiyer öğretmen ve formatörlerin kursa ilişkin görüşleri incelenmiştir. Buna göre, kurs sonrası kursiyer öğretmenlerin teknoloji, bilgisayar kullanımı arttığı tespit edilmiştir. Öğretmenlerin kendi derslerinde de, proje tabanlı öğrenmeden yararlandıkları, daha kalıcı bir öğrenme sağlayabilmek için bilgisayar ve teknolojilerinden daha fazla yararlandıkları belirtilmiştir[52].

Baylor ve Ritchie (2002), araştırmalarında “Sınıflarda teknoloji bütünleşmesini en etkili şekilde sağlamak için okul personelinin hangi davranışları göstermesi gereklidir?” sorusuna cevap aramaktadırlar. Bu araştırmada ilgilenilen 7 faktör (planlama, liderlik, müfredat düzenlemesi, profesyonel gelişim, teknoloji kullanımı, öğretmenin gelişmeye açıklığı ve okul dışı bilgisayar kullanımı) ve

öğretmen becerisinde ortaya çıkan 5 sonuç (öğretmenin teknolojik yetenek ve teknolojik kaynaşma seviyesi, öğretmen morali ve öğrenmede öğrenci algıları, öğrencinin bilgi edinimine teknolojinin etkisi ve yüksek düşünme becerisi kazanımına etkileri) incelenmektedir. Araştırmaya göre, sınıf teknolojisini etkileyen faktörler: Öğretmen becerisi (planlama, liderlik, müfredat düzenlemesi, profesyonel gelişim, teknoloji kullanımı, öğretmenin gelişmeye açıklığı ve okul dışı bilgisayar kullanımı), öğretmen morali (teknolojik yetenek ve teknolojik kaynaşma) ve öğrenmede öğrenci algıları (teknolojinin bilgi edinmeye etkisi ve yüksek düşünme becerisi kazanımına etki) olarak belirtilmiştir. Araştırmada öğretmenin değişime açıklığı en kritik değişken olarak ortaya çıkmıştır. Teknolojiye açık öğretmenler, sınıf öğrencilere ders anlatırken ve onların yüksek düşünme becerilerini artırırken teknolojiyi kullandıkları, ayrıca bu öğretmenler kendi işlerinde de teknolojiyi kullanarak, moral seviyelerini yükselttikleri belirtilmiştir. Yüksek bir etkiye sahip diğer bir değişken ise, teknoloji liderliği ve profesyonel gelişime desteği olduğu belirtilerek, teknolojiyi lafta değil, gerçekten kullanan, model olan yöneticilerin öğretmen ve öğrencileri iyi bir örnek olacağı,. böylece bir teknoloji kültürü oluşmaya başlayacağı vurgulanmıştır. Okullarda yönetici ve öğretmenlerin teknolojiyi kullanmanın yanında, araştırma yapabilen ve böylece yüksek düşünme becerisi ve teknoloji kullanım becerisi kazanan öğrenciler hedeflenmektedir [48].

3. YÖNTEM

3.1 Araştırmanın Önemi

Günümüzde hızla değişen teknolojiyle birlikte sosyal yaşam ve buna bağlı olarak ekonomik koşullar, insan ve iş ilişkisi de değişmektedir. Eğitim sisteminin hızla gelişen teknoloji karşısında kendini yenileyebilmesi, öğretmenlerin yaşam boyu eğitime ayak uydurmasıyla olacaktır. Kurumlarda çalışanların, hızla değişen bu süreçte gerekli olan bilgi ve beceri kazanmaları hizmetiçi eğitimle sağlanacaktır. Milli Eğitim Bakanlığı çalışanlarını yaşam boyu eğitilmeleri amacıyla, her yıl yüzlerce hizmetiçi eğitim kursu düzenlemektedir. Hizmetiçi eğitim kurslarının uygulanması kadar önemli bir noktada bu kurslarının değerlendirilmesidir. Düzenlenen bu kurslardan önemli bir kısmı, öğretmenlerin sınıflarında bilgisayar ve teknolojilerini kullanmalarını hedefleyen bilgisayar kurslardır.

Hizmetiçi eğitim kurslarından biri de, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursudur. Bu kurs, bilgisayar ve internet kursuna katılmış öğretmenlerin, kendi derslerini teknoloji destekli hazırlamaları için planlanmış bir kurstur. Dünyada 30 ülkede devam etmekte olan bu proje kapsamında, Türkiye’de de 2004 yılından itibaren “Gelecek İçin Eğitim” kursu düzenlenmektedir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bilgi teknolojisi laboratuvarına sahip ilköğretim okullarında düzenlenen bu kurslarda, hedef kitle olarak ilköğretim sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenleri seçilmiştir. “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarının değerlendirilmesi ile ilgili yapılan literatür taraması sonucunda, bu konuyla ilgili çok az araştırmaya rastlanmıştır. Bu nedenle “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarıyla ilgili durum tespiti yapılarak yönetici, öğretim elemanı ve kursiyerlerin problemleri, görüş ve önerileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Literatür taraması sonucunda bu kurslarda planlama, içerik, kursiyer ve öğretim elemanı seçimi, laboratuvar koşulları açısından bazı sorunlar olduğu belirlenmiştir [23, 45].

Bu araştırma sonucunda elde edilecek bulguların, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmenlere yönelik düzenlenen “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim

kursuna ilişkin değerlendirme yapılmasında kullanılarak, hazırlanacak yeni hizmetiçi eğitim programlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

3.2 Tanımlar

Hizmetiçi Eğitim: Kişilerin hizmette verim ve etkinliklerinin artırılmasını, gelişmeye yol açan bilgi, beceri ve tutumların zenginleştirilmesini amaç edinen ve kurumların genel çalışma düzenini sürekli olarak etkileyen eğitimidir [4, s. 4].

Gelecek İçin Eğitim Kursu: Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel firması işbirliğiyle, öğretmenlerin sınıflarında teknoloji kullanım düzeylerini artırmayı amaçlayan pedagoji ağırlıklı, bilgisayar kursudur.

Formatör Öğretmen: Milli Eğitim Bakanlığı tarafından bilgisayar öğretmeni eksikliğini giderilmesi amacıyla, çeşitli eğitimlerden geçen, bilgisayar branşı haricindeki öğretmenlerdir. Formatör öğretmenlere aynı zamanda, kurs eğiticisi de denilmektedir.

Kursiyer: Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursuna katılan öğretmenlere kursiyer ya da kursiyer öğretmen denilmektedir. Kursiyer öğretmenlerden bazılarının aynı zamanda müdür, müdür yardımcılığı, müfettişlik gibi görevleri de bulunmaktadır.

Proje Tabanlı Öğrenme: Öğrencilerin proje hazırlayarak, konuları kendilerinin öğrenmelerini hedefleyen, öğrenci merkezli bir yöntemdir.

Değerlendirme: Özçelik (1981)’ e göre, ölçme sonucu bir ölçüt ile karşılaştırma ve bu yolla, ölçme sonucuyla belirlenmiş olan özellik hakkında bir karara varma işlemidir [10].

3.3 Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarının etkililiği değerlendirilmiştir. Bu amaçla, 2005-2006 Öğretim yılında Balıkesir ve Bursa illerinde açılan “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi kursları incelenmiştir.

3.4 Araştırma Problemi

Bu araştırmanın ana problemi şudur: 2005-2006 eğitim öğretim yılında Bursa ve Balıkesir illerinde düzenlenen “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursları, bu kurslara katılan kursiyer öğretmenlerin mesleki bilgi, becerilerini geliştirmede ve bunları uygulamaya geçirmede etkili midir?”

Bu ana problemin alt problemleri aşağıda verilmiştir:

1. Yöneticilerin “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursunun diğer bilgisayar kurslarından farkı, kursun düzenlenmesinde üniversitelerle işbirliği, kursun amacı, kursiyerlerle faydası, eğiticilerin seçilmesi ve kursun değerlendirilmesi hakkındaki görüşleri nelerdir?
2. Formatör öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu hakkında, kursiyer öğretmenler, kurs kitabı, değerlendirme ve kursiyer başarıları hakkındaki görüşleri nelerdir?
3. Formatör öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursundaki ders yeterlilikleri, öğrenme-öğretme yöntemi; öğretim araç ve gereçleri, kurs süresi, kursun yararlılığı, kurs yöneticileri, kurs değerlendirmesi ve organizasyonu hakkındaki düşünceleri nelerdir?
4. Kursiyer öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu formatör öğretmenleri ile öğrenme-öğretme yöntemi; öğretim araç ve gereçleri, kurs süresi, kursun yararlılığı, kurs değerlendirmesi ve organizasyonu hakkındaki düşünceleri nelerdir?
5. Kursiyer öğretmenlerin cinsiyet, kendine ait bilgisayara sahibi olma, bilgisayar laboratuvar koşulları, yaş, kıdem ve daha önceden bilgisayar kursuna katılma durumları ile formatör öğretmenleri ve öğrenme-öğretme yöntemi hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?
6. Formatör öğretmenler ile kursiyer öğretmenlerin kurs hakkındaki görüşleri birbirleriyle ne derece örtüşmektedir?

3.5 Araştırma Yöntemi

Yukarıda sözü edilen problemin araştırılması için seçilen evren ve örneklem, araştırma yöntemi, veri toplama teknikleri, veri analizi araç ve teknikleri ile araştırmanın sınırlılık ve sayıltıları aşağıda açıklanmıştır.

3.5.1 Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Daire Başkanlığı tarafından açılan kurslara katılan kursiyer öğretmenler ve kurs formatör öğretmenleri oluşturmaktadır. 2005-2006 Eğitim Öğretim yılında, Bursa ve Balıkesir illerinde bu kurslara katılan 6 formatör öğretmen ve 61 kursiyer öğretmen çalışmanın örneklemini oluşturmuştur.

3.5.2 Araştırma Modeli

Bu çalışmada tarama modeli göre kullanılmıştır. Tarama modeli çalışma, araştırmaya konu olan olay, nesne ya da bireyi kendi koşulları içerisinde inceler [49]. Böylece çalışmaya katılan formatör öğretmenlerin ve kursiyer öğretmenlerin “Gelecek için Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu hakkındaki görüşleri elde edilmiştir.

3.5.3 Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak için anket ve görüşme formları geliştirilmiştir.

3.5.3.1 Görüşme

Görüşme formları, yarı yapılandırılmış form olarak hazırlanmıştır. Görüşmeler, yöneticiler (İl Milli Eğitim Müdürlüğü Hizmetiçi Eğitimden sorumlu şube müdürleri) [Ek H. Yönetici Görüşmesi] ve formatör öğretmenlere [Ek I. Formatör Öğretmen Görüşmesi] kurs hakkındaki görüş ve önerilerini almak amacıyla hazırlanmıştır. Yöneticilerle yapılan görüşmelerde, yöneticinin araştırmacıyı düzenlenen kurslar hakkında detaylı bilgi almak için formatör öğretmenlere yönlendirilmesi nedeniyle hazırlanan görüşme formu uygulanamamış ve bu konuda veri toplanamamıştır.

Formatör öğretmen görüşmeleri, 2005-2006 eğitim öğretim güz yarı yılı Bursa ve Balıkesir illerinde yapılmıştır. Görüşme süresi için yaklaşık 45 dakika ayrılmış, bir görüşme için kamera ile kayıt alınmış fakat rahat bir görüşme ortamı sağlanamadığından, diğer görüşmeler için yazılı olarak not alınmıştır.

3.5.3.2 Anket

Anketler, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursuna katılan kursiyer öğretmenlerinin [Ek K. Kursiyer Öğretmen Anketi] ve kurs formatör öğretmenlerinin [Ek J. Formatör Öğretmen Anketi] kurs hakkındaki görüş ve önerilerini tespit etmek amacıyla hazırlanmıştır.

Anketin hazırlanmasında aşağıdaki adımlar izlenmiştir:

1. MEB’ in bilgisayar konusunda düzenlemiş olduğu hizmetiçi kurslar, hizmetiçi eğitim hakkında yurtiçi ve yurtdışındaki yapılan çalışmalar incelenmiştir.
2. Benzer çalışmalar temel alınarak [44], fen, bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi uzmanlarının ve daha önce “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” kursu veren bilgisayar kursu öğretmenlerinin görüşleri ışığında; “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursuna devam eden kursiyerlerin programa ilişkin görüş ve önerilerini almak amacı ile bir anket geliştirilmiştir.
3. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm, kursiyer öğretmenlerin; cinsiyet, yaş, ünvan, mezun olduğu yüksek öğretim kurumu, branşı, görevdeki kıdemi, kendine ait bilgisayarı olup olmaması, görev yaptığı okulun bilgisayar laboratuvarı koşulları şeklindeki gibi kişisel bilgileri içermektedir. İkinci bölüm ise, kursiyer öğretmenlerden eğitici, laboratuvar koşulları, araç-gereç, kurs kitabı ve değerlendirme faaliyetleri hakkında görüşlerini isteyen 24 maddeden oluşmaktadır. Bu ölçek beşli likert tipi bir ölçektir (1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2- Katılmıyorum, 3-Kararsızım, 4- Katılıyorum, 5- Tamamen Katılıyorum).
4. Bursa ve Balıkesir illerinde ilgili kursların düzenlenmesinden sorumlu yöneticiler, kurs formatör öğretmenleri ve kurslara katılan öğretmenlerle ilgili

çalışmaların yapılabilmesi için gerekli izinler, Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma Planlama Kurulu (APK)' ndan alınmıştır (Ek L İzin Belgesi).

5. Hazırlanan anket, 2005-2006 eğitim öğretim güz yarı yılı Bursa ve Balıkesir illerinde, “Gelecek İçin Eğitim” kursuna katılan 61 kursiyer öğretmen ve 6 formatör öğretmene kursların son haftasında uygulanmıştır. Anketin uygulanması, araştırmacı ve kurs formatör öğretmenleri aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Formatör öğretmen ve kursiyer öğretmen sayısının az olması, kurs kitabı güncellendiği için düzenlenen kursların sınırlı sayıda olması nedeniyle pilot çalışma ve dolayısıyla geçerlik, güvenilirlik çalışması yapılamamıştır.

3.5.4 Verilerin Analizi

3.5.4.1 Yarı Yapılandırılmış Görüşmelerin Analizi

Yöneticilerle yapılması planlanan görüşmeler yapılamadığından bu konuda veri toplanamamıştır. Formatör öğretmenlerle yapılan görüşmelerden elde edilen veriler için, içerik analizi yapılmıştır.

3.5.4.2 Anket Analizi

Formatör öğretmenlere uygulanan anket verileri, formatör öğretmen sayısı az olduğundan, betimsel olarak analiz edilmiştir. Kursiyer öğretmenlere uygulanan anket verileri, SPSS paket programı kullanılarak betimsel ve yordamalı olarak analiz edilmiştir. Araştırmaya katılan formatör öğretmen anket analizi için, grup sayısı 2 olduğunda t testi, 2' den fazla olduğunda ise one-way ANOVA kullanılmıştır [54]. Kursiyer öğretmen anket verilerinin hepsi analiz edilmiş, anlamlı çıkan sonuçlar yorumlanmıştır.

3.5.5 Sınırlılıklar ve Sayıtlılar

3.3.5.1 Sınırlılıklar

Araştırmaya katılan formatör öğretmen ve kursiyer öğretmenler ve 2005-2006 Eğitim Öğretim güz yarı yılında Bursa ve Balıkesir illerinde “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarıyla sınırlıdır. “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim

kurslarının sayısının azlığı ve tez süresinin kısıtlı olması nedeniyle anketler için pilot çalışması yapılamamıştır.

3.5.5.2 Sayıtlar

1. 1.Bursa ve Balıkesir İllerinde kursa katılan öğretmenlerin bilgi seviyeleri yaklaşık olarak birbirine denk kabul edilmiştir.
2. Yönetcilerin görüşme sorularına doğru ve samimi cevap verdikleri kabul edilmiştir
3. Formatör öğretmenlerin görüşme sorularına doğru ve samimi cevap verdikleri kabul edilmiştir.
4. Formatör öğretmenlerin ve kursiyerlerin anket sorularına doğru ve samimi cevap verdikleri kabul edilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde formatör öğretmen görüşmelerinden elde edilen bulgular sunulmuştur. Daha sonra formatör ve kursiyer öğretmen anketlerinden elde edilen sonuçlar verilmiş ve formatör ve kursiyer öğretmenlerin kursun verimliliği hakkındaki düşüncelerinin ne derece örtüştüğü özetlenmiştir.

4.1 I. Alt Problem (Yönetici Görüşmeleri) İle İlgili Bulgular

I. alt problem (Yöneticilerin “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursunun diğer bilgisayar kurslarından farkı, kursun düzenlenmesinde üniversitelerle işbirliği, kursun amacı, kursiyerlerle faydası, eğiticilerin seçilmesi ve kursun değerlendirilmesi hakkındaki görüşleri nelerdir?) ile ilgili bulgular şunlardır:

Yöneticilerin “Gelecek İçin Eğitim” kursuyla ilgili görüşleri alınmak amacıyla Yönetici Görüşme Formu [Ek] hazırlanmıştır. Yapılan her iki görüşmede de yöneticiler, araştırmacıyı görüşmeyi yapmak için İl Master Formatör Öğretmenlerine yönlendirmiştir. Ancak Master Formatör Öğretmenler aynı zamanda kurslarda formatör öğretmen olarak görev yaptıklarından, bu kişilere ait görüşme formu verileri çalışmaya dahil edilmemiştir.

4.2. II. Alt Problem (Formatör Öğretmen Görüşmeleri) İle İlgili Bulgular

II. alt problem (Formatör öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu hakkında, kursiyer öğretmenler, kurs kitabı, değerlendirme ve kursiyer başarıları hakkındaki görüşleri nelerdir?) ile ilgili bulgular şunlardır:

Bu bölümde Balıkesir ve Bursa İllerinde, “Intel Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi kursunu yürüten beş formatör öğretmenle yapılan görüşmeler düzenlenerek verilmiştir. Elde edilen veriler dört kategoride incelenmiştir. Formatör öğretmenlerin cevapları, kurs hakkında, kursiyerle hakkında, kurs kitabı, değerlendirme ve kursiyer başarıları şeklinde kategorilere ayrılmıştır. Formatör öğretmenler sorulara verdikleri benzer cevaplar için, bütün örneklemin görüşünü yansıttığı düşüncesiyle yalnızca biri tırnak içerisinde doğrudan verilmiştir.

4.2.1 Kurs Hakkında Görüşleri

Bilgisayar formatör öğretmenlerinin “Gelecek İçin Eğitim” kursunun süresi ve veriliş zamanı hakkındaki görüşleri incelendiğinde, 4 öğretmenin süreyi yeterli bulmadığı saptanmıştır. Yalnızca bir öğretmen kursun amacıyla bağlantılı olarak kurs süresinin yeterli olduğunu belirtmiştir.

“Bence kursun süresi kursun amaçlarını yerine getirmek için yeterli değil. En az 90 saatlik bir kurs olması lazım. Kursun sabahtan veya öğleden sonra düzenlemesi uygundur.”

“Kursun amacı yeni bir şey öğretmek değil. Biz daha önceden hazırlanmış proje örneklerini gösteriyoruz. Kursiyerler de kendi örneklerini yapıyorlar. Bu yüzden yeterli.”

Formatör öğretmenlerin çoğu, kurs süresinin (60 saat) yeterli olmadığı görüşünde birleşmektedir. Cevaplar doğrultusunda, eğitimin genelde 60 saat uygulanması yanında 2 hafta ya da 3 hafta şeklinde ilden ile değişiklik gösterdiği saptanmıştır. Bu düzenlemenin formatör öğretmen sayısı, eğitime alınacak kursiyer öğretmen sayısı ve bilişim teknoloji sınıfı bulunan okul sayısına bağlı olduğu düşünülmektedir.

Formatör öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” kursunun diğer bilgisayar kurslarıyla uygulama aşamasında farkı, öğrenci merkezli öğrenme ve işbirliğine dayalı öğrenme hakkındaki soruya aşağıdaki cevapları vermişlerdir:

“Kursiyer öğretmen burada bir sunu, bir web, bir de bülten çıkarıyor. Bu çalışmalar takım halinde yapılıyor. Kursiyer takım halinde, herhangi bir üniteyi, internetten vs. araştırıyor, araştırmalarını bir sunu veya bülten, web aracı olarak planlarıyla, senaryolarıyla size ve sınıfa sunuyor. Tamamen öğrenci ürünü.”

Örnek vermek gerekirse, çocuk gidiyor alışveriş merkeziden harika bir bebek alıp geliyor, ama biz onu istemiyoruz: çocuğun takım halinde, ama iyi olsun ama kötü olsun bir bebek yapmasını ve onu sahiplenmesini istiyoruz.

Kursun amacı işbirliği, planlı bir yaşam, düşünme becerisini geliştirme olarak söyleyebiliriz.”

“Kursun uygulama aşamasında diğer kurslarla belirgin bir farkı var. Bu kurs, hem eğitim, hem de bilgisayar kursudur.

Kursiyerlerin grupta çalışmalarını sağlıyorum ve öğrenci merkezli çalışmalar yapmaları için yönlendiriyorum.”

Formatör öğretmenler, bu kursun pedagojik ağırlıklı bir eğitim olduğunu belirtmişlerdir. Eğitim süresince, öğretmenlerin daha önceden bilgisayar kullanmayı bildikleri kabul edilerek, kendi derslerine teknoloji bütünleşmesini nasıl gerçekleştirecekleri öğretilmektedir. Kursiyer öğretmenler, kendilerini öğrenci yerine koyup, bir konuyu bilgisayar yardımıyla nasıl anlatacaklarını öğretmektedirler. Yapılan projeler grup halinde, işbirliği yapılarak ve yaparak öğrenme esasına dayanmaktadır. Grup içinde görev paylaşımında ve projelerin hazırlanırken bazı bilgisayar programlarının kullanılmasında sorunlar çıktığı da belirtilmiştir.

4.2.2 Kursiyerlerle İlgili Görüşleri

Kurs formatör öğretmenlerinin, kursiyerlerin kursa yönelik tutumları ve hazır bulunuşluk düzeyleri hakkındaki ve buna bağlı olarak kursiyerlerin bilgi düzeyi ile kurs içeriği uyumu, eğitimin her kademesindeki öğretmenlerin bu eğitimi alması konusundaki görüşleri aşağıdaki gibidir:

“Evet, katılımcı öğretmenler de sıkıntı büyük. 75 saatlik kurstan geçmiş öğretmen bir şey görmemiş. Bilgisayarda klasörü açtıramıyoruz, deli ediyorlar insanı.

Yaşları büyük olanlar, mesleğinin son dönemecini dönmüş olanlarda seviye düşük, ama gençler de harikalar yaratıyor.

Genel bir kanı var, hizmetiçi kurslarına karşı, bu hepimizin bildiği bir durum. Fakat ilk iki günde değişiyor durum: öğretmenlerin klasik bir hizmetiçi anlayışı var ya hocam bunu da yıkıyoruz bu eğitimlerle. Sınıfa giriyorsun ilk gün,

katılımcının düşüncesi her zaman aynı, ne zaman kaçarız acaba, bu kurs bitsinde, belgemizi alsak da gitsek.

Sadece ilköğretim öğretmenleri değil, lise ve dengi okullardaki öğretmenlerin de bu eğitimden geçmesi gerekiyor bence.”

Kursun ön koşulu olarak öğretmenlerin daha önceden “Bilgisayar Kullanımı” ve “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” eğitimlerini almaları gerekmektedir. Bu eğitimlerde, isimlerinden de anlaşılacağı gibi temel bilgisayar kullanım becerileri, internet kullanımı ve bilgisayar okur-yazarlığı öğretilmiştir. Görüşme yapılan formatör öğretmenlerin belirttikleri doğrultuda, kursiyerlerin hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli değildir. Kursiyerler öğrendiklerini tekrar etmeme, bilgisayara ulaşamama gibi nedenlerle bu kurslarda öğrendiklerini unutmuşlardır. Kursiyerlerin isteksiz olmalarına neden olarak, kursun veriliş zamanı ve kursiyerlerin yaşlarının büyük olması da gösterilmiştir.

Formatör öğretmenler, bu eğitimin öğretmenler için çok yararlı olduğu görüşünde birleşmişler ve bütün öğretmenlerin bu eğitimi almaları gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin kurs sonunda öğrendiklerini kendi derslerinde nasıl uygulayabilecekleri, mevcut müfredatın, araç-gereç ve donanımın yeterli olup olmadığı hakkındaki görüşleri aşağıda belirtilmiştir:

“Bu yıl uygulamaya geçen ilköğretim müfredatı bu programa uymaktadır. Kurs müfredatıyla paralel olarak, araştırma ve uygulama yapmaya uygundur.

En büyük sıkıntı öğretmen açısından yaşanmaktadır. Öğretmen gelişim ve değişime kapalı, kurslara önyargılı yaklaşmakta. Avrupa ve diğer gelişmiş ülkelerde kendini yenileyen ve geliştiren öğretmen özendirilmektedir.

Şu anda var olan laboratuvarlar yeterli. 2005 yılı sonuna kadar bütün ilköğretim okullarının bilgisayar laboratuvarı ile donatılması planlanmaktadır. Örneğin şu anda İstanbul ilinde

bilgisayar laboratuvarı olmayan ilköğretim okulu yok. Balıkesir iline de 65 bilgisayar laboratuvarı geliyor.”

“Bilgisayar laboratuvarı olan her okulda bilgisayar formatör öğretmenini görevlendirilecek. Her okulda laboratuvar düzenini sağlayan formatör öğretmenler bulunup, ders öğretmenleriyle iletişimi sağlanırsa uygulanabilir.”

“Öğretmenler bu kurstan sonra zihinsel olarak bu yeterliliğe ulaşıyor. Bence müfredat kılavuzdur: yol gösterir. Önemli olan öğretmendir.

Araç- gereç ve teknik alt yapı açısından eksiklikler var. Okullarda projeksiyon cihazı ya yok ya da eksik. Mekan sıkıntısı da yaşanmaktadır.”

Formatör öğretmenler kursta öğrenilenleri kendi derslerinde uygulamalarının, en çok öğretmene bağlı olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenlerin bu konuda istekli olmaları halinde derslerinde, kursta öğrendiklerini uygulayabilecekleri görüşü ağırlık kazanmıştır.

2005-2006 eğitim öğretim yılında değişen ilköğretim müfredatı, proje tabanlı öğrenmeye uygun olarak hazırlanmıştır. Öğrencileri araştırma ve uygulama yapmaya yönlendiren müfredat programı, bu haliyle öğretmenlerin kursta öğrendiklerine uygulamalarına olanak sağlamaktadır.

Formatör öğretmenler, araç-gereç ve donanım açısından bazı eksiklerin olduğunu fakat bunların da çözümüne yönelik atılımlar yapıldığını belirtmişlerdir.

Formatör öğretmenlerden biri, olaya değişik bir bakış açısı getirerek; öğretmen, müfredat ve araç-gereç açısından problem olmasa da laboratuvar düzeninin sağlanması ve öğretmenler arası koordinasyonun sağlanması amacıyla her okulda bir formatör bilgisayar öğretmenin bulunması gerektiğini belirtmiştir. Bakım- onarım eksikliği yüzünden atıl durumda olan, araç-gereç ve laboratuvarların olduğunun bilinmesi bu yaklaşımın doğruluğunu göstermektedir.

4.2.3 Kurs Kitabı Hakkındaki Görüşleri

Formatör öğretmenlerin kurs kitabının kursiyer bilgi düzeyine uygunluğu ve kitap modülleri hakkındaki görüşleri aşağıda belirtilmiştir:

“Kitabın modüllerinde amaç, öğretmenin herhangi bir dersin bir konusu için, yılda 1–2 defa konuyu teknolojiye entegre etmesidir. Örneğin, fen bilginin dersinde madde konusu. Hazırlanan plan, proje planı oluyor ve grup halinde yapılıyor. Burada her şeyi öğrenci yapacak.

Uygulama planları hazırlanıyor. Burada amaç öğrencinin bir Power Point sunusu , bülten yada web sitesi hazırlaması. Hangi ürünü seçerse, ürün planı, ürün senaryosu ve ürünü hazırlaması gerekecek.

En son öğretmen tarafından değerlendirme aracı yapılır. Grup kendini ya da başka bir grubu da değerlendirebilir. Bütün bunlar yapılırken önemli olan bir nokta da, telif haklarına dikkat edilmesidir.

Kurs kitabı 10 kişilik formatör ekibi tarafında yerleştiriliyor. İçindeki kaynaklar yabancı olduğu için bulması zor oluyor. Kitabın ilk hali tamamen çeviri.”

Formatör öğretmenlerin kurs kitabı hakkındaki görüşleri incelendiğinde, kitabın kursiyer seviyelerine göre ağır olduğu belirtilmiştir. Bir formatör öğretmenin dediği gibi, kitabın Amerika Birleşik Devletleri’ ndeki öğretmenlere yönelik hazırlanması ve diğer bir formatör öğretmenin belirttiği gibi çeviriden ibaret olması kitabın kursiyer öğretmenler göre yüksek seviyede hazırlanmış olduğunu desteklemektedir. İki ülke arasındaki teknoloji kullanımı, teknolojiye olan yatkınlık, internet ve bilgisayar kullanımı seviye farkı bilinmektedir. Kitabın içerik olarak çok geniş tutulması ve kursiyer öğretmenlerin Publisher ve Power Point gibi programların kullanımını bildiklerini kabul ederek hazırlanması da, olumsuz bir yan olarak belirtilmiştir.

Kitabın hazırlanış şekli, modüllerden oluşması formatör öğretmenler tarafından olumlu olarak belirtilmiştir. Kitapla ilgili eksikliklerin göz önünde bulundurularak yeniden düzenlenmesi ve güncellenmesi ise olumlu bir gelişme olacaktır.

4.2.4 Değerlendirme ve Kursiyer Başarısı Hakkındaki Görüşleri

Formatör öğretmenlerin, kursiyerlerin başarılarının ölçülmesi ve değerlendirilmesi hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Projeler değerlendiriliyor. Hatta bazı grupların birbirini değerlendirmesine izin veriliyor. Devamsızlık ta başarı için önemli bir kriter. Örneğin herhangi bir modülü kaçıran bir sonraki kursa devam etmek zorunda kalıyor. En son ürün çıktığında değerlendirme yapılıyor.”

“Değerlendirmede proje ve genel başarı ölçülüyor, sınav yok. Kursun en son günü sertifika teslim ediliyor. En iyi grupta bile başarı %50 yi geçmez.”

Formatör öğretmenler kursiyerlerin başarılarının değerlendirmesi için ayrıca bir sınav yapmadıklarını, her modülde yer alan uygulamaları kontrol ettiklerini belirtmişlerdir. Kurs diplomasını almak için devamsızlık yapmamanın yeterli olması ve bir formatör öğretmen tarafından gerçek bir değerlendirme yapılsa, % 50 başarının bile iyi olacağının belirtilmesi düşündürücü bir nokta olarak göze çarpmaktadır.

Formatör öğretmenlerin kurs için beklentilerinin ne ölçüde gerçekleştiği, kurs konularının anlaşılmasında hangi problemlerle karşılaştıkları ve hazırlanan projeler hakkındaki görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Tam olarak beklentilerim gerçekleşmedi. Öğretmenler ve idareciler önyargılı. Öğretmen laboratuvarı kullanmak istese dahi idareci laboratuvarı zaman olarak ayarlamak istemiyor ya da yardımcı olmuyor. Laboratuvar sayısının azlığı ve öğrenci sayısının fazla olması tabi ki kullanımı zorlaştırıyor.”

En çok ünite planlarının hazırlanmasında zorluk çekiliyor. Öğretmen kendi dersi için hazırladığı ünite planıyla bu planı birbirine karıştırıyor. Aslında kursta hazırlanan ünite planı, öğretmen desteğiyle öğrenci tarafından hazırlanacak proje planıdır.

Projeler uygulandığı zaman öğrencilerde kendine özgüven, araştırmacı, analiz ve sentez yönü gelişen, müteşebbis bir öğrenci portresi meydana geliyor. Bence hazırlanan planların çoğu uygulanabilir.”

“Kursun başlamış olması çok önemli. Teknolojinin amaç olmaktansa, araç olduğu anlaşıldı. Her kursta ilk akşam itirazlar olur, ama sonra kursun yararlı olduğu anlaşılır.

Publisher programının bilgisayarlara yüklenmesi zor. Laboratuvar ortamında en çok bilgisayarların bozuk olması ya da sayısının az olması gibi problemlerle karşılaşılıyor.

İdareciler bilgisayarı daktilo ya da oyuncak gibi görüyorlar. Öğretmenlere iyi örnek olmuyorlar. Bilgisayarla ilgili problemleri anlamıyorlar.

Her öğretmen bilgisayar kullanım kursu eğitimini almasına rağmen her öğretmene bilgisayar kampanyası geç başlatıldı. Eğer eş zamanlı olsaydı kursların daha verimli olacağını düşünüyorum.”

Yalnızca bir formatör öğretmen beklentilerinin tam olarak gerçekleşmediğini, diğer formatör öğretmenler ise kurs hakkında genel olarak beklentilerinin gerçekleştiğini belirtmişlerdir. Kursun başlamasının önemli olduğunu, gerisinin yavaş yavaş olacağını söylemişlerdir. İdarecilerin ve bazı öğretmenlerin bilgisayar ve bilgisayar kullanımına yönelik önyargılı tutumlarının herkesi olumsuz etkilediğini söyleyerek, özellikle idarecilerin bu konuda daha dikkatli davranması konusuna dikkat çekmişlerdir.

Formatör öğretmenler en çok Publisher programının kullanılmasında problem yaşadıklarını, çünkü kursiyer öğretmenlerin bu programla ilgili hiçbir önbilgiye sahip olmadıkları ve programın Türkçe olmamasından dolayı sıkıntı çektiklerini belirtmişlerdir. Ayrıca Publisher programının üstün özellikteki bilgisayar kurulabilir olması da, önemli bir problemdir. Laboratuarlardaki bilgisayarların eksik olması veya bozulması da önemli bir sorun olarak belirtilmiştir.

Kursun konuları arasında yer alan ünite planının hazırlanmasında, problem yaşadıklarını belirten formatör öğretmenler, aslında bu planın proje planı olduğunu ve daha sonra derslerde öğrenciler tarafından hazırlanacağını vurgulamışlardır.

Hazırlanan projelerle ilgili olarak olumlu görüş bildiren formatör öğretmenler, başlangıç seviyesi için güzel ve kullanılabilir olduklarını belirtmişlerdir.

4.3 III. Alt Problem (Formatör Öğretmen Anketi) İle İlgili Bulgular

III. alt problem (Formatör öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursundaki ders yeterlilikleri, öğrenme-öğretme yöntemi; öğretim araç ve gereçleri, kurs süresi, kursun yararlılığı, kurs yöneticileri, kurs değerlendirmesi ve organizasyonu hakkındaki düşünceleri nelerdir?) ile ilgili bulgular şunlardır:

Bu bölümde, formatör öğretmenlerin ankete verdikleri cevaplar, kategorilere ayrılarak bunlara ait frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri tablo halinde sunulmuştur.

Formatör öğretmen anketine ait veriler, iki bölüm halinde verilmiştir: kişisel bilgiler ve formatör öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” kursunun etkililiği hakkındaki düşünceleri.

4.3.1 Formatör Öğretmen Kişisel Bilgileri

Tablo 4.1’ de anketi cevaplayan 6 formatör öğretmene ait kişisel bilgiler verilmektedir.

Tablo 4.1 Formatör Öğretmen Kişisel Bilgileri

	A	B	C	D	E	F
Cinsiyet	Bay	Bay	Bay	Bay	Bay	Bay
Yaş	41-	41-	41-	31-35	36-40	41-
Kıdem	11-15	16-	16-	11-15	11-15	16-
Mezuniyet	Eğitim Fak.	Teknik Eğ. Fak.	Teknik Eğ. Fak.	Diğer	Diğer	Diğer

Bursa ve Balıkesir illerinde formatör öğretmenlik yapan ve anketi cevaplayan öğretmenlerin tamamı erkektir. Formatör öğretmenlerden 4'ü, 41 yaş ve üstüdür. Anketi cevaplayan formatör öğretmenlerin tamamı 11 yıl ve üzeri kıdemlidir. Formatör öğretmenlerin yarısı, eğitim fakültesi, teknik eğitim fakültesi, mühendislik veya fen-edebiyat fakültesi mezunuyken diğer yarısı bunların dışında bir yükseköğrenim kurumundan mezundur.

4.3.2 Formatör Öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” Kursunun Etkililiği Hakkındaki Düşünceleri

Formatör öğretmenlerin kursa ilişkin görüşleri iki grupta toplanarak incelenmiştir. Bunlar: öğrenme öğretme süreçleri ve kurs organizasyonudur. Öğrenme öğretme süreçleri yedi alt kategoriden oluşmaktadır. Bunlar, formatör öğretmenlerin ders yeterlilikleri hakkındaki düşünceler, yöntem, öğretim araç ve gereçleri, kurs süresi, kurstan yararlanma, yöneticiler ve değerlendirmedir.

4.3.2.1 Formatör Öğretmenlerin Ders Yeterlilikleri Hakkındaki Düşünceler

Tablo 4.2' de formatör öğretmenlerin, ders yeterlilikleri hakkındaki düşünceleri verilmektedir.

Formatör öğretmenlerin tamamı (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), kursun başında amaçları açıkladığını belirtmiştir. Formatör öğretmenlerin tamamı (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), alan bilgisi olarak kendilerinin yeterli olduğu görüşündedir. Formatör öğretmenler, kursiyer öğretmenlerin gelişim özelliklerini dikkate aldıklarını belirtmişlerdir (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”). Formatör öğretmenlerin %66,7' si materyallerden yeterli düzeyde yaralandığı görüşüne katılırken, formatör öğretmenlerin %33,3' ü materyallerden

yeterli düzeyde yararlandıkları görüşüne tamamen katılmaktadır. Formatör öğretmenler, derse hazırlıklı gelip gelmedikleri sorulduğunda, %50' si "Katılıyorum", %50' si "Tamamen Katılıyorum" cevabını vermiştir. Formatör öğretmenlerin tamamı, kursiyerle etkili bir iletişim kurduklarını belirtmişlerdir ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum").

Tablo 4.2 Formatör Öğretmenlerin Ders Yeterlilikleri Hakkındaki Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	F	%	f	%		
Kursun başında amaçları açıklarım.							1	16,7	5	83,3	6	100	4,833	0,408
Alan bilgisi olarak yeterli olduğuma inanıyorum.							2	33,3	4	66,7	6	100	4,667	516
Kursiyerlerin gelişim özelliklerini dikkate alırım.							2	33,3	4	66,7	6	100	4,667	516
Öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandığıma inanıyorum.							4	66,7	2	33,3	6	100	4,33	,516
Derse hazırlıklı gelirim.							3	50	3	50	6	100	4,50	,547
Kursiyerlerle etkili bir iletişim kurduğuma inanıyorum.							3	50	3	50	6	100	4,50	,547

4.3.2.2 Yöntem

Tabloda 4.3' de formatör öğretmenlerin, program süresince kullandıkları öğretim yöntem ve teknikleri hakkındaki düşünceleri verilmiştir.

Formatör öğretmenlerin tamamı, kurs süresince proje tabanlı öğrenmeye öncelik verdiğini ve derslerini bu yöntemden yararlanarak anlattığını belirtmiştir ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"). Formatör öğretmenler, kurs süresince uygulamalar yapılmasına ağırlık verdiğini belirtmiştir ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"). Formatör öğretmenler, projelerin hazırlanmasında kursiyerlere işbirliği imkanı sağladıklarını belirtmişlerdir ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum").

Formatör öğretmenler, projeler hazırlanırken kursiyerlere tartışma ortamı sağlayıp sağlamadıkları sorulduğunda, % 83,3'ü ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum") olumlu yönde cevap verirken, %16,7'si ("Kararsızım") bu konuda kararsız kalmıştır. Formatör öğretmenlerin, tamamı kursiyerleri yeni projeler hazırlamaları için desteklediklerini belirtmişlerdir ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum").

Tablo 4.3 Formatör Öğretmenlerin Öğretim Yöntem Ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Derslerde proje tabanlı öğrenmeye öncelik veririm.							3	50,0	3	50,0	6	100	4,50	,548
Kursu uygulamaya yönelik düzenliyorum.							3	50,0	3	50,0	6	100	4,50	,548
Projelerin hazırlanmasında kursiyer arasında işbirliği sağlarım							2	33,3	4	66,7	6	100	4,67	,516
Projelerin hazırlanmasında kursiyerler arasında tartışma ortamı sağlarım					1	16,7	2	33,3	3	50,0	6	100	4,33	,817
Kursiyerler yeni projeleri yaratmaları için desteklediğime inanıyorum							2	33,3	4	66,7	6	100	4,67	,516

4.3.2.3 Öğretim Araç Ve Gereçleri

Kursun etkiliğinin artırılması ve amaçlara uygun araç-gereç kullanımı konusunda formatör öğretmen düşünceleri Tablo 4.4' de verilmiştir.

Formatör öğretmenlerin tamamı, kursiyerlere yeterli doküman verildiğini belirtmişlerdir (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”). Formatör öğretmenleri %66,7’ si (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), laboratuvar gibi kursun düzenlendiği eğitim ortamlarının ihtiyaca yönelik düzenlendiği şekilde görüş bildirirken, %33,3’ ü (“Kararsızım”) bu konuda kararsız kalmıştır. Kursun yapılması için gerekli olan araç gerecin (örneğin, bilgisayar, internet ve data show) sağlanıp sağlanmadığı sorulduğunda, formatör öğretmenlerin tamamı olumlu görüş bildirmiştir (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”). Formatör öğretmenlerin tamamı, kurs kitabının kursiyer bilgi seviyelerine uygun olduğu görüşündedir (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”).

Tablo 4.4 Formatör Öğretmenlerin Araç-Gereçlere Yönelik Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Kursiyerlere yeterli doküman verildi.							2	33,3	4	66,7	6	100	4,67	,516
Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmiştir.(Laboratuar koşulları vb.)					2	33,3	3	50,0	1	16,7	6	100	3,83	,752
Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştır.(Bilgisayar, İnternet, Data show vb.)							4	66,6	2	33,3	6	100	4,33	,516
Kitap öğrenci seviyesine uygundu.							4	66,6	2	33,3	6	100	3,83	,408
Kursiyerlere yeterli doküman verildi.							2	33,3	4	66,7	6	100	4,67	,516

4.3.2.4 Kurs Süresi

Formatör öğretmenlerin kursun süresi ve veriliş zamanıyla ilgili düşünceleri Tablo 4.5’ de verilmiştir.

Tablo 4.5 Formatör Öğretmenlerin Kurs Süresi ve Veriliş Zamanıyla İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Kursun veriliş zamanı uygundu..	4						3	50,0	3	50,0	6	100	4,50	,548
Süreyi uygun kullandığıma inanıyorum.					1	16,7	4	66,7	1	16,7	6	100	4,00	,633

Formatör öğretmenlerin tamamı kursun veriliş zamanının uygun olduğunu belirtmişlerdir. Formatör öğretmenler, kursun süresini uygun kullanıp kullanmadıkları sorulduğunda, % 83,3’ ü (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) olumlu yönde cevap verirken, sadece %16,7’ si (“Kararsızım”) bu konuda kararsız kalmıştır.

4.3.2.5 Kurstan Yararlanma

Formatör öğretmenlerin kurs süresince yapılan uygulamalarla ilgili düşünceleri Tablo 4.6’ da verilmiştir.

Tablo 4.6 Formatör Öğretmenlerin Kurs Uygulamalarıyla İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Kursiyerlerin öğrendiklerini kendi derslerinde de uygulayabileceğine inanıyorum.					1	16,7	3	50,0	2	33,3	6	100	4,16	,752
Kurs sonunda verilen belgelerin ileride kursiyerlere yarar sağlayacağını düşünüyorum.							4	66,7	2	33,3	6	100	4,33	,516
Kursiyerler modüllerde yer alan bütün projeleri yapabildiler			1	16,7	1	16,7	4	66,7			6	100	3,50	,837

Formatör öğretmenlerin %83,3'ü ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), kursiyerlerin öğrendiklerini, kendi derslerinde de uygulayabileceği görüşündedir. Buna karşılık formatör öğretmenlerin %16,7'si, kursiyerlerin öğrendiklerini kendi derslerinde uygulayabilecekleri konusunda kararsız kalmıştır. Formatör öğretmenlerin tamamı ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), kurs sonunda verilen belgelerin, ileride kursiyerlere yararlı olacağını düşünmektedir. Formatör öğretmenlerin %66,7'si ("Katılıyorum"), kursiyerlerin modüllerde yer alan bütün projeleri yapabildiğini belirtirken, %16,7'si ("Kararsız") ise bu konuda kararsız kalmıştır. Kursiyerlerin, modüllerdeki bütün projeleri yapamadığı görüşünde olan formatör öğretmenler %16,7'dir.

4.3.2.6 Yöneticiler

Formatör öğretmenlerin yöneticilerle ilgili düşünceleri Tablo 4.7' de verilmiştir.

Tablo 4.7 Formatör Öğretmenlerin Yöneticilerle İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler														
Yöneticiler kursiyerlerin sorunlarıyla ilgilenmektedirler.			1	16,7	1	16,7	4	66,7			6	100	3,50	,837

Formatör öğretmenler, kurs yöneticilerinin kursiyerlerin sorunlarıyla ilgilenip ilgilenmediği şeklindeki bir soruya, %66,7' si ("Katılıyorum") olumlu yönde, %16,7' si ("Kararsızım") kararsız olduğu yönünde, %16,7' si (Katılmıyorum) ise olumsuz yönde görüş bildirmiştir.

4.3.2.7 Değerlendirme

Formatör öğretmenlerin kurs süresince ve kurs sonunda yapılan değerlendirme faaliyetleriyle ilgili düşünceleri Tablo 4.8' de verilmiştir.

Formatör öğretmenlerin %83,3' ü ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), kurs süresince ve kurs sonunda değerlendirme faaliyetleri yapıldığını, %16,7' si ise bu konuda kararsız olduğunu belirtmişlerdir. Formatör öğretmenlerin tamamı ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), değerlendirme sonunda verilerin analiz edilip, sonuçlarının rapor haline getirildiğini belirtmiştir.

Tablo 4.8 Formatör Öğretmenlerin Değerlendirme Faaliyetleriyle İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Değerlendirme faaliyetleri uygulama içinde ve sonunda yapılmaktadır.					1	16,7	3	50,0	2	33,3	6	100	4,167	,752
Değerlendirme sonunda elde edilen veriler analiz edilerek, sonuçlar rapor edilmektedir							4	66,7	2	33,3	6	100	4,33	,516

4.3.2.8 Kurs Organizasyonu

Formatör öğretmenlerin, katıldıkları programın organizasyonuna ilişkin düşünceleri Tablo 4. 9’ da verilmiştir.

Formatör öğretmenler, program hazırlanırken kursiyer görüşlerinin alınmasıyla ilgili bir soruya, %33,3 (“Katılıyorum”) olumlu cevap vermiştir. Formatör öğretmenlerin %16,7’ si (“Kararsızım”), bu konuda kararsız olduğunu, geriye kalan %50’ si (“Katılmıyorum” ve “Kesinlikle Katılmıyorum”)ise bu konuda kursiyer görüşlerinin alınmadığını belirtmiştir. Formatör öğretmenlerin %66,7’ si (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), programın hazırlanırken ve yürütülürken kursiyer farklılıklarının göz önüne alındığını, %16,7’ si (“Kararsızım”) bu konuda kararsız olduğunu, %16,7’ si (“Kesinlikle Katılmıyorum”)ise, kursiyer farklılıklarının göz önüne alınmadığını belirtmiştir.

Tablo 4.9 Formatör Öğretmenlerin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Tamamen Katlıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler														
Program hazırlanırken kursiyerlerin görüşleri alınmıştır.	1	16,7	2	33,3	1	16,7	2	33,3			6	100	2,67	1,21
Program hazırlanırken ve yürütülürken kursiyerlerin farklı yetenekleri ve önceki öğrenim düzeyleri göz önüne alınmıştır..	1	16,7			1	16,7	3	50,0	1	16,7	6	100	3,50	,837

4.4 IV. Alt Problem (Kursiyer Öğretmen Anketi) İle İlgili Bulgular

IV. alt problem (Kursiyer öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu formatör öğretmenleri ile öğrenme-öğretme yöntemi; öğretim araç ve gereçleri, kurs süresi, kursun yararlılığı, kurs değerlendirmesi ve organizasyonu hakkındaki düşünceleri nelerdir?) ile ilgili bulgular şunlardır:

Bu bölümde, kursiyer öğretmenlerin ankete verdikleri cevaplar, kategorilere ayrılarak bunlara ait frekans, yüzde, ortalama ve standart sapma değerleri tablo halinde sunulmuştur. Daha sonraki bölümde ise, kursiyer öğretmenlerin ankete verdikleri cevaplar, t-test ve one-way ANOVA ile analiz edilmiş ve $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı çıkan görüşlerle ilgili bulgular sunulmuştur.

Kursiyer öğretmen anketine ait veriler, iki bölüm halinde verilmiştir: kişisel bilgiler ve kursiyer öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” kursunun etkililiği hakkındaki düşünceleri.

4.4.1 Kursiyer Öğretmen Kişisel Bilgileri

Kursiyer öğretmenlerin cinsiyet, bilgisayar sahibi olma, görev yaptığı okul laboratuvar şartları, yaş, kıdem ve daha önceden bilgisayar kursuna katılma bilgileri Tablo 4.10’da verilmiştir.

Tablo 4.10 Kursiyer Öğretmen Kişisel Bilgileri

	Gruplar	F	%
Cinsiyet	Bayan	37	60,7
	Bay	24	39,3
	Toplam	61	100
Bilgisayar Sahipliği	Bilgisayar Var	47	77
	Bilgisayar Yok	14	23
	Toplam	61	100
Görev Yaptığı Okul Laboratuvar Şartları	Laboratuvar koşulları uygun	48	78,7
	Laboratuvar koşulları uygun değil	13	21,3
	Toplam	61	100
Yaş	21-25	3	4,9
	26-30	5	8,2
	31-35	15	24,6
	36-40	12	19,7
	41-	26	42,6
	Toplam	61	100
Kıdem	1-5 yıl	5	8,2
	6-10	12	19,7
	11-15	11	18,0
	16-	33	54,1
	Toplam	61	100
Bilgisayar Kursuna Katılmış Olmak	Katıldım	47	78,7
	Katılmadım	13	21,3
	Toplam	60	100

Tablo 4.10’ da görüldüğü gibi, anketi cevaplayan kursiyer öğretmenlerin %60,7’si bayan, diğerleri erkektir. Kursiyer öğretmenlerin %77’sinin kendine ait bilgisayarı varken, geri kalan kursiyerlerin kendine ait bilgisayarı yoktur. Anketi cevaplayan kursiyer öğretmenlerin %78,7’ si görev yaptığı okul laboratuvar koşullarının uygun olduğu görüşündedir. Öğretmenlerin %4,9’ u 21-25, %8,2’ si 26-

30, %24,6' sı 31-35, %19,7' si 36-40 yaş grupları arasında yer alırken, %42,6' sı 41 yaş üzerindedir. Bunu yanında kursiyer öğretmenlerin %8,2' si 1-5 yıl, %19,7' si 6-10 yıl, %18' i 11-15 yıl kıdeme sahipken %54,1' i 16 yıl ve üzeri kıdeme sahiptir. Kursa katılan öğretmenlerin %78,7' si daha önceden bilgisayar kursuna katıldıklarını belirtmişlerdir.

4.4.2 Kursiyer Öğretmenlerin “Gelecek İçin Eğitim” Kursunun Etkililiği Hakkındaki Düşünceleri

Kursiyer öğretmenlerin kursa ilişkin görüşleri iki grupta toplanarak incelenmiştir. Bunlar: öğrenme öğretme süreçleri ve kurs organizasyonudur. Öğrenme öğretme süreçleri formatör öğretmenler (eğiticiler) hakkındaki düşünceler, yöntem, öğretim araç ve gereçleri, kurs süresi, kurstan yararlanma ve değerlendirme başlıkları altında incelenmiştir.

4.4.2.1 Formatör Öğretmenler Hakkındaki Düşünceler

Kursun planlanan hedeflerinin yerine getirilmesi ve etkili olabilmesi için en önemli unsurlardan birisi, kursu yürüten formatör öğretmenlerdir. Tablo 4.11' da kursiyer öğretmenlerin, formatör öğretmenler hakkındaki düşünceleri verilmektedir.

Kursiyer öğretmenlerin %85,2' si (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), kursun başında formatör öğretmenin kursun amaçlarını açıkladığını belirtmiştir. Kursiyer öğretmenlerin %83,6' sı (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) formatör öğretmenlerin alan bilgisinin yeterli olduğu görüşünderken, yalnızca %1,6' sı yetersiz olduğu görüşündedir. Formatör öğretmenlerin, kursiyer öğretmenlerin gelişim özelliklerini dikkate aldığı görüşünü paylaşan öğretmenler %56 (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), gelişim özelliklerini dikkate almadığı görüşünde olan öğretmenler %14,4' tür (“Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum”).

Kursiyer öğretmenlerin %75,4' ü (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), formatör öğretmenin kurs sırasında süreyi uygun kullandığı görüşündedir. Formatör öğretmenlerin materyallerden yeterli düzeyde yararlandığı görüşünde olan öğretmenler %80,3 (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) iken

yalnızca %3,3 kursiyer öğretmen, formatör öğretmenlerin materyallerden yeterli düzeyde yararlanmadığı görüşünü bildirmiştir. Formatör öğretmenlerin derse hazırlıklı gelip gelmediği sorulduğunda, kursiyer öğretmenlerin %90,1' i (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) olumlu görüş bildirirken, %3,3' ü (“Katılmıyorum”) olumsuz görüş bildirmiştir. Kursiyer öğretmenlerin %85,3' ü (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), formatör öğretmenlerin kendileriyle etkili bir iletişim kurduğunu, %4,9' u (Katılmıyorum) ise formatör öğretmenlerin kendileriyle iyi bir iletişim kuramadığını belirtmiştir.

Tablo 4.11 Kursiyerlerin Formatör Öğretmen Hakkındaki Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Eğitici kursun başında amaçları açıkladı.			4	6,6	5	8,2	21	34,4	31	50,8	61	100	4,295	,882
Eğiticinin alan bilgileri yeterliydi.			1	1,6	8	13,1	23	37,7	28	45,9	60	98,4	4,300	,765
Eğitici kursiyerlerin gelişim özelliklerini dikkate aldı.	2	3,3	8	13,1	14	23,0	16	26,2	20	32,8	60	98,4	3,733	1,162
Eğitici süreyi uygun kullandı.	2	3,3	4	6,6	8	13,1	18	29,5	28	45,9	60	98,4	4,100	1,084
Eğitici öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı.			2	3,3	9	14,8	19	31,1	30	49,2	60	98,4	4,283	,845
Eğitici derse hazırlıklı geldi.			2	3,3	4	6,6	19	31,1	36	59,0	61	100	4,459	,765
Eğitici kursiyerlerle etkili bir iletişim kurdu.			3	4,9	4	6,6	17	27,9	35	57,4	59	96,7	4,423	,834

Kursiyer öğretmenlerin, formatör öğretmenler hakkındaki görüşleri incelendiğinde, olumlu bir görüş içinde oldukları görülmektedir. Formatör öğretmenlerin alan bilgisi, kursiyer öğretmen özelliklerini göz önüne alma, derse hazırlıklı gelme, kursiyerlerle iletişim kurma ve süreyi iyi kullanma gibi konularda başarılı oldukları söylenebilir.

4.4.2.2 Yöntem

Tabloda 4.12 kursiyer öğretmenlerin, formatör öğretmenlerin kurs esnasında kullandığı öğretim yöntem ve tekniklerinin, kursun amaçlarına ne derece uygun olduğu hakkındaki düşünceleri vermektedir.

Kursiyer öğretmenlerin %85,3' ü ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), uygulamaya yönelik bir eğitim aldıkları görüşündedir. Buna karşılık öğretmenlerin yalnızca %1,6' sı ("Katılmıyorum"), kursun uygulamaya yönelik olmadığı görüşündedir. Projeleri hazırlarken diğer kursiyerlerle işbirliği yapılması için kendilerine fırsat verildiği görüşünde olan öğretmenler %80,4 ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum") tür. Yalnızca %1,6' lık bir kesim, projelerin hazırlanmasında kendilerine yeterli düzeyde işbirliği fırsatı verilmediğini belirtmişlerdir. Kursun öğrenci merkezli olup olmadığı sorulduğunda, kursiyerlerin %75,4' ü ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum") kursun öğrenci merkezli olduğu, %11,5' i ("Katılmıyorum") ise öğrenci merkezli olmadığı görüşünü savunmuştur.

Buna göre, kursiyer öğretmenler, kursun genel olarak, uygulamaya yönelik olduğu, proje hazırlamada işbirliği için kendilerine fırsat verildiği ve kursun öğrenci merkezli olduğu görüşünde birleşmektedir.

Tablo 4.12 Kursiyer Öğretmenlerin Öğretim Yöntem Ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Eğitim uygulamaya yönelikti			1	1,6	8	13,1	20	32,8	32	52,5	61	100	4,360	,775
Projelerin hazırlanmasında kursiyer arasında işbirliği yapıldı.	1	1,6			9	14,8	17	27,9	32	52,5	59	96,8	4,339	,863
Kurs öğrenci merkezli olarak düzenlendi.			7	11,5	8	13,1	22	36,1	24	39,3	61	100	4,032	,999
Projelerin hazırlanmasında kursiyerler arasında tartışma ortamı sağlandı.	2	3,3	5	8,2	7	11,5	21	34,4	24	39,3	59	96,7	4,016	1,090

4.4.2.3 Öğretim Araç Ve Gereçleri

Kurs esnasında mevcut koşullar ve uygun araç-gereç kullanımı konusunda kursiyer düşünceleri Tablo 4.13’ de verilmiştir.

Kursiyerlere kurs süresince kendilerine yeterli doküman verilip verilmediği görüşü sorulduğunda, yarısı verilen dokümanların yeterli olduğu (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) görüşünderken, %36,1’ i yeterli olmadığı (“Tamamen Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum”) görüşündedir. Ayrıca, kursiyerlerin %70,4’ ü (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”), laboratuvar gibi kursun düzenlendiği eğitim ortamlarının ihtiyaca yönelik düzenlendiğini düşünmektedirler.

Kurs için gerekli olan araç gerecin (örneğin bilgisayar, internet, data show) bulunup bulunmadığı sorulduğunda, kursiyerlerin %75,4’ ü (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) olumlu yaklaşırken, yalnızca %6,6’ sı (“Katılmıyorum”) olumsuz görüş bildirmişlerdir. Kursiyerlerden %34,4’ ü (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) kitabın öğrenci seviyesine uygun olduğunu belirtirken, %39,3’ ü ise (“Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum”) demişlerdir.

Tablo 4.13 Kursiyer Öğretmenlerin Araç-Gereçlere Yönelik Görüşleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler														
Kursiyerlere yeterli doküman verildi	9	14,8	13	21,3	9	14,0	14	23,8	16	26,2	61	100	3,245	1,433
Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmişti.(Laboratuar koşulları vb.)	2	3,3	6	9,8	9	14,8	24	39,3	19	31,1	60	98,4	3,866	1,080
Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştı.(Bilgisayar, Internet, Data show vb.)			4	6,6	10	16,4	25	41,0	21	34,4	60	98,4	4,050	,891
Kitap öğrenci seviyesine uygundu.	13	21,3	11	18,0	13	21,3	15	24,6	6	9,8	58	95,1	2,827	1,326

4.4.2.4 Kurs Süresi

Kursiyer öğretmenlerin kursun süresi ve verilmiş zamanıyla ilgili düşünceleri Tablo 4.14’ de verilmiştir.

Tablo 4.14 Kursiyer Öğretmenlerin Kurs Süresi ve Veriliş Zamanıyla İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Kursun verilmiş zamanı uygundu.	27	44,3	8	13,1	5	8,2	13	21,3	6	9,8	59	96,7	2,372	1,496
Kurs süresi yeterliydi.	4	6,6	6	9,8	7	11,5	20	32,8	23	37,7	60	98,4	3,866	1,227

Kursiyerlerin %57,4’ ü (“Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum”) kursun saatinin kendileri için uygun olmadığı, %31,1’ i (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) ise uygun olduğu görüşündedir. Ayrıca, öğretmenlerin %70,5’ i (“Tamamen Katılıyorum” ve “Katılıyorum”) kurs süresinin yeterli olduğunu söylemelerine rağmen, öğretmenlerin %16,3’ ü (“Kesinlikle Katılmıyorum” ve “Katılmıyorum”) yeterli olmadığını söylemektedirler.

4.4.2.5 Kurstan Yararlanma

Kursiyer öğretmenlerin kurs etkinliklerine ilişkin düşünceleri Tablo 4.15’ de verilmiştir.

Tablo 4.15 Kursiyer Öğretmenlerin Kurs Uygulamalarıyla İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Kursta öğrendiklerimi kendi derslerimde de uygulayabilirim.	2	3,3	4	6,6	19	31,1	23	37,7	13	21,3	61	100	3,672	,995
Modüllerde yer alan bütün projeleri yapabildim	2	3,3	11	18,0	16	26,2	18	29,5	13	21,3	60	98,4	3,483	1,127
Kurs sonunda verilen belgelerin ileride bana yarar sağlayacağını düşünüyorum	1	1,6	4	6,6	7	11,5	21	34,4	27	44,3	60	98,4	4,150	,988

Kursiyerlerin %55' i ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum") kursta öğrendiklerini kendi derslerinde de uygulayabileceklerini bildirirken, %31,1' inin ("Kararsızım"), bu konuda kararsız kalması ise ilginç bir nokta olarak göze çarpmaktadır. Kursiyerlerin %55,7' si ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), modüllerde yer alan bütün projeleri yaptığını, %21,3 ü ("Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum") ise bazı projeleri tamamlayamadığını belirtmiştir. Kursiyerlerin %78,7' si ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), kurs sonunda kendilerine verilen belgenin, ileride yararlı olacağını düşünmektedir.

4.4.2.6 Değerlendirme

Kursiyer öğretmenlerin kurs süresince ve kurs sonunda yapılan değerlendirme faaliyetleriyle ilgili düşünceleri Tablo 4.16' da verilmiştir.

Tablo 4.16 Kursiyer Öğretmenlerin Değerlendirme Faaliyetleriyle İlgili Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler														
Değerlendirme faaliyetleri uygulama içinde ve sonunda yapılmaktadır.	2	3,3	6	9,8	10	16,4	28	45,9	15	24,6	61	100	3,786	1,034

Kursiyerlerin %70,5' i ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), kurs süresince ve kurs sonunda değerlendirme faaliyetleri yapıldığını belirtmişlerdir.

4.4.2.7 Kurs Organizasyonu

Kursiyerlerin katıldıkları programın organizasyonuna ilişkin düşünceleri Tablo 4. 17' de verilmiştir. Kursiyer öğretmenlerin %88,5'i ("Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum"), kurs düzenlenmeden önce kendi görüşlerinin alınmadığını belirtmişlerdir. Kursiyer öğretmenlerin %57,4' ü ("Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), kurs içeriğinin kursiyer tecrübe ve branşları doğrultusunda, ihtiyaca göre yönlendirildiği görüşünde, %16,4'ü ("Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum") bunun tam tersi görüştedir. Buna karşılık kursiyerlerin dörtte biri (%26,2 – "Kararsızım"), kurs içeriğinin ihtiyaçlar doğrultusunda yönlendirilip yönlendirilmediği konusunda kararsız kalmıştır. Kursiyer öğretmenlerin yarısı (%49,1 – "Tamamen Katılıyorum" ve "Katılıyorum"), program hazırlanırken ve yürütülürken, kendi yetenek ve öğrenim düzeylerinin dikkate alındığını belirtmiştir. Kursiyerlerin %27,8' i ("Kesinlikle Katılmıyorum" ve "Katılmıyorum") ise, bu konuda olumsuz görüş bildirmişlerdir

Tablo 4.17 Kursiyer Öğretmenlerin Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Düşünceleri

Seçenekler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum		Toplam		X	SS
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%		
Maddeler														
Program hazırlanırken kursiyerlerin görüşleri alınmıştır	41	67,2	13	21,3	3	4,9	4	6,6			61	100	1,508	,868
Kurs içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyacı, tecrübe ve branşları göz önüne alınarak yönlendirilmektedir.	3	4,9	7	11,5	16	26,2	25	41,0	10	16,4	61	100	3,524	1,058
Program hazırlanırken ve yürütülürken kursiyerlerin farklı yetenekleri ve önceki öğrenim düzeyleri göz önüne alınmıştır.	6	9,8	11	18,0	14	23,0	24	39,3	6	9,8	61	100	3,213	1,156

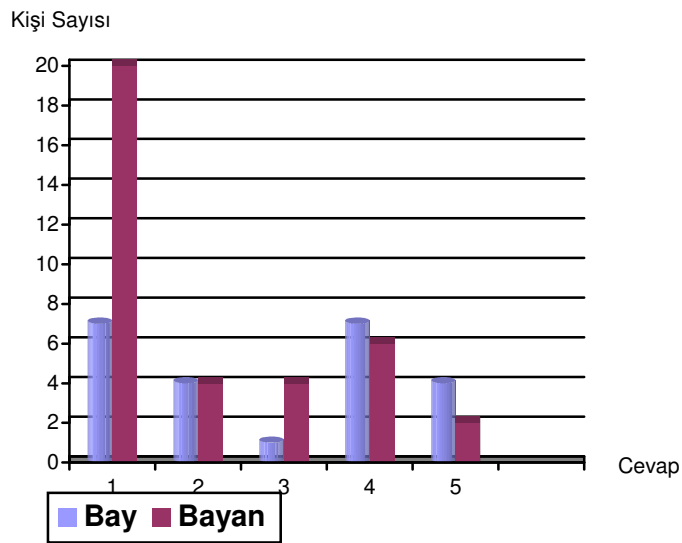
4.5 V. Alt Problem İle İlgili Bulgular

V.alt problem (Kursiyer öğretmenlerin cinsiyet, kendine ait bilgisayara sahibi olma, bilgisayar laboratuar koşulları, yaş, kıdem ve daha önceden bilgisayar kursuna katılma durumları ile formatör öğretmenleri ve öğrenme-öğretme yöntemi hakkındaki düşünceleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?) ile ilgili bulgular şunlardır:

Anket uygulanan formatör öğretmen sayısı altı olduğundan verilerle ilgili yordamalı analiz yapılamamıştır. Kursiyer öğretmenlerin tüm anket sorularına verdikleri cevaplar, t-test ve one-way ANOVA ile analiz edilmiş ve aşağıdaki kısımlarda sadece $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı çıkan sonuçlar verilmiştir.

Öğretmenlerin “cinsiyet” bilgileri Tablo 4.10’ da verilmişti. Bay ve bayan öğretmenlerin “Kursun veriliş zamanı uygundu” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.1 ‘ de verilmiştir. Tablo 4.18’ de ise öğretmenlerin cinsiyet açısından anlamlı çıkan görüşleri ve istatistik değerleri görülmektedir. Anlamlı çıkan sonuçlar, tablolarda daha önce Betimsel Analiz kısmında verilen kategori isimleriyle birlikte verilmiştir (Bkz. S:63).

Şekil 4.1 Bay ve Bayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursun Veriliş Zamanı Uygundu” Madde Cevapları

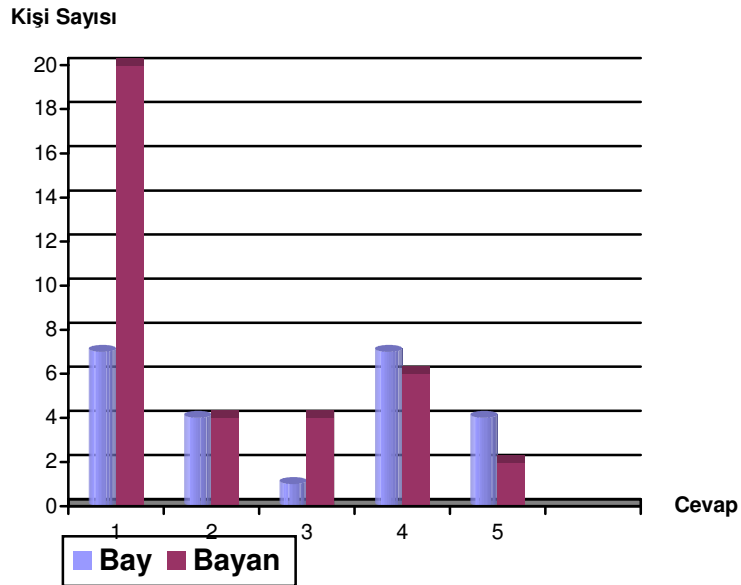
Tablo 4.18 Kursiyer Öğretmenlerin “Cinsiyet” Açısından Görüşleriyle İlgili t-test Analizi

Kurs Süresi	Görüşler	Gruplar	N	X	S	Sd	p	t
	Kursun veriliş zamanı uygundu	Bayan	36	2,06	1,37	57	0,04	-2,09
		Bay	23	2,87	1,58			

Bay ve bayan gruplarının her ikisi de “Kursun veriliş zamanı uygundu” görüşü hakkında olumsuz düşünmektedir. Bayan öğretmenlerin (X=2,06) kursun veriliş zamanına yönelik görüşleri, bay öğretmenlerin (X=2,87) görüşlerine göre daha olumsuzdur. Tablo 4.18’deki görüşler öğretmenlerin bay ve bayan olması açısından $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Öğretmenlerin “kendilerine ait bilgisayarları olup olmaması” bilgileri Tablo 4.10’da verilmişti. Kendisine ait bilgisayarları olan ve bilgisayarları olmayan kursiyer öğretmenlerin “Kursta öğrendiklerimi kendi derslerimde de uygulayabiliyorum” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.2’de verilmiştir. Tablo 4.19’da ise öğretmenlerin “kendilerine ait bilgisayarları olup olmaması” açısından anlamlı görüşler ve istatistik değerleri görülmektedir.

Şekil 4.2 Kendilerine Ait Bilgisayarı Olan ve Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursta Öğrendiklerimi Kendi Derslerimde de Uygulayabiliyorum” Madde Cevapları

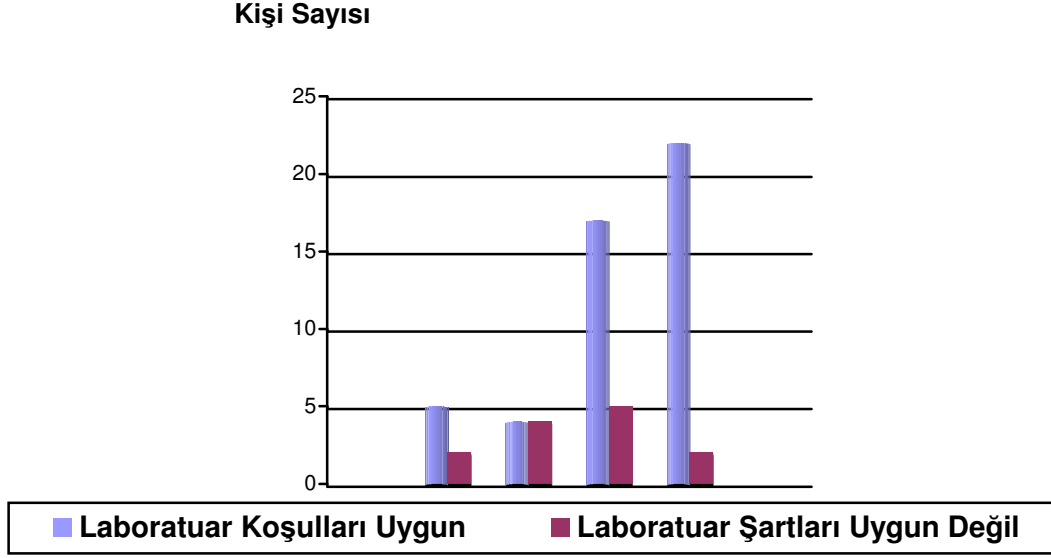
Tablo 4.19 Kursiyer Öğretmenlerin “Kendilerine Ait Bilgisayarları Olup Olmaması” İle İlgili t-test Analizi

Kurstan Yararlanma	Görüşler	Gruplar	N	X	S	Sd	p	t
	Kursta öğrendiklerimi kendi derslerimde de uygulayabiliyorum.	Var	47	3,83	0,89	59	0,02	2,35
Yok	14	3,14	1,17					

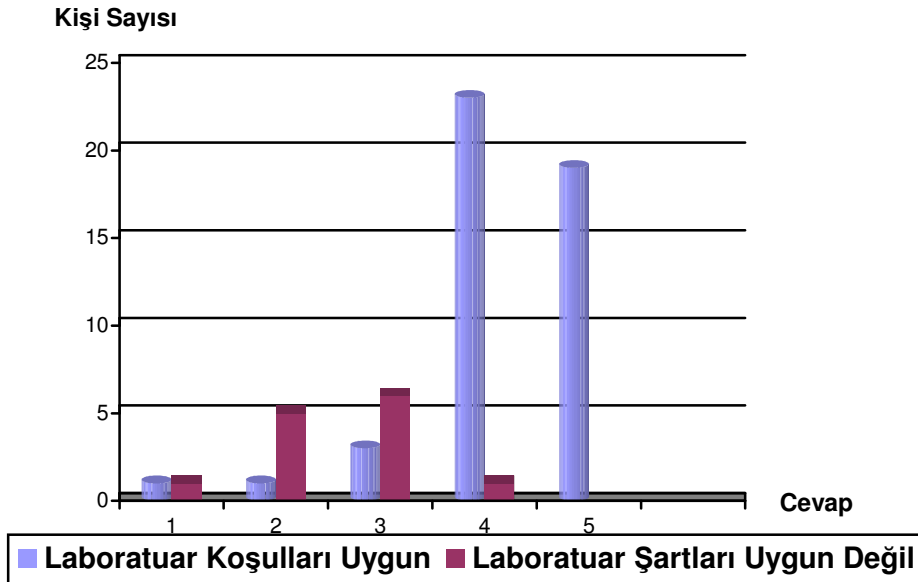
“Kursta öğrendiklerimi kendi derslerimde de uygulayabiliyorum” görüşüne, kendine ait bilgisayar olan ve olmayan öğretmen gruplarının her ikisi de, olumlu görüş bildirmiştir. Bilgisayarı olan öğretmenlerin kursta öğrendiklerini kendi derslerinde de uygulayabildiklerine yönelik görüşleri ($X=3,83$), bilgisayar olmayan öğretmenlere ($X=3,14$) göre daha olumludur. Tablo 4.19’deki görüşler öğretmenlerin kendilerine ait bilgisayarları olup olmaması açısından, $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Öğretmenlerin “görev yaptıkları okullardaki laboratuvar koşulları” ile ilgili bilgiler Tablo 4.10’da verilmişti. Görev yaptıkları okul laboratuvar koşulları uygun olan ve uygun olmayan kursiyer öğretmenlerin “Kurs öğrenci merkezli olarak düzenlendi” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.3 ‘de, “Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaç doğrultusunda düzenlenmişti” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.4 ‘de, “Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştı” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.5 ‘de verilmiştir. Anketi cevaplayan öğretmenlerin, görev yaptığı okulun laboratuvar koşulları uygun olup olmaması açısından, anlamlı çıkan görüşleri ve istatistik değerleri Tablo 4.20’de görülmektedir.

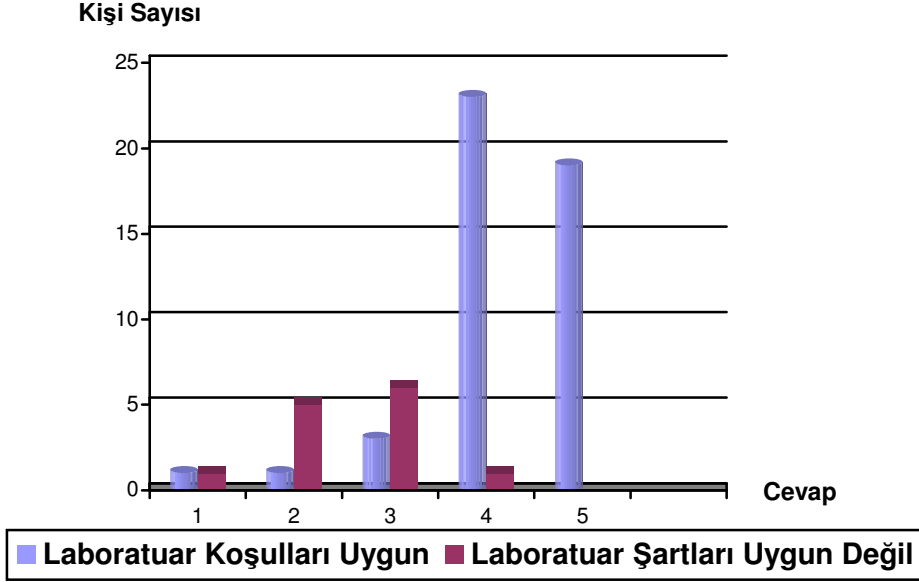
Şekil 4.3 Laboratuvar Koşulları Uygun ve Uygun Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kurs Öğrenci Merkezli Olarak Düzenlendi” Madde Cevapları

Şekil 4.4 Laboratuvar Koşulları Uygun ve Uygun Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursun Düzenlendiği Eğitim Ortamı İhtiyaç Doğrultusunda Düzenlenmişti” Madde Cevapları

Şekil 4.5 Laboratuvar Koşulları Uygun ve Uygun Olmayan Kursiyer Öğretmenlerin “Kursun Yapılması İçin Gerekli Olan Araç-Gereç Sağlanmıştı” Madde Cevapları

Tablo 4.20 Kursiyer Öğretmenlerin “Laboratuvar Koşulları Uygunluğu” İle İlgili t-test Analizi

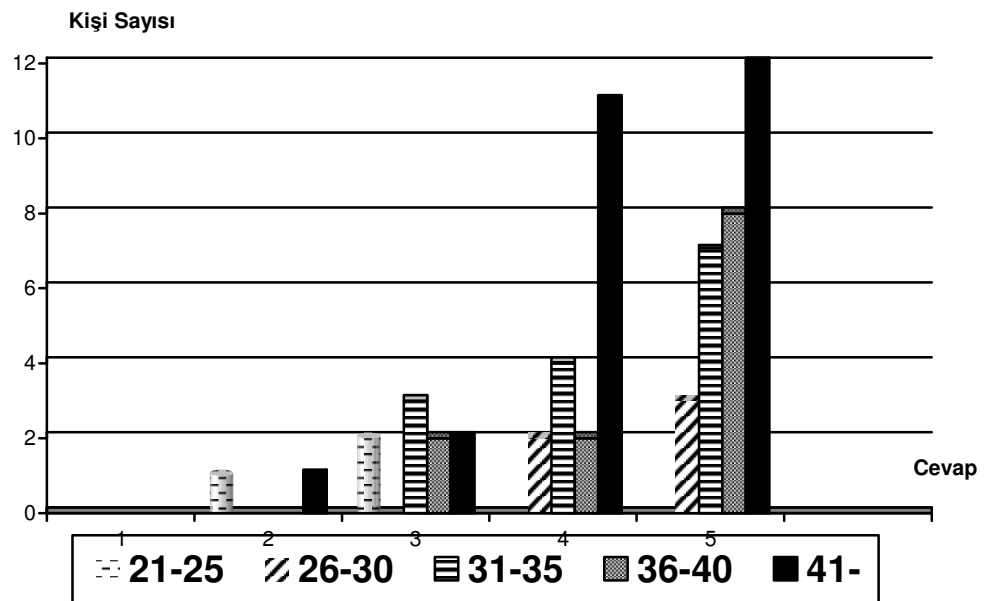
	Görüşler	Gruplar	N	X	S	Sd	p	t
Yöntem	Kurs öğrenci merkezli olarak düzenlendi	Evet	48	4,17	0,97	59	0,04	2,06
		Hayır	13	3,53	0,97			
Öğretim Araç ve Gereçleri	Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaç doğrultusunda düzenlenmişti	Evet	47	4,23	0,84	58	0,00	6,54
		Hayır	13	2,54	0,78			
	Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştı	Evet	47	4,19	0,88	58	0,02	2,43
		Hayır	13	3,54	0,78			

“Kurs öğrenci merkezli olarak düzenlendi”, “Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştı” görüşlerine, görev yaptığı okul laboratuvar koşulları uygun olan ve laboratuvar koşulları uygun olmayan öğretmenler, olumlu görüş bildirmiştir. Görev yaptığı okul laboratuvar şartları uygun olan öğretmenlerin kursun öğrenci merkezli olarak düzenlendiği hakkındaki görüşleri (X=4,17), görev yaptığı okul laboratuvar şartları uygun olmayanların görüşlerine (X=3,53) göre, daha

olumludur. Görev yaptığı okul laboratuvar şartları uygun olan öğretmenlerin, kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanması hakkındaki görüşleri ($X=4,19$), görev yaptığı okul laboratuvar koşulları uygun olmayan öğretmenlerin görüşlerine ($X=3,54$) göre daha olumludur. “Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaç doğrultusunda düzenlenmişti” görüşüne, görev yaptığı okul laboratuvar koşulları uygun olanlar olumlu görüş belirtirken, laboratuvar koşulları uygun olmayanlar, olumsuz görüş belirtmiştir. Görev yaptığı okul laboratuvar şartları uygun olan öğretmenlerin kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaç doğrultusunda düzenlenmesi hakkındaki görüşü ($X=4,23$), görev yaptığı okul laboratuvar şartları uygun olmayan öğretmenlerin görüşlerine ($X=2,54$) göre daha olumludur. Tablo 4.20’deki görüşler öğretmenlerin görev yaptıkları okul laboratuvar koşulları uygunluğu açısından $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur ($p<0,05$).

Öğretmenlerin “yaş” bilgileri Tablo 4.10’da verilmişti. Yaşa göre kursiyer öğretmenlerin “Eğitici öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.6’da verilmiştir. Anketi cevaplayan öğretmenlerin, “yaş” açısından anlamlı çıkan “Eğitici öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı” görüşü ile ilgili istatistik değerleri Tablo 4.21’de görülmektedir.

Şekil 4.6 Yaşa Göre Kursiyer Öğretmenlerin “Eğitici Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yararlandı” Madde Cevapları

Tablo 4.21 Kursiyer Öğretmenlerin Eğiticinin Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yararlanmasına İlişkin Bilgilerle İlgili ANOVA Analizi

	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	8,921	4	2,230	3,688	0,01
Gruplar İçi	33,262	55	0,605		
Toplam	42,183	59			

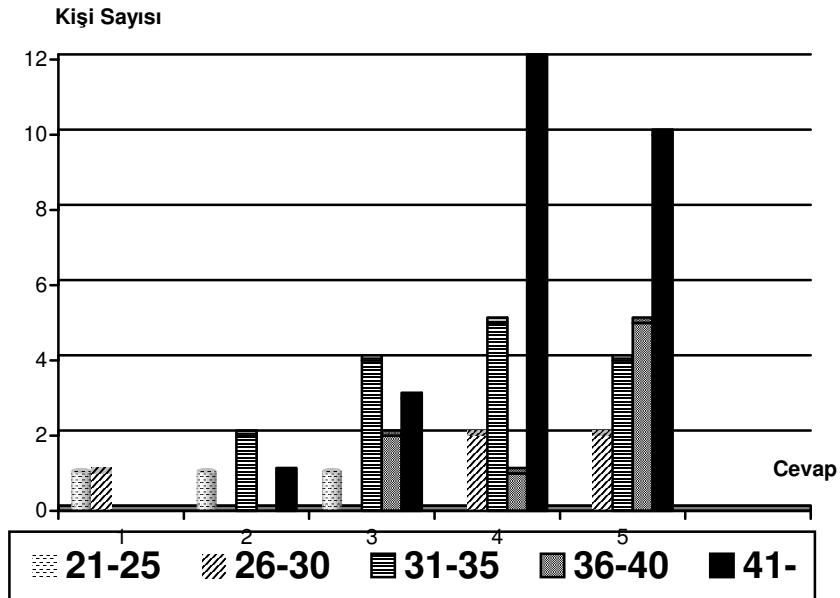
KT:Kareler Toplamı

KO: Kareler Ortalaması

Tablo 4.21’de “Eğitici öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı” görüşü açısından, öğretmenlerin yaş grupları arasında $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p<0,05$). 21-25 yaş arasındaki öğretmenlerin, eğiticinin öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlanması hakkında, diğer yaş gruplarına göre daha olumsuz görüş belirttikleri görülmektedir ($X_{21-25}<X_{31-35}<X_{41-}<X_{36-40}<X_{26-30}$).

Yaşa göre kursiyer öğretmenlerin “Kursun düzenlendiği ortam ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmişti” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.7 ‘ de verilmiştir. Anketi cevaplayan öğretmenlerin “yaş” açısından anlamlı, “Kursun düzenlendiği ortam ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmişti” görüşüyle ilgili istatistik değerleri Tablo 4.22’ de görülmektedir.

Şekil 4.7 Kursiyer Öğretmenlerin Yaşlarına Göre “Kursun Düzenlendiği Ortam İhtiyaçlar Doğrultusunda Düzenlenmişti” Madde Cevapları

Tablo 4.22 Kursiyer Öğretmenlerin Kursun Düzenlendiği Ortamın İhtiyaçları Doğrultusunda Düzenlenmesine İlişkin Bilgilerle İlgili ANOVA Analizi

	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	13,525	4	3,381	3,356	0,02
Gruplar İçi	55,408	55	1,007		
Toplam	68,933	59			

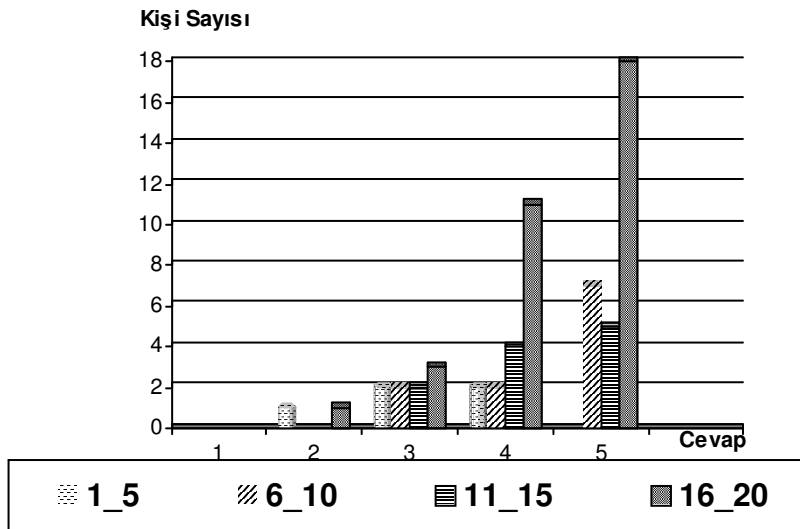
KT:Kareler Toplamı

KO: Kareler Ortalaması

Tablo 4.22’de “Kursun düzenlendiği ortam ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmişti” görüşü açısından öğretmenler yaş grupları arasında $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p<0,05$). 21-25 yaş arasındaki öğretmenlerin kursun düzenlendiği ortam ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmesine ilişkin görüşleri, 41 yaş ve üzeri öğretmenlere göre daha olumsuzdur ($X_{21-25}<X_{41-}$).

Kursiyer öğretmenlerin “kıdem” ile ilgili bilgileri Tablo 4.10’ da verilmişti. Kıdem açısından kursiyer öğretmenlerin “Eğitici, öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı” maddesi için verdikleri cevapları Şekil 4.8 ‘ de verilmiştir. Anketi cevaplayan öğretmenlerin “kıdem” açısından anlamlı çıkan “Eğitici, öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı” görüşü ile ilgili istatistik değerleri Tablo 4.23’de görülmektedir.

Şekil 4.8 Kıdem Açısından Kursiyer Öğretmenlerin “Eğitici, Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yararlandı” Madde Cevapları

Tablo 4.23 Kursiyer Öğretmenlerin Eğiticinin Öğretim Materyallerinden Yeterli Düzeyde Yaralanmasına İlişkin Bilgilerle İlgili ANOVA Analizi

	KT	Sd	KO	F	P
Gruplar Arası	6,595	3	2,198	3,459	0,02
Gruplar İçi	35,588	56	0,635		
Toplam	42,183	59			

KT:Kareler Toplamı

KO: Kareler Ortalaması

Tablo 4.23’de “Eğitici, öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı” görüşü açısından öğretmenlerin kıdem grupları arasında $\alpha=0,05$ düzeyinde anlamlı bir farklılık vardır ($p<0,05$). 6-10 yıl ve 16 yıl ve üzeri kıdemli öğretmenler, eğiticinin öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlanması hakkında, 1-5 yıl arası öğretmenlere göre daha olumlu bir görüş içindedirler ($X_{6-10}>X_{16->X_{1-5}}$).

Tablo 4.10 ile verilen kursiyerlerin daha önceden, bilgisayar konulu bir hizmetiçi kursuna katılıp katılmamasıyla ilgili ($p<0,05$) anlamlı bir bulgu elde edilmemiştir.

4.6 VI. Alt Problemlerle İlgili Bulgular

VI. alt problem (Formatör öğretmenler ile kursiyer öğretmenlerin kurs hakkındaki görüşleri birbirleriyle ne derece örtüşmektedir?) ile ilgili bulgular şunlardır:

Kursiyer öğretmenler genel olarak formatör öğretmenler hakkında olumlu görüş içindeyken, aynı şekilde formatör öğretmenler de kurstaki kendi yeterlilikleri konusunda olumlu bir görüş içindedirler. Formatör öğretmenlerin kurs başında kursun amaçlarını açıklama, alan bilgisi olarak yeterli olma, süreyi uygun kullanma, kursiyer gelişim özelliklerini dikkate alma, öğretim materyallerinden yararlanma, derse hazırlıklı gelme, kursiyerlerle etkili iletişim kurma konusunda formatör öğretmenler ve kursiyer öğretmenler genel olarak olumlu görüş bildirmişlerdir.

Formatör öğretmenler ve kursiyer öğretmenler yöntem kategorisinde bulunan işbirliği dayalı bir kurs düzenlenmesi, öğrenci merkezli bir kurs olduğu konusunda olumlu görüş bildirmişlerdir.

Kursiyer öğretmenler ve formatör öğretmenler araç-gereç açısından kursu yeterli görmektedir.

Formatör öğretmenlerin hepsi, kurs kitabının öğrenci seviyesine uygun olduğunu düşünürken, kursiyer öğretmenlerin %39,3' ü kitabın öğrenci seviyesine uygun olmadığı görüşündedir. Formatör öğretmenler, kursun veriliş zamanının uygun olduğu görüşünderken, kursiyer öğretmenler kursun veriliş zamanını yanlış olduğunu düşünmektedirler.

Formatör öğretmenlerin %83,3'ü kursiyerlerin öğrendiklerini, kendi derslerinde de uygulayabileceği görüşündedir. Buna karşılık, kursiyerlerin %55' i öğrendiklerini kendi derslerinde de uygulayabileceklerini bildirirken, %31,1' i bu konuda kararsız kalmıştır. Formatör öğretmenlerin %66,7' si ("Katılıyorum"), kursiyerlerin modüllerde yer alan bütün projeleri yapabildiğini belirtirken, kursiyerlerin %55,7' si modüllerde yer alan bütün projeleri yaptığını belirtmiştir. Kursiyerlerin %78,7' si kurs sonunda kendilerine verilen belgenin, ileride yararlı olacağını, formatör öğretmenlerin tamamı, kurs sonunda verilen belgelerin, ileride kursiyerlere yararlı olacağını düşünmektedir.

Formatör ve kursiyer öğretmenlerin çoğunluğu, kursun değerlendirilmesi, değerlendirilmenin kurs süresince ve kurs sonunda yapılması hakkında ortak görüş belirtmişlerdir.

Formatör öğretmenlerin %66,7'si ve kursiyer öğretmenlerin yarısı, program hazırlanırken ve yürütülürken, kursiyerlerin yetenek ve öğrenim düzeylerinin dikkate alındığını belirtmiştir.

5. TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

5.1 TARTIŞMA

Araştırmada, öğretmenlerin mesleki bilgi, beceri, tutum ve başarısını artırma, bilim ve teknolojiye uyum sağlamalarına yönelik, derslerini teknoloji destekli hazırlamalarını sağlamak amacıyla düzenlenen “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarının amacına ulaşp ulaşmadığı değerlendirilmiştir. Bu amaçla, formatör öğretmen ve kursiyer öğretmenler görüşleri alınmıştır.

Bu bölümde, formatör öğretmen ve kursiyer öğretmenlerin, kurs hakkındaki görüşleri ve önerileri cinsiyet, bilgisayar sahipliği, görev yaptığı okulun laboratuvar şartları, yaş ve kıdem değişkenleri açısından, literatür çalışmaları da dikkate alınarak yorumlanmıştır.

Formatör öğretmenlerin, “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursu hakkında, kursiyer öğretmenler, kurs kitabı, değerlendirme ve kursiyer başarıları hakkındaki görüşlerini sorgulamaktadır. Formatör öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu, kursiyer öğretmenleri, yeni projeler yaratmak için desteklediklerini belirtmişlerdir. Martin ve arkadaşları (2002), A.B.D’ de “Gelecek İçin Eğitim” kursuna katılanların, kurs öğretim görevlisi hakkında olumlu görüşte olduklarını, formatör öğretmenini kendilerini yeni projeler yaratmak için desteklediğini belirtmiştir [47].

Formatör öğretmenler, kendileriyle yapılan görüşmelerde kurs süresinin yetersiz, 60 saatin dersin programı yetiştirmeleri için az olduğunu belirtmişlerdir. Şahinler (2004), Milli Eğitim Bakanlığı tarafından personeline yönelik düzenlenen “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” adlı kursu için yapılan araştırmada da, benzer bir sonuç tespit edilmiş, kurs sürenin bazı kursiyerlerin uygulamaları yapmaları için yetersiz olduğu belirtilmiştir [34].

Kurs zamanı açısından, kursiyer öğretmen görüşleri incelendiğinde, bay ve bayan öğretmenlerin, olumsuz yaklaştığı tespit edilmiştir. Bayan öğretmenlerin, bay öğretmenlere göre kurs zamanı açısından, daha olumsuz görüş belirtmişlerdir. Bu sonuç İşgören ve arkadaşları (2005)’ nın bulgularıyla örtüşmektedir [42].

Anketi cevaplayan kursiyer öğretmenlerin, görev yaptığı okulun laboratuvar şartları uygunluğu açısından anlamlı çıkan, kurs öğrenci merkezli düzenlendi görüşüne laboratuvar şartları uygun olanlar, daha olumlu yaklaşmaktadır. Kursiyerlerin görev yaptığı, okul bilgisayar laboratuvarı daha iyi olanların, öğretim yöntemleri hakkında daha olumlu bir görüş bildirmelerinin, karşılaştırma şanslarının olmasından kaynaklandığı söylenebilir. Bülbül ve arkadaşları (2005)' da kendi araştırmalarında, “Gelecek İçin Eğitim” kurslarının öğrenci merkezli olması gerektiğini belirtmişlerdir [40].

Kursiyer öğretmenlerin, görev yaptığı okul laboratuvar şartları uygunluğu açısından anlamlı çıkan, kurs için gerekli araç-gerecin sağlanması hakkında, laboratuvar şartları uygun olanlar daha olumlu görüş bildirmişlerdir. Literatür taraması yapılan diğer araştırmaların aksine, bu kurs için gerekli araç-gereç sağlanması olumlu bir gelişme olarak görülmektedir. Aksine, Şahinler (2004)'in araştırmasında, “Intel Gelecek İçin Eğitim” kursunun ön koşulu olan, “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” kursunda araç – gereç açısından sorunlar yaşandığı tespit etmiştir [34].

Kursiyer öğretmenlerin, yaş açısından anlamlı çıkan görüşleri incelendiğinde, 21-25 yaş grubunun diğer yaş grupları aksine; eğiticinin, öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlanmasına ilişkin olumsuz görüş bildirmişlerdir. Araştırma sonucunda, kıdem açısından da benzer bir sonuç; 1-5 yıl kıdeme sahip olan öğretmenlerin, eğiticinin öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlanmasıyla ilgili olarak, 6-10 yıl ve 16 yıl ve üzeri öğretmenlere göre daha olumsuz görüşte oldukları tespit edilmiştir. Genç ve yeni mezun öğretmenlerin, eğitici ve öğretim materyallerinde yararlanmaları hakkında, diğer öğretmenlere oranla teknolojiye gelişmeleri yakından takip edip, derslerinde teknolojiyi daha çok kullandıkları söylenebilir. Genç öğretmenlerin aksine, diğer yaş gruplarının bu konuya olumlu yaklaşımlarına benzer bir sonuç, Şahinler (2004)' in araştırmasında saptanmıştır [34].

Kursiyerlerin öğrendiklerini kendi derslerinde uygulamaları hakkında, bilgisayar sahipliği açısından anlamlı bir sonuç tespit edilmiştir. Buna göre; bilgisayar sahibi olan öğretmenlerin, kursta öğrendiklerini kendi derslerinde uygulayabilmeleri açısından, bilgisayar sahibi olmayanlara göre daha olumlu görüş

belirtmişlerdir. Benzer olarak, Culp ve arkadaşları (2003) da, kursiyerlerin uygulamaları kendi derslerinde yapabildiklerine ilişkin sonuçlar tespit etmişlerdir [46].

5.2 SONUÇLAR

Bu bölümde “Gelecek İçi Eğitim” kurslarının formatör öğretmen ve kursiyer öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla yönelik olarak görüşme ve anketten elde edilen bulguların yorumlanması ile elde edilen sonuçlar verilmiştir.

1. Kurs formatör öğretmenlerinin çoğu, görüşme yapılırken kursiyerlerin hazır bulunuşluk seviyesinin yeterli olmadığını belirtmiştir. “Gelecek İçin Eğitim “ kursuna katılacak öğretmenlerin, “Bilgisayar Kullanımı” konulu kurslara katılmış olmaları gerekmektedir. Kursiyer öğretmen anketinden elde edilen verilerden, bazı öğretmenlerin daha önceden bilgisayar kursuna katılmadıkları tespit edilmiştir.
2. Kurs formatör öğretmenleri, kurs kitabının, kursiyer bilgi düzeyine göre ağır olduğunu belirtmiştir. Kurs kitabının, çeviri gibi olması ve diğer ülkelerin öğretmenleri ile ülkemiz öğretmenlerinin teknoloji kullanım seviyelerinin farklı olmasının, kitabın bilgi düzeyinin yüksek olması sonucunu doğurduğu bulunmuştur.
3. Kurs formatör öğretmenleri, bilgisayarın ve kurs için gerekli olan programların yüklenmesi ve çalıştırılmasında sorunlarla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Kurs formatör öğretmenlerinin, Eğitim Hizmetleri Müdürlüğü’ne bağlı olarak okullarda görevlendirilmeleri ve çoğu okulda bilgisayar öğretmeni olmaması nedeniyle laboratuvar düzeninin tam olarak sağlanamadığı söylenebilir.
4. Kursiyer öğretmenlerin yaş, kıdem, bilgisayar sahipliği ve görev yaptığı okul laboratuvar şartları açısından görüşleri incelendiğinde, bu görüşlerin genellikle eğitici ve eğiticinin öğretim materyallerinden yararlanma düzeyi ile ilgili farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Yaş ve kıdem açısından düşük olan öğretmenlerin, bu konuda diğer öğretmenlere göre daha olumsuz bir görüş içerisinde olduğu tespit edilmiştir. Bunun da, yeni mezun öğretmenlerin teknolojiye daha yatkın olmalarından kaynaklandığı söylenebilir.

5. Kişisel bilgisayarları olan öğretmenler, kursta öğrendiklerini kendi derslerinde daha kolay uygulayabileceklerini belirtmişlerdir.
6. Görev yaptığı okulun bilgisayar laboratuvarı koşulları iyi olan kursiyer öğretmenler, öğretim ortamı, araç- gereç ve kurs öğretim yöntemleri hakkında diğer öğretmenlere göre daha olumlu görüş belirtmişlerdir.
7. Kursiyer öğretmenler, kurs içeriği hakkında ön bilgileri olmadığını ve bu konuda daha önceden görüşlerinin alınmadığını belirtmişlerdir.
8. Kursiyerler, kurs süresinin yeterli fakat veriliş zamanı olarak yanlış olduğu görüşündedirler.
9. Kursiyer öğretmenler, genel olarak kurs formatör öğretmenleri hakkında olumlu görüş belirtmişlerdir. Kursiyerler, formatör öğretmenleri alan bilgisi olarak yeterli görmekte, kendileriyle iyi bir iletişim kurarak, materyallerden yeterli düzeyde yararlandığı görüşündedirler.
10. Kursiyer öğretmenler, kurs içeriğiyle uygun olarak; uygulama ağırlıklı, öğrenci merkezli, işbirliğine dayanan bir eğitim aldıkları görüşündedir.
11. Kursiyer öğretmenler, araç- gereç, doküman ve laboratuvar şartları açısından kursu yeterli görmektedirler. Milli Eğitim Bakanlığı, son yıllarda bilgi ve teknoloji sınıflarının kurulmasına ve sayısının artırılmasına önem vermektedir. Bunun doğal sonucu olarak, daha önce düzenlenen bilgisayar kursları aksine, son yıllarda yapılan kurslarda bilgisayar ve bilgisayar teknolojileri eksikliği yaşanmamaktadır.
12. Kursiyerler, kurs sonunda kendilerine verilen belgelerin ileride kendilerine yararlı olacağı görüşündedir.

5.3 ÖNERİLER

“Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kurslarını değerlendirmek için yapılan çalışmadan elde edilen sonuçlara göre aşağıdaki öneriler yapılmıştır.

1. Kursiyerler hazır bulunuşluk düzeyleri yeterli olmadığı belirtildiğinden, kursun ön koşulu olan “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” kursunun, düzenlenmesinde ve değerlendirilmesinde daha objektif bir yaklaşım gösterilmesi önerilmektedir. İstekli öğretmenler için, Telafi ve tekrar eğitimleri yapılması önerilmektedir.

2. Kursiyerlerin yaş ve kıdem açısından, eğitici ve öğretim yöntemleri açısından görüşlerinden farklılıklar bulunduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle kursun düzenlenmesinden önce veya kurs başında seviye tespit sınavı yapılarak, kursiyerler bilgi seviyelerine göre gruplara ayrılması önerilmektedir.
3. Eğiticilerin kendini geliştirmeleri için, aldıkları eğitimlerin sayısı artırılmalıdır.
4. Bilgisayar ve donanım eksikliği sorunu olmamasına rağmen, bozuk olan bilgisayarların tamir edilmesi ve yeni teknolojilere ayak uyduracak şekilde güncellenmeleri gerekmektedir. Laboratuvarların düzenlenmesi ve diğer öğretmenlerin kullanımına hazır hale getirilmesi için, gerekli olan maliyet ve insan gücünün sağlanması gerekmektedir.
5. Kurs kitabının, kursiyer bilgi seviyesine göre yüksek olması nedeniyle, yeniden düzenlenip, güncellenmesi gerekmektedir.
6. Bilgisayar sahibi olan kursiyer öğretmenlerin, uygulamaları daha çabuk yaptığı ve kendi derslerine daha kolay adapte edebildiği tespit edilmiştir. Öğretmenlere yönelik düzenlenen bilgisayar kampanyalarını sayısı artırılarak devam edilmesi önerilmektedir.
7. Kursların ders yükünün az olduğu zamanlarda veya tatillerde yapılmasının daha uygun olduğu belirtildiği için kurs zamanı ve süresi buna göre ayarlanmalıdır.
8. Kurs sonunda verilen belgelerin, öğretmenlerin hizmet puanını ve kıdemini etkileyecek şekilde yeniden düzenlenmesi önerilmektedir.
9. Bursa ve Balıkesir illerinde yapılan bu çalışma, benzer araştırmaların diğer iller ve ülke genelinde yapılarak değerlendirilmeler yapılması önerilmektedir.
10. Öğretmenlerin kurslardan sonra öğrendiklerini, kendi derslerinde ve evlerinde uygulama durumları araştırılmalıdır.
11. Kurs eğitici olarak, Eğitim Fakültelerinin Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri, Bilgisayar Öğretmenliği ve Bilgisayar Eğitimi bölümlerinden mezun olan öğretmenlerden seçilerek, bu konuda yetiştirilmelerinin uygun olacağı düşünülmektedir.
12. “Gelecek İçin Eğitim” kursunun programı, bu çalışma sonucunda elde edilen bulgulara göre yeniden gözden geçirilebilir.

EKLER

EK A. Ünite Planı Şablonu

Not: Sadece gri alanlara yazın. İlgili alana tıklayın ve yazmaya başlayın.

Ünite Yazarı	
Adı ve Soyadı:	
Okul Adı:	
Şehir:	
Ünite Portfolyonuz Intel® Gelecek için Eğitim veritabanına yüklenmek ya da örnek malzeme olarak kullanılmak üzere seçilmişse, isminizin belirtilmesini ister misiniz?	☐ Evet ☐ Hayır
Üniteye Genel Bakış	
Ünite Planı Başlığı:	Ünitenizi tanımlayıcı ya da yaratıcı bir isim.
Müfredat Soruları	
Temel Soru	Birkaç ünite ya da konuyu birleştirebilecek geniş ve kapsamlı bir soru. Modül 1, Ödev ve Program CD_ROM'unda Kaynaklar kısmına bakınız.
Ünite Soruları	Ünitenize kılavuzluk edecek sorular. Modül 1, Ödev ve Program CD_ROM'unda Kaynaklar kısmına bakınız.
Ünite Özeti:	
Ünitenizin kısa ve öz özetinde olanlar. İşlenecek konu başlıkları, öğrenilecek ana kavramların tanımı ve etkinliklerin öğrencilerin Temel Soru ve Ünite Sorularını cevaplamalarına nasıl yardımcı olacağına dair kısa bir açıklama.	
Genel Konu Başlıkları : Ünitenizin hedeflediği konu alanlarına ait kutulara tıklayınız.	
☐ Türkçe / Edebiyat ☐ Matematik / Geometri / Analitik Geometri ☐ Fen Bilimleri / Fizik / Kimya / Biyoloji ☐ Coğrafya / Tarih / Sosyal Bilgiler / Vatandaşlık ☐ Felsefe / Sosyoloji / Psikoloji ☐ Teknoloji / Bilgisayar ☐ Yabancı Dil ☐ Milli Güvenlik ☐ Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	☐ Sanat / Sanat Tarihi ☐ Müzik ☐ Resim ☐ Beden Eğitimi ☐ İş Eğitimi ☐ Diğer: ☐ Diğer: ☐ Diğer: ☐ Diğer:
Sınıf: Ünitenizin hedeflediği sınıflara ait kutulara tıklayınız.	
☐ Ana sınıfı-2 ☐ 3-5 ☐ 6-8 ☐ 9-12	☐ Kaynak ☐ Üstün yetenekli öğrenciler ☐ Diğer:
Öğrenme Hedefleri:	
Ünitenizin değindiği öğrenme hedeflerinin ve teknoloji standartlarının önem sırasına göre dizilmiş listesi.	
Yapılacak İşler:	
Öğretim çevriminin açıklayıcı bir şeması. Öğrenci etkinliklerinin hedef ve sonuçlarının tanımı ve bu etkinliklerin öğrencilerin kendi öğrenmelerini planlamada nasıl yardımcı olacağına açıklanması.	

(EK A Devamı)

Gerekli Tahmini Süre Örnek: 8 saat 40 dakikalık ders, 6 hafta, 3 ay gibi...	
Önkoşul Beceriler: Bu üniteye başlamadan önce öğrencilerin sahip olması gereken kavram bilgisi ve teknoloji becerileri.	
Ünite için Gerekli Malzeme ve Kaynaklar: Teknoloji – Donanım: (Gerekli tüm malzemeyi işaretleyin)	
☐ Fotoğraf Makinesi ☐ Bilgisayar(lar) ☐ Dijital Kamera ☐ DVD Oynatıcı ☐ İnternet Bağlantısı	☐ VCD ☐ Yazıcı ☐ Projeksiyon Sistemi ☐ Tarayıcı ☐ Televizyon
	☐ Video Oynatıcı ☐ Video Kamera ☐ Video konferans ekipmanı. ☐ Diğer:
Teknoloji – Yazılım: (Gerekli tüm yazılımları işaretleyin.)	
☐ Veritabanı/İşlem Tablosu ☐ Masaüstü Yayıncılık ☐ E-posta Yazılımı ☐ CD-ROM Ansiklopedi	☐ Resim Düzenleyici ☐ İnternet Web Tarayıcı ☐ Çoklu Ortam
	☐ Web Sayfası Geliştirme ☐ Kelime İşlemci ☐ Diğer:
Basılı Malzeme:	Ders kitabı, hikâye kitabı, el kitabı, referans kitabı vs.
Sarf Malzemesi:	Niteyi uygulayabilmek için toplanması ya da satın alınması gereken şeyler.
İnternet Kaynakları:	Ünitenin uygulanmasını destekleyen Web adresleri (URL'ler)
Diğer:	Konuk konuşmacılar, öğretmenler, alan gezileri, vs.
Farklılık Gösteren Öğrenciler İçin Önlemler:	
	Kaynak Öğrenci: Uyarlanmış koşullar, farklılıklara göre öğretme ve ölçme, uzatılmış çalışma süresi, kılavuz şablonlar, destek olanakları ve personeli.
Üstün Yetenekli Öğrenciler:	Daha zorlayıcı işler, derinlemesine inceleme içeren etkinlikler, öğrencinin ilgilendiği konularda daha fazla inceleme yapma olanağı, açık uçlu işler ve projeler.
Ölçme/Değerlendirme	Değerlendirmenin nasıl yapılacağına dair açıklama. Öğrenmeyi değerlendirmenin bağlamı ve ayrıntılı işlemler. Ölçme, görüşme, gözlem, günce tutma, yazılı sınav, kısa sınav, çoktan seçmeli sınav ve dönem ödevi şeklinde yapılabilir. Ölçme, öğretmen, başka öğretmenler, ve/veya öğrencileri tarafından yapılabilir.
Anahtar Sözcük Araması:	Anahtar sözcükler Ünite için önemli olan sık sık kullanılan ifadeler, başlıklar ve terimlerden oluşabilir.

EK B Portfolyo Değerlendirme Cetveli

	Peki	Orta	Zayıf
Teknolojiyle Bütünleştirme	Önerilen teknoloji kullanımı ilgi çekici, yaşa uygun, öğrenmeyi artırıcı ve üst düzey düşünme becerilerini destekleyicidir. Ünite planının başarısında teknolojinin rolü vazgeçilmezdir . Öğrencilerin yaptıklarında teknoloji kullanımı ile öğrenme arasındaki bağ aşikardır. Teknoloji kullanımı ünite planını bilgisayar araştırma, yayın ve iletişim aracı olarak işe koşarak zenginleştirmektedir.	Önerilen teknoloji kullanımı ilgi çekicidir ancak öğrenmeyi nasıl artırdığı belli değildir. Ünite planı için teknoloji önemlidir ancak vazgeçilmez değildir. Öğrencilerin yaptıklarında teknoloji kullanımı ile öğrenme arasındaki bağ net değildir. Teknoloji kullanımı bilgisayarı sadece araştırma, yayın ya da iletişim aracı olarak işe koymayla sınırlıdır.	Önerilen teknoloji kullanımı ne yaşa uygun, ne ilgi çekici, ne de öğrenmeyi artırıcıdır. Ünite planında teknolojinin rolü belirsizdir. Öğrencilerin yaptıklarında teknoloji kullanımı ile öğrenme arasında bir bağ yoktur. Ünite planı araştırma, yayın ve iletişim kapasitesinden yararlanmamaktadır.
Öğrenme Göstergeleri	Ünite planı öğrencilerden bilgiyi yorumlama, değerlendirme, teori oluşturma ve/veya sentezlemelerini istemektedir. Öğrenme hedefleri net olarak belirtilmiş ve Temel Soru ve Ünite Sorularıyla desteklenmiştir. Öğrencilerin yaptıkları Temel Soruya anlamlı bir yaklaşım göstermektedir. Bütün öğrenme hedefleri teknoloji standartlarına denk düşmektedir. Ünite planı farklılık gösterebilecek öğrencileri de dikkate almaktadır.	Ünite planı öğrencilerden enformasyonu analiz edip uygulamalarını, problem çözmelerini ve/veya sonuç çıkarmalarını istemektedir. Öğrenme hedefleri yazılmış ancak Temel Soru ve Ünite Sorularıyla fazla desteklenmemiştir. Öğrencilerin yaptıkları Temel Soruya biraz yakındır. Öğrenme hedeflerinin sadece bazıları teknoloji standartlarına denk düşmektedir. Ünite planı farklılık gösterebilecek öğrencileri çok az hesaba katmaktadır.	Ünite planı öğrencilerden tespit, tanımlama, ve/veya özet yapmalarını istemektedir. Çok az üst düzey düşünme gereklidir. Öğrenme hedefleri muğlak olup Temel Soru ve Ünite Sorularıyla desteklenmemiştir. Öğrencilerin yaptıkları Temel Soruya anlamlı bir yaklaşım göstermemektedir. Öğrenme hedefleriyle teknoloji standartları örtüşmemektedir. Ünite planı farklılık gösterebilecek öğrencileri hesaba katmamaktadır.

Uygulama	Ünite planı uygulama için iyi bir kılavuz belgedir. Ünite planının her kısmı proje uygulaması için çok uygundur. Ünite planı değişik sınıflarda kullanılmak üzere kolayca değiştirilip uygulanabilir.	Ünite planı uygulama için yeterlidir ancak bazı kısımları net değildir. Ünite planının kısımları net olmakla birlikte projeyi etkili bir biçimde uygulamak için gerekli ayrıntıdan yoksundur. Ünite planını başka sınıflarda da kullanmak mümkün olabilir.	Ünite planı net değildir ve uygulamaya kılavuzluk etmesi zordur. Ünite planının kısımları muğlak olup proje uygulamasına uygun değildir. Ünite planı sadece o öğretmenin sınıfı için uygundur.
Ölçme ve Değerlendirme	Bütün hedeflerin özgün ölçümü için gerekli araçlar planda vardır. Öğrenme hedefleriyle öğrenmenin ölçülmesi arasında net bir ilişki vardır. Ölçme araçları öğrencinin işini kolaylaştırıcı konu iskeletini belirleyen kıstaslar içerir.	Öğrenme hedeflerinin çoğunu ölçecek araçlar planda vardır. Öğrenme hedefleriyle öğrenmenin ölçülmesi arasında ilişki vardır. Ölçme araçları konu kıstasları içeriyor ancak bu öğrencilerin pek bir işine yaramaz.	Bütün hedeflerin özgün ölçümü için gerekli araçlar planda yoktur ya da ölçme öğrenme hedefleriyle uyuşmamaktadır. Hedeflerle ölçme arasındaki ilişki muğlaktır. Ölçme araçları sadece birkaç genel kıstas içermektedir.

EK C Çoklu Ortam Projesi Puanlama Cetveli: Puanlama Kılavuzu

Puan miktarı	Çoklu Ortam Bilgiyi sunmak ve paylaşmak amacıyla metin, grafik, animasyon ve ses gibi öğelerini bir araya getirilmesidir. Ses ve grafik içeren video kasetleri de bu tanıma girer.	İşbirliği Tek başına çalışmaktan daha iyi verim sağlayacak şekilde ortak bir düşünsel hedefe ulaşmak üzere ortak çalışmayı tanımlar.	İçerik Sunumun esasını oluşturan başlıklar, fikirler, kavramlar, bilgiler ve görüşleri kapsar.
5	Öğrenciler seçilen formatın olumlu özelliklerinden faydalanarak çoklu ortamı yaratıcı ve etkin biçimde kullanmışlardır. Bütün parçalar bir katkıda bulunmaktadır. Birkaç teknik problem vardır ancak hiçbiri ciddi boyutta değildir.	Öğrenciler çok etkili bir ekip oluşturmuşlar. Görev bölümü ekip elemanlarının en iyi özelliklerini göz önüne alarak yapılmış. Ortaya çıkan ürün bütün ekip elemanlarınca şekillendirilmiş ve ancak ortak çalışma sonucunda ortaya çıkmıştır.	Bir önceki seviyenin bütün kıstaslarına uymakta ve aşağıdakilerin bir ya da daha fazlasını da karşılamaktadır: geniş bir araştırma yapıldığı, eleştirel düşünce becerilerinin uygulandığı ve konunun çok iyi anlaşıldığı belli olmakta; konu izleyicilerin ilgisini çekebilmektedir.
4	Sunum, 3 ya da daha fazla çoklu ortam öğesini dengeli, çekici ve kolay izlenir şekilde bir araya getirmektedir. Öğeler özgün öğrenci çabası içermektedir. Bir iki istisna dışında bütün öğeler sunumun genel etkisine katkıda bulunmaktadır.	Öğrenciler ekip halinde projenin her yönüyle uğraştılar. Ekip elemanlarının bireysel becerilerine göre iş bölümü yapılmış. Bütün üyeler sorumluluklarını yerine getirmek için ellerinden geleni yapmışlar.	Proje önemli bir konu hakkında net bir amaca sahip. Kullanılan bilgiler çeşitli uygun kaynaklardan toplanmış. Projeyi yapan öğrencilerin dışındakilerin ilgisini çekiyor.
3	Sunum 2 ya da daha fazla çoklu ortam öğesi kullanılmaktadır. Bazı teknik sorunlar olmasına karşın izleyici sunumu fazla zorluk çekmeden takip edebilmektedir.	Öğrenciler belli rolleri üstlenerek projede ekip elemanı olarak çalışmışlar. Çoğu sorumluluklarını yerine getirmiş. Anlaşmazlıklar olumlu biçimde çözülmüş ya da idare edilmiş.	Proje, hitap ettiği kitlenin anlayacağı biçimde bilgiyi doğru ve düzenli biçimde sunmuyor. Sunum boyunca konu dağılmadan izleniyor.

(EK C Devamı)

2	Sunum 2 ya da daha fazla çoklu ortam ögesi kullanmaktadır ancak teknik problemler izleyicinin görme, duyma ya da anlamasını ciddi biçimde engellemektedir.	Sunum bir grup çabası sonucu ortaya çıkmış ancak bütün elemanlar katkıda bulunmamışlar. İletişim eksikliği, çözülmemiş anlaşmazlıklar ya da işbirliği yapılmadığına dair kanıtlar var.	Projenin bir hedefi var ancak kısmen yolunu şaşırmış. Bir düzeni olmasına rağmen yer yer uyumsuzluklar var. Doğru olmayan bilgiler veya tutarsızlıklar var ama çok önemli değiller.
1	Sunumda hiçbir çoklu ortam ögesi yoktur.	Sunumun hepsi neredeyse bir öğrenci tarafından yapılmış (Diğerlerinden kısıtlı yardım ya da kılavuzluk alınmış olabilir.)	Projenin karmaşık, düzensiz ya da aceleye getirilmiş bir hali var. Yanlış bilgi, yanlış kavrama ya da yanlış anlamalar önemli boyuttadır.
	Çoklu ortam puanı=	İşbirliği puanı =	İçerik puanı =

EK D Öğrenci Sunumlarını Değerlendirme Cetveli

Öğrenciler _____ Tarih _____
İnceleyen : _____

SAYFALARIN OLUŞTURULMASI	TOPLAM PUAN	AKRAN DEĞERLENDİRMESİ	ÖĞRETMEN DEĞERLENDİRMESİ
Başlık ve giriş sayfası	5		
En az 10 slayt içeriyor.	10		
PowerPoint in çeşitli özellikleri kullanılmış. (geçişler, ses, grafikler)	5		
Kaynakça	5		
İÇERİK			
En azından 1 laboratuvar tekniği doğru olarak gösterilmiş.	10		
Kullanılan grafik ve tablolar doğru	5		
Sonuçlar bilimsel ve matematiksel olarak mantıklı ve verilere dayanıyor.	10		
Test verisini gösteren en az 2 slayt.	10		
Her üyenin değerlendirmesi var.	5		
Excel dersinde öğrenilen grafikler kullanılmış.	5		
DÜZENLEME			
Metin güzel yazılmış. Fikirler düzenli bir şekilde sunulmuş.	10		
Slaytlar mantıklı bir düzenle sunulmuş	5		
Sunum görsel olarak etkileyici	10		
Bilgisayarda yazdırılmış halinde sayfada 3 slayt bulunuyor.	5		
TOPLAM PUAN Son Not :	100		

EK E İnternet Kaynaklarını Değerlendirme Cetveli

(URL):.....

Web sitesinin adı:

Hedef kitle:___öğrenciler___öğretmenler___ diğer (uyanları işaretleyin)

Bu web sitesinin amaç ya da hedefi nedir?

Bu siteyi hangi kurum hazırlamış?

Verilen bilgi taraflı mı?

Verilen bilgiler için başka hangi kaynaklar gösterilmiş?

Başka ne tür kurumlar bu sayfaya bağlantı vermiş?.....
.....

(Bulduğumuz web sayfasını referans gösteren diğer web sayfalarının içeriklerde sayfanın güvenilirliği hakkında bizlere bir fikir verebilir. Link veren web sayfalarını bulmak için Google arama motoruna link:yazıp daha sonra web sayfasının adresini yazdığımız zaman bizlere link veren diğer web sayfalarını listeleyecektir. Örnek:olarak Link:www.benim.sitem.com.tr)

Sayfanın yazarı kim ve bu kimsenin bu bilgileri sağlamak için bir yetkisi var mı? Web sitesinde yorum yapmak için ya da yazar veya site yetkilisiyle iletişime geçmek için bir olanak var mı?.....

Web sitesindeki malzeme yeni mi, eski mi?.....

Bu site sizin işinize ne kadar yaradı? Aradığınız bilgi bu muydu?.....

Bu sitenin sizin projenizde nasıl kullanılabileceğini tarif edin?

Yukarıdaki cevaplarınızı gözden geçirdikten sonra: Bu projede kullanabileceğiniz iyi bir site mi?

Evet Hayır

EK F Öğrenciler Web Sitesi Örneği Planlama

Genel amaç:

Öğrenci web sitesi başlığı:

Temel Soru ve Ünite Sorularına ilişkin öğeler:

İnternette araştıracağım başlıklar ve başvuru kaynakları:

Öğrenci web sitesini hazırlamakta kullanacağım diğer kaynaklar:
(örneğin, elektronik ansiklopedi, ders kitabı ya da başka basılı kaynaklar)

Öğrenme hedeflerine ulaşmak için öğrenci web sitemde şunlar olacak:

(EK F Devamı)

- İlgili web sitelerine bağlantılar
- Cevap formu ya da anket
- İşbirliğiyle toplanmış verilerin dökümü
- E-posta alışverişi
- Tablo ya da grafikler
- Taranmış öğrenci çalışmaları ya da bilgisayar grafikleri
- Yaralanılan kaynaklar (kaynakça)
- Diğer:

- Diğer:

İçeriğin ilk ve temel hedef olmasını sağlamak üzere öğrenci web sitem şu çoklu ortam öğelerini içerecek:

- En az /en çok adet sayfa
- En az /en çok adet grafik, fotoğraf ya da animasyon
- En az /en çok adet web bağlantısı
- En az /en çok adet kaynak

Web sitesinin içeriği ne olacak?

Ne tip bağlantılar koymak istiyorsunuz?

Başka hangi içerik ya da tasarım öğeleri eklemeyi düşünüyorsunuz?

EK G Web Sitesi Senaryosu Hazırlama

Bu web sitesini bir öğrencinin gözünden hazırladığınızı unutmayın. Senaryoyla içerik, mizanpaj ve öğrenci web sitenizi kullanımını planlayın..

Ana Sayfa İçerik: İnternet Bağlantıları: Resimler:	Sayfa Başlığı: İçerik: İnternet Bağlantıları: Resimler:

EK H Yönetici Görüşme Formu

..../..../2005

GELECEK İÇİN EĞİTİM GÖRÜŞME FORMU

Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel işbirliği ile hazırlanan “Intel Gelecek için Eğitim” kurslarının uygulanması esnasında karşılaşılan güçlüklerin belirlenmesi ve bu kursların hedeflerine ulaşabilmesi için gereken önerilerin sunulması amacıyla bir çalışma yapmaktayım. Sorularıma vereceğiniz cevaplar araştırmamda veri analizinde kullanılacaktır.

İl Milli Eğitim Müdürlüğünce bilgisayar içerikli 2004 yılında düzenlenmiş olan ve 2005 yılında düzenlenen ve düzenlenmesi planlanan hizmetiçi kursları (ve sayıları) nelerdir?

Bilgisayar:

İnternet:

“Gelecek için Eğitim”:

diğer:

Uygulama aşamasında Gelecek için Eğitim” kursu ile diğer bilgisayar kursları arasında nasıl bir fark vardır?

“Gelecek için Eğitim” kurslarının düzenlenmesi ile ilgili olarak üniversitelerle işbirliği konusu hakkında bilgi verir misiniz?

“Gelecek için Eğitim” kursunun amacı nedir?

MEB açısından:

Kursa kursiyer olarak katılması planlanan öğretmene faydası açısından:

“Gelecek için Eğitim” öğreticileri nasıl belirleniyor?

Öğreticilerin formatör öğretmen ya da bilgisayar öğretmeni olarak seçilmesinde bir öncelik var mı?

Bu kursları veren formatör öğretmen ve bilgisayar öğretmenlerinin yeterlilikleri hakkında düşünceleriniz:

Bundan sonraki dönemlerde bu kursların sadece bilgisayar öğretmenleri tarafından verilip verilmeyeceği hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?

Öğreticiler özel bir eğitimden geçti mi? Nasıl bir eğitim?

Öğreticilere yönelik devam eden eğitim faaliyetleri var mı?

(EK H Devamı)

“Gelecek için Eğitim” kursiyerleri nasıl belirleniyor?

Bu kurslara kimler katılıyor? (öğretmen, müdür, müdür yardımcısı, memur,...)

Bu kursa katılabilmek için önkoşul var mı? (bilgisayar kullanımı sertifikası vb)

Bir kurs sınıfı oluşturulurken katılımcıların aynı düzeyde olup olmadıklarının belirlenmesi yapılıyor mu? (Katılımcıların bilgisayar bilgileri ve kullanım düzeylerine dikkat edilip edilmediği)

“Gelecek için Eğitim” kursunun değerlendirilmesi nasıl yapılıyor?

Kurs başında, ortasında ve sonunda bir değerlendirme yapılıyor mu?

Kurs sonunda bir sertifika veriliyor mu? Bu sertifikanın kursiyerlere (öğretmen, müdür, müdür yardımcısı, memur,...) sağladığı avantajlar nelerdir?

Kursu veren öğretici (kursu veriş şekli) hakkında bir değerlendirme yapılıyor mu?

Öğreticiler tarafından İl Milli Eğitim Müdürlüklerine, kursun uygulanması hakkında nasıl bir bilgi verilmektedir?

Sınav sonuçları.

Rapor (Uygulama başarısı, uygulamada karşılaşılan problemler örneğin, kurs süresinin yeterli olup olmadığı ve içerikle ilgili olarak).

İl Milli Eğitim Müdürlükleri, bu kursların uygulanmaları ile ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığı'na nasıl bir bilgi veriliyor (ayrıca öneri veriliyor mu?)

Sizin ilave edeceğiniz:

Beni cevaplarınızla aydınlattığınız ve bana zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Murat ÇATMALI
Bilgisayar Öğretmeni

EK I Formatör Öğretmen Görüşme Formu

.../.../2005

GELECEK İÇİN EĞİTİM GÖRÜŞME FORMU

Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel işbirliği ile hazırlanan “Gelecek için Eğitim” kurslarının uygulanması esnasında karşılaşılan güçlüklerin belirlenmesi ve bu kursların hedeflerine ulaşabilmesi için gereken önerilerin sunulması amacıyla bir çalışma yapmaktayım. Sorularıma vereceğiniz cevaplar araştırmamda veri analizinde kullanılacaktır.

1) Formatör öğretmen olmak için hangi kurslardan geçtiniz?

-Kaç yıldır formatör öğretmenlik yapıyorsunuz?

2)“Gelecek için Eğitim” kursunda eğitici olarak görev almak için hangi eğitimlerden geçtiniz?

-Öğreticilere yönelik devam eden eğitim faaliyetler hakkında bilgi verir misiniz.

3) Kursiyerlerin kursa yönelik tutumları ve hazır bulunuşluk düzeyleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

-Kursiyerlerin bilgi düzeyi ile kurs içeriği uyumlu mu?

-Bütün öğretmenlerin bu eğitimi alması gerektiğine inanıyor musunuz?

4)Uygulama aşamasında “Gelecek için Eğitim” kursu ile diğer bilgisayar kursları arasında sizce fark var mı?

-Kursiyerler arasında işbirliğine dayalı öğrenmeyi nasıl sağlıyorsunuz?

-Öğrenci merkezli öğrenmeyi nasıl sağlıyorsunuz?

5)Kursun süresi amaçlanan hedefleri yerine getirmek için yeterli mi?

-Sizin öğreticisi olduğunuz kurslar günün hangi saatleri olan planlanmakta?

-Sizce bu zaman dilimi uygun mu yada bu konu hakkında bir öneriniz var mı?

6)Kurs kitabı hakkında düşünceleriniz:

-Kitap kursiyerlerin bilgisayar bilgi düzeylerine uygun mu?

-Kitabın modülleri hakkında bilgi verir misiniz?

7) Kurs sonunda öğretmenlerin kursta öğrendiklerini kendi derslerinde ne ölçüde uygulayabileceklerini düşünüyorsunuz?

-Öğretmenlerin uygulamaları için mevcut müfredat uygun mu?

-Öğretmenlerin bu eğitimi uygulamaları için yeterli araç gereç ve laboratuvar var mı?

(EK I Devamı)

8)Kursiyerlerin başarılarını nasıl ölçüyorsunuz?

-Kurs başında, ortasında ve sonunda değerlendirme yapıyor mu?

9)Kursun genel bir değerlendirmesini yapar mısınız?

-Beklentileriniz ne ölçüde gerçekleşti?

-Kurs konularının anlaşılmasında hangi problemlerle karşılaştınız?

-Kursta hazırlanan projeler hakkındaki düşünceleriniz.

10)Kurs öğreticisi olarak sizin hakkınızda nasıl bir değerlendirme yapıyor?

11)İl Milli Eğitim Müdürlüklerine, kursun uygulanması hakkında nasıl bir bilgi veriyorsunuz?

-Sınav sonuçları.

-Rapor (Uygulama başarısı, uygulamada karşılaşılan problemler.Örneğin; kurs süresinin yeterli olup olmadığı ve içerikle ilgili olarak).

12)Sizin ilave edecekleriniz:

Beni cevaplarınızla aydınlattığınız ve bana zaman ayırdığınız için teşekkür ederim.

Murat ÇATMALI
Bilgisayar Öğretmeni

EK J Formatör Öğretmen Anketi

SAYIN ÖĞRETMEN

Bu anket Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel firması işbirliği ile gerçekleştirilen “Intel Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursunun etkililiğini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaçla sizin görüş ve önerilerinize ihtiyaç duyulmaktadır.

Anketlerden elde edilen veriler yüksek lisans tez çalışmamda bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Bu nedenle, adınızı belirtmenize gerek yoktur. Ankete vereceğiniz samimi ve doğru cevaplar, araştırma bulgularının gerçeğe uygunluk derecesini yükseltecektir. Cevabınızı verirken, sizin için en uygun seçeneğe (X) işareti koymanız yeterli olacaktır.

İki bölümden oluşan anketin birinci bölümü; kişisel bilgi formu olarak hazırlanmış 5 sorudan, ikinci bölüm ise, “Gelecek İçin Eğitim” konulu hizmetiçi eğitim etkililiğine yönelik 25 sorudan oluşmaktadır.

Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Balıkesir Üniversitesi
Fen Bilimleri Enstitüsü
Bilgisayar Öğretim Teknolojileri Anabilim Dalı

Saygılarımla
Murat ÇATMALI
Bilgisayar Öğretmeni

A.KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz

a. () Bayan b. () Bay

Yaşınız

a. () 21-25 b. () 26-30 c. () 31-35 d.() 36-40 e. () 41-

Branşınız (Lütfen Yazınız).....

Mezun olduğunuz yüksek öğretim kurumu

a. () Eğitim Fakültesi b. () Fen-Edebiyat Fakültesi
c. () Teknik Eğitim Fakültesi d. () Mühendislik Fakültesi
e. () Diğer(Lütfen yazınız)

Görevdeki kıdeminiz

a. () 1-5 yıl b. () 6-10 yıl c. () 11-15 yıl d. () 16-

(EK J Devamı)

B. KURSLA İLGİLİ BİLGİLER

SEÇENEKLER	(5) Tamamen Katılıyorum	(4) Katılıyorum	(3) Kararsızım	(2)	(1)
	(2) Katılmıyorum	(1) Kesinlikle Katılmıyorum			
Program hazırlanırken kursiyerlerin görüşleri alınmıştır.	()	()	()	()	()
Kursun başında amaçları açıklarım.	()	()	()	()	()
Alan bilgisi olarak yeterli olduğuma inanıyorum.	()	()	()	()	()
Kursiyerlerin gelişim özelliklerini dikkate alırım.	()	()	()	()	()
Süreyi uygun kullandığıma inanıyorum.	()	()	()	()	()
Öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandığıma inanıyorum.	()	()	()	()	()
Derse hazırlıklı gelirim.	()	()	()	()	()
Kursiyerlerle etkili bir iletişim kurduğuma inanıyorum.	()	()	()	()	()
Derslerde proje tabanlı öğrenmeye öncelik veririm.	()	()	()	()	()
Kursu uygulamaya yönelik düzenliyorum.	()	()	()	()	()
Projelerin hazırlanmasında kursiyer arasında işbirliği sağlarım.	()	()	()	()	()
Projelerin hazırlanmasında kursiyerler arasında tartışma ortamı sağlarım.	()	()	()	()	()
Kursiyerlere yeterli doküman verildi.	()	()	()	()	()
Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmiştir.(Laboratuar koşulları vb.)	()	()	()	()	()
Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştır.(Bilgisayar, İnternet, Data show vb.)	()	()	()	()	()
Kursun verilmiş zamanı uygundu.	()	()	()	()	()
Kursiyerlerin öğrendiklerini kendi derslerinde de uygulayabileceğine inanıyorum.	()	()	()	()	()
Değerlendirme faaliyetleri uygulama içinde ve sonunda yapılmaktadır.	()	()	()	()	()
Kurs sonunda verilen belgelerin ileride kursiyerlere yarar sağlayacağını düşünüyorum.	()	()	()	()	()
Kursiyerler yeni projeleri yaratmaları için desteklediğime inanıyorum	()	()	()	()	()
Yöneticiler kursiyerlerin sorunlarıyla ilgilenmektedirler.	()	()	()	()	()
Program hazırlanırken ve yürütülürken kursiyerlerin farklı yetenekleri ve önceki öğrenim düzeyleri göz önüne alınmıştır.	()	()	()	()	()
Değerlendirme sonunda elde edilen veriler analiz edilerek, sonuçlar rapor edilmektedir.	()	()	()	()	()
Kitap öğrenci seviyesine uygundu.	()	()	()	()	()
Kursiyerler modüllerde yer alan bütün projeleri yapabildiler	()	()	()	()	()

EK K Kursiyer Öğretmen Anketi

SAYIN ÖĞRETMEN

Bu anket Milli Eğitim Bakanlığı ve Intel firması işbirliği ile gerçekleştirilen “Gelecek İçin Eğitim” hizmetiçi eğitim kursunun etkililiğini değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaçla sizin görüş ve önerilerinize ihtiyaç duyulmaktadır.

Anketlerden elde edilen veriler yüksek lisans tez çalışmamda bilimsel amaçlarla kullanılacaktır. Bu nedenle, adınızı belirtmenize gerek yoktur. Ankete vereceğiniz samimi ve doğru cevaplar, araştırma bulgularının gerçeğe uygunluk derecesini yükseltecektir. Cevabınızı verirken, sizin için en uygun seçeneğe (X) işareti koymanız yeterli olacaktır.

İki bölümden oluşan anketin birinci bölümü; kişisel bilgi formu olarak hazırlanmış 9 sorudan, ikinci bölüm ise, “Gelecek İçin Eğitim” konulu hizmetiçi eğitim etkinliğine yönelik 24 sorudan oluşmaktadır.

Gösterdiğiniz ilgiye teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Balıkesir Üniversitesi

Fen Bilimleri Enstitüsü

Bilgisayar Öğretim Teknolojileri Ana Bilim Dalı

A.KİŞİSEL BİLGİLER

Cinsiyetiniz

a. () Bayan b. () Bay

Yaşınız

a. () 21-25 b. () 26-30 c. () 31-35 d. () 36-40 e. () 41-

3. Görev yaptığınız eğitim kurumunda unvanınız?

a. () Yönetici b. () Öğretmen

c. () Diğer(Lütfen Yazınız)

Branşınız(Lütfen Yazınız).....

5. Mezun olduğunuz yüksek öğretim kurumu

a. () Eğitim Fakültesi b. () Fen-Edebiyat Fakültesi

c. () Teknik Eğitim Fakültesi d. () Mühendislik Fakültesi

e. () Diğer(Lütfen yazınız)

Görevdeki kıdeminiz

a. () 1-5 yıl b. () 6-10 yıl c. () 11-15 yıl d. () 16-

Öğrenim gördüğünüz bu hizmetiçi eğitim kursundan önce bilgisayar konulu hizmetiçi eğitim kursuna katılmış mıydınız?

a. () Katılmadım b. () İlk kez katılıyorum

c. () Bir kez katıldım d. () İki kez katıldım

e. () Üç kez ve yukarısı

Kendinize ait bilgisayarınız

a. () var b. () yok

Görev yaptığınız okulda bilgisayar laboratuvar koşulları uygun mu

a. () evet b. () hayır

(EK K Devamı)

B. KURSLA İLGİLİ BİLGİLER

SEÇENEKLER	(5) Tamamen Katılıyorum	(4) Katılıyorum	(3) Kararsızım	(2) Katılmıyorum	(1) Kesinlikle Katılmıyorum

	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
Program hazırlanırken kursiyerlerin görüşleri alınmıştır.	()	()	()	()	()
Eğitici kursun başında amaçları açıkladı.	()	()	()	()	()
Eğitcinin alan bilgileri yeterliydi.	()	()	()	()	()
Eğitici kursiyerlerin gelişim özelliklerini dikkate aldı.	()	()	()	()	()
Eğitici süreyi uygun kullandı.	()	()	()	()	()
Eğitici öğretim materyallerinden yeterli düzeyde yararlandı.	()	()	()	()	()
Eğitici derse hazırlıklı geldi.	()	()	()	()	()
Eğitici kursiyerlerle etkili bir iletişim kurdu.	()	()	()	()	()
Eğitim uygulamaya yönelikti.	()	()	()	()	()
Projelerin hazırlanmasında kursiyer arasında işbirliği yapıldı.	()	()	()	()	()
Kurs öğrenci merkezli olarak düzenlendi.	()	()	()	()	()
Projelerin hazırlanmasında kursiyerler arasında tartışma ortamı sağlandı.	()	()	()	()	()
Kursiyerlere yeterli doküman verildi	()	()	()	()	()
Kursun düzenlendiği eğitim ortamı ihtiyaçlar doğrultusunda düzenlenmişti.(Laboratuar koşulları vb.)	()	()	()	()	()
Kursun yapılması için gerekli olan araç-gereç sağlanmıştı.(Bilgisayar, İnternet, Data show vb.)	()	()	()	()	()
Kursun verilmiş zamanı uygundu.	()	()	()	()	()
Kurs süresi yeterliydi.	()	()	()	()	()
Kursta öğrendiklerimi kendi derslerimde de uygulayabilirim.	()	()	()	()	()
Değerlendirme faaliyetleri uygulama içinde ve sonunda yapılmaktadır.	()	()	()	()	()
Kurs sonunda verilen belgelerin ileride bana yarar sağlayacağını düşünüyorum.	()	()	()	()	()
Kurs içeriği kursiyerlerin eğitim ihtiyacı, tecrübe ve branşları göz önüne alınarak yönlendirilmektedir.	()	()	()	()	()
Program hazırlanırken ve yürütülürken kursiyerlerin farklı yetenekleri ve önceki öğrenim düzeyleri göz önüne alınmıştır.	()	()	()	()	()
Kitap öğrenci seviyesine uygundu.	()	()	()	()	()
Modüllerde yer alan bütün projeleri yapabildim.	()	()	()	()	()

EK L İzin Belgesi

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.08.0.APK.0.03.05.01-01/5396

01/08/2005

Konu : Araştırma İzni

BURSA VALİLİĞİNE
(İl Millî Eğitim Müdürlüğü)

İlgi : Balıkesir Üniversitesi Rektörlüğü'nün 15.06.2005 tarih ve 3589 sayılı yazısı.

Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans programı öğrencisi Murat ÇATMALI'nın "İntel Gelecek İçin Eğitim" kursiyerlerine dönük anket uygulama izin talebi incelenmiştir.

Balıkesir Üniversitesi tarafından kabul edilen ve ekte gönderilen 8 sayfa 47 sorudan oluşan anket ve mülakat formunun araştırmacı tarafından uygulanabilmesi için gerekli kolaylığın gösterilmesini rica ederim.

Cevdet CENGİZ
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

EK :

EK - 1 Anket (8 Sayfa)

DAĞITIM :

Bursa İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Balıkesir İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı: 4012
Millî Eğ. Md. ne
6 Eylül 2005
Vali Y.

EĞİTİM
%100
DESTEK

ÜCRETSİZ
444 0 632
DANIŞMA HATTI

Atatürk Bulvarı Nu: 98 Kızılay
Telefon: 425 00 86 - 425 33 67
e - posta : apk @ meb.gov.tr

06650 ANKARA
Faks : 418 64 01
Elektronik ağ : www.meb.gov.tr

KAYNAKLAR

- [1] Ertürk, S., Eğitimde Program Geliştirme, Hacettepe Üniversitesi, Ankara(1972).
- [2] Sönmez, V., Öğretmen El Kitabı, Anı Yayıncılık, Ankara(1999).
- [3] Demirel, Ö., Öğretme Sanatı, Pegem Yayıncılık, Ankara(2000).
- [4] Taymaz, H., Hizmetiçi Eğitim, Takav, Ankara(1997).
- [5] Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Web Sitesi, <<http://hedb.meb.gov.tr/bulten/5.htm>> Erişim tarihi:20.04.2005
- [6] Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Web Sitesi, <<http://hedb.meb.gov.tr/bulten/6.htm>> Erişim tarihi:20.04.2005
- [7] Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Web Sitesi, <<http://hedb.meb.gov.tr/genelge/75g.htm>> Erişim tarihi:20.04.2005
- [8] Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Web Sitesi, <<http://hedb.meb.gov.tr/bulten/8.htm>> Erişim tarihi:20.04.2005
- [9] Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Web Sitesi, <<http://hedb.meb.gov.tr/genelge/intel.htm>> Erişim tarihi:20.04.2005
- [10] Boydak, M., Hizmetiçi Eğitim Programlarının Etkililiğinin Değerlendirilmesi, Doktora Tezi, Elazığ, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimler Ana Bilim Dalı, (1999).
- [11] Milli Eğitim Bakanlığı Hizmetiçi Eğitim Web Sitesi, <<http://hedb.meb.gov.tr/yon.htm>> Erişim tarihi:20.04.2005
- [12] Efe, Ş., "Etkin Bir Eğitim İçin Kılavuz", Mali Yönetim ve Denetim Dergisi, (Nisan-Mayıs 2001).
- [13] Martin W, , Gersick A., Center For Children&Technology, Nudell, H., Culp, K.M., "An Evaluation Of Intel® Teach To The Future Year Two Final Report", New York ,(2002).
- [14] Intel Şirketi Web Resmi Web Sitesi, <http://developer.intel.com/corporate/education/emea/tur/development/teach/success_stories.htm> Erişim Tarihi: 07.10.2005

- [15] NTVMSNBC haber sitesi,
<<http://www.ntvmsnbc.com/news/279166.asp#BODY>> Erişim Tarihi: 07.10.2005
- [16] Intel Şirketi Resmi Web Sitesi,
<<http://developer.intel.com/corporate/education/emea/tur/development/teach/index.htm>> Erişim Tarihi: 07.10.2005
- [17] İnternet Haber Sitesi,
<http://www.byegm.gov.tr/yayinlarimiz/adoluyahaberler-yeni/2004/mayis/ah_11_05-04.htm> Erişim Tarihi: 07.10.2005
- [18] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, Program_Genelbakis.PPT
- [19] Intel Şirketi Resmi Web Sitesi,
<<http://developer.intel.com/corporate/education/emea/tur/development/teach/curriculum.htm>> Erişim Tarihi: 08.10.2005
- [20] İnternet Haber Sitesi,
<http://www.bthaber.com.tr/haber.phtml?yazi_id=425000269> Erişim Tarihi: 08.10.2005
- [21] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, modul_01.PPT
- [22] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, temel_sorular.PPT
- [23] Gökbulut, B., Proje Tabanlı Bilgisayar Destekli Eğitimin Etkinliği, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Bilgisayar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, (2005).
- [24] Candau, D., Doherty, J., Yost, J., Kuni, P., Intel Gelecek İçin Eğitim, Editörler, Cho, C., Krauss, J., Çeviri Editörleri, Akpınar, Y., Erkunt, H., Bal, V., Yaman, A., Balki, S., Ardaç, D., Erçetin, G., Intel Corporation, İstanbul, (2003).
- [25] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, Modul_03\CevrimDisi_WebSayfalari\Cokluortam_projepuanlama_cetveli
- [26] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, \Modul_05\CalismaKagidi
- [27] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, \Modul_07\CevrimDisi_WebSayfalari
- [28] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, \Modul_08\Pedagojik_Alistirmalar

- [29] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, \Modul_09\etkinlik1
- [30] Intel Gelecek İçin Eğitim Öğretmen CD si, \Teknoloji_Standartlari
- [31] Erdem, M., Akkoyunlu, B.,” İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi Kapsamında Beşinci Sınıf Öğrencileriyle Yürütülen Ekiple Proje Tabanlı Öğrenme Üzerine Bir Çalışma”, Uluslararası Eğitim Teknolojileri Sempozyumu, İstanbul, (2001), s.2-11.
- [32]Öztürk, Ş.B., “Proje Tabanlı Öğrenme Süreciyle Tanışmak”, Eğitimde İyi Örnekler Konferansı, İstanbul, (2005).
- [33] Proje Tabanlı Öğrenme, <<http://www.bilkent.edu.tr/~serpilt/pro.htm>> Erişim Tarihi: 05.11.2005
- [34] Şahinler, Ö., “Bilgisayar ve İnternet Kullanımı” konulu hizmetiçi eğitim kurslarının değerlendirilmesi: Trabzon Örnekleme, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, Ortaöğretim Fen ve Matematik Alanları Eğitimi Ana Bilim Dalı, Trabzon, (2004).
- [35] Akpınar, Y., “Öğretmenlerin Yeni Bilgi Teknolojileri Kullanımında Yükseköğretimin Etkisi: İstanbul Okulları Örneği”, The Turkish Online Journal of Educational Technology, (2003).
- [36] Özdemir, S., Yalın., H., İ. “Öğretmenlerin Hizmetiçi Eğitim İhtiyacının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma”, Selçuk Üniversitesi tarafından hazırlanan VII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresine sunulan bildiri, Konya, (1998).
- [37] Boydak, M., Dikici, A., “Hizmetiçi Eğitim Programlarının Etkililiğinin Değerlendirilmesi (Fırat, Marmara Üniversitesi ve TÜBİTAK Örneği)”, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi ,11.2,(2001), 225-241.
- [38] Demiraslan, Y., Koçak,U. Y., “Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin Öğrenme ve Öğretme Sürecine Entegrasyonunda Öğretmenlerin Durumu”, The Turkish Online Journal of Educational Technology,4,3,(2005).
- [39] Sinç, B.,”Öğretmenler İçin Web Tabanlı Hizmetiçi Eğitim Uygulaması”, IV. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Sakarya, (2004).
- [40] Bülbül, H. İ., Küçükali, M. ve Gökbulut, B., “Öğretmenlere Yönelik Proje Tabanlı Bilgisayar Destekli Eğitim”, IV. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Sakarya, (2004).

- [41] Boydak, M. Ö., Erten,P. ve Gezer, B., “Öğretmenleri Bilgi Teknolojileri Kullanmaya Yönelik Tutumları”, IV. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Sakarya, (2004).
- [42] İşgören, E., Çevik, N. İ ve Yüksek, M.,“Tekstil Sektöründe İnternet Destekli Hizmetiçi Eğitim” , IV. Uluslararası Eğitim Teknolojileri Konferansı, Sakarya, (2004).
- [43] İşman, A., “Sakarya İli Öğretmenlerinin Eğitim Teknolojileri Yönündeki Yeterlilikleri”, The Turkish Online Journal of Educational Technology, 1303-6521, 1, (2002).
- [44] Erdem, M., Akkoyunlu, B., “Bilgi Okuryazarlığı Becerileri Ve Bu Becerilerin Öğrencilere Kazandırılması İçin Düzenlenecek Öğrenme Ortamlarının Özellikleri”, QuafQaz Üniversitesi Dergisi, 9, (2002).
- [45] Yalın, İ.B., “Hizmetiçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi”, Milli Eğitim Dergisi, 150(2001).
- [46] Leslie Harris Associates and EDC’s Center for Children and Techology, “Intel Teach for the Future: Meeting the Challenge of No Child Left Behind”, New York , (2003).
- [47] Culp, M., Keisch, D., Light, D., Matin, W. Ve Nudell, H., Center For Children&Technology, “Formative Evaluation Of The Intel®Teach To The Future Preservice Program U.S.”, New York ,(2003).
- [48] Baylor, A.L., Ritchie, D., “What factors facilitate teacher skill, teacher morale, and perceived student learning in technology-using classrooms?”, Computers&Education, 39,(2002), 395-414.
- [49] Karasar, N., Bilimsel Araştırma Yöntemi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, (2000).
- [50] <<http://hedb.meb.gov.tr/mahal/bursa.htm>> Erişim Tarihi:25.04.2005
- [51]<<http://balikesir.meb.gov.tr>> Erişim Tarihi:25.04.2005
- [52] Martin, W., Hupert, N., Kanaya, T., Dial, C., “Intel® Teach To The Future U.S. Implementation, Classic And Expansion Teachers 2004 End Of School Year Survey Summary”, New York ,(2004).

[53] Fincher,S., Petre,M., “Project-Based Learning Practices in Computer Science Education”, University of Kent at Canterbury, England, (1999).

[54] Büyüköztürk, Ş., Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, Pegem A Yayıncılık, Ankara (2005).